

„Štajerčevi“
kmetski koledar

3a leto

1912

V. letnik

Cena 60 vinarjev

Ptuj 1912

Založilo „Štajerčevo“ tiskovno društvo

Tiskal W. Blanke v Ptuj.

F. Missler Bremen

Bahnhofstrasse 30.

Odprema popotnikov

edino le s parniki v Avstriji koncesionirane družbe, severo nemškega Lloydja,

iz Bremena v Ameriko

== in vsi strani sveta. ==

F. Missler

Bahnhofstrasse 30.

Poblizja pojasnila dobivajo se brezplačno.

Hranilnica

(Sparkasse)

vlad. državnega mesta **PTUJ**

Ustanovljena
leta
1862

Čekovnemu računu
štev. 808.051
pri c. kr. poštno-
hranilničnem uradu

Mestni
denarni
zavod

Giro-konto
pri podružnici avstro-ogrske
banke v Gradcu

Uradne ure
za poslovanje s strankami
ob delavnikih od
8.—12. ure

Občevanje z avstro-
ogrsko banko

priporoča se

glede vsakega med hranilnične
zadeve spadajočega posredovanja,

istotako tudi za

posredovanje vsakoršnega posla z avstro-ogrsko banko.

☞ Strankam se med uradnimi urami rado-
voljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in
po vsem vstreže. ☞

Ravnateljstvo.

Hranilnica

(Sparkasse)

mestne občine

☞ **CELJE** ☞

se nahaja v lastni hiši nasproti kolodvora.

Hranilne vloge obreštuje s 4⁰/₀ in to vsaki dan ter plačuje hranilnica rentni davek.

Hranilnica izposojuje domače štedilnice (Heimsparsbüchsen) v najmanjši svoti 4 K.

==== Posojila ====

daje na hipoteke po 5⁰/₀, proti menicam (Wechsel) po 5¹/₂⁰/₀ in na zastavke po 5⁰/₀.

Hranilnica oddaja

železne hranilne predale

katere zaklene naročnik, sozaklepa jih tudi zavod, tako se zanesljivo vrednostne efekte hrani. Tudi sprejema hranilnica

☞ **odprte depote.** ☞

Uradne ure za stranke

vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

Ravnateljstvo.

Mestna kopelj v Ptujju

(Obere Draugasse.)

Ljudska kopelj

(Blagajna je od 12. ure do 2. ure popoldne zaprta.)

Ob nedeljah in praznikih samo od 11. do 12. ure.

Cena kopelji z vročim zrakom, paro ali „brause“ z rjuho in pristojbino za postrežbo **70 vinarjev.**

Mestna parna pralnica

v Ptujju (Obere Draugasse)

sprejema

vse vrste perila; špecialiteta preprog, perilo za „puc“, srajce za gospode, ovratnike in manšete.

===== Vrne se tekom 8 dnij. =====

Nujno perilo v vsakem času. Ceniki na zahtevo.

Meščanska parna žaga

v Ptujju (Lendplatz)

zraven klalnice in plinarne, stoji vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga.

Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati itd.

„Štajerc“

izhaja

== vsak petek ==

in je največji list v slovenskem jeziku.

Naročnina stane :

Za Avstrijo 3 K, pol leta K 1'50; za Ogrsko celo leto 4 K 50 h; za Nemčijo celo leto 5 K, za Ameriko in drugo inozemstvo celo leto 6 K.

Inzerati :

Cela stran K 64.—, $\frac{1}{2}$ strani K 32.— itd.

$\frac{1}{64}$ strani K 1.—.

„Štajerc“ bodi v vsaki hiši!

„Tiskovno društvo „Štajerčevo.“

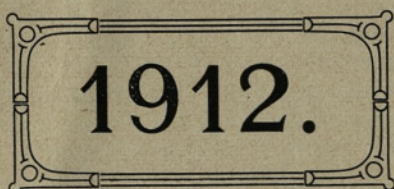
Vloge po 10 K, ki se obrestujejo in se na zahtevo vrnejo.

Vsak somišljenik bodi član tiskovnega društva!

Kmetje, delavci, obrtniki, vsi za enega, eden za vse!

„Štajerčevi“ kmetijski koledar

za leto

„Kmetijski stan
srečni stan!..“

Po naročilu „Štajerčevega“ tiskovnega društva

uredil

Linhart Karl

☒ ☒ Cena 60 vinarjev. ☒ ☒

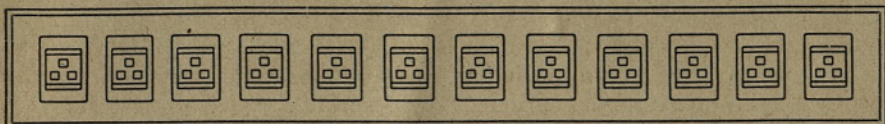
Ptuj 1912.

Žaložilo: „Štajerčevo“ tiskovno društvo.

17584/1912

S-36d
16.12.1949

Leto 1912

je prestopno leto in šteje 366 dni, od teh 66 nedelj in praznikov.

Neednaki katoliški prazniki so: 14. januarja praznik Jezusovega imena; 4. februarja Septuagesima; 21. februarja pepelnica; 29. marca 7 žalosti Marije device; 7. aprila Velika noč; 13., 14. in 15. maja Križev teden; 16. maja Kristov vnebohod; 26. maja binkoštna nedelja; 2. junija praznik sv. Trojice; 6. junija praznik sv. Rešnega Telesa; 14. junija Jezusovo Srce; 1. septembra Angeljska nedelja; 15. septembra Marijino ime; 6. oktobra praznik Rožnega venca; 20. oktobra posvečevanje cerkev; 1. decembra prva adventna nedelja. — Od **Božiča do pepelnice srede** je 8 tednov in 2 dni. — Štiri **letni časi**: Začetek pomladi 21. marca, poletja 21. junija, jeseni 23. septembra in zime 22. decembra. **Obhajati ženitve** prepove cerkev od 1. adventne nedelje do razglasenja Gospodovega in od pepelnice do bele nedelje. — **Država** pa prepoveduje javne plese, bale, glediške igre itd. na veliki četrtek, veliki petek, veliko soboto, praznik sv. Rešnega telesa in na božični dan.

Znamenje za lune krajce.

Mlaj ☽	Ščep ali polna luna ☽
Prvi krajec ☾	Zadnji krajec ☾

Nebeška znamenja.

oven ♈	lev ♌	strelec ♐
bik ♉	devica ♍	kozel ♑
dvojčka ♊	tehtnica ♎	vodnar ♒
rak ♋	škorpijon ♏	ribi ♓

Deželni patroni.

Češka: Janez Nepomuk (16. maja) in Vaclav (28. sept.) — **Bukovina**: Janez Suczava (14. junija). — **Dalmacija**: Hieronij (30. sept.) **Galicija**: Stanislav (7. maja); Mihael (29. sept.); — **Koroška**: Jožef

(19. marca). Egidij (1. sept.) — **Kranjska**: Jožef (19. marca), Jurij (24. aprila). — **Hrvatska**: Elija (20. julija), Rok (16. avgusta). — **Pri-morska**: Ciril in Metud (5. julija). — **Avstrija**: Leopold (15. novembra). — **Salcburška**: Rupret (24. septembra). — **Šlezija**: Hedviga (15. oktobra). — **Siebenbürgen**: Ladislav (27. junija). — **Slavonija**: Janez Krstnik (24. junija). — **Štajerska**: Jožef (19. marca). — **Tirol-ska**: Jožef (19. marca), Virgil (26. junija). — **Ogrska**: Štefan, kralj (20. avgusta). — **Predarlberška**: Gebhard (26. avgusta).

Cesarska rodbina.

Avstrijski cesar.

Franc Jožef I. (Karl), avstrijski cesar, apostolični ogrski kralj itd.: rojen v Schönbrunnu dne 18. avgusta 1830; prevzel avstrijski prestol po cesarju Ferdinandu I. dne 2. decembra 1848; kronan kot ogrski kralj dne 8. junija 1867. — Soproga: † **Elizabeta** (Amalija Evgenija) hčerka vojvode Maksa bavarskega, rojena v Possenhofnu 24. decembra 1837, poročena na Dunaju 24. aprila 1854, kronana za ogrsko kraljico v Budimpešti dne 8. junija 1867, umrla v Genfu dne 10. septembra 1898. — Cesarjevi otroci: † **Sofija** (Friderika Doroteja Marija Jozefa), cesarska princesinja in nadvojvodinja itd., rojena na Dunaju 5. marca 1855, umrla v Budimpešti 29. maja 1857. — **Gisela** (Luise Marija), cesarska princesinja in nadvojvodinja itd., rojena v Laksenburgu 12. julija 1856, poročena na Dunaju 20. aprila 1873 s princem Leopoldom iz Bavarskega. — † **Rudolf** (Franc Karl Jožef) pokojni prestolonaslednik itd., rojen v Laksenburgu dne 21. avgusta 1858, umrl v Meyerlingu dne 30. januarja 1889. — **Marija Valerija** (Matilda Amalija), cesarska princesinja in nadvojvodinja, rojena v Budimpešti 22. aprila 1868, poročena v Işlu 31. julija 1890 z nadvojvodo Franc Salvator.

Cesarjevi brati.

† **Maksimilijan I.** (Ferdinand Jožef Marija), cesar mehikanski itd., rojen 6. julija 1832, umrl 19. junija 1867 v Quereteru v Mehiki. — † **Karl Ludvig** (Jožef Marija), rojen 30. julija 1833, umrl 19. maja 1896.

Cesarjevi stariši.

† **Franc Karl** (Jožef, sin cesarja Franca I., rojen 7. decembra 1802; umrl 8. marca 1878 na Dunaju). — † **Sofija** (Friderika Doroteja), hči kralja Maksimilijana I. bavarskega; rojena 27. januarja 1805, poročena na Dunaju 4. novembra 1824, umrla istotam 28. maja 1872.

Austro-ogrške deželne barve.

Češka, Tirolska, Hrvatska, Kotar, Feldkirch: belo-rdeče. — **Štajerska:** belo-zeleno. — **Moravska:** zlato-rdeče. — **Ogrska:** rdeče-belo-zeleno. — **Dalmacija:** plavo-zlato. — **Siebenbürgen:** plavo-rdeče-zlato. — **Šlezija:** zlato-črno. — **Koroška:** zlato-rdeče-belo. — **Kranjsko:** belo-plavo. — **Galicija:** plavo-rdeče. — **Salcburška:** zlate-rdeče-belo. — **Nižjeavstrijska:** plavo-zlato. — **Zgornjeavstrijska:** rdeče-zlato-belo. — **Bregenc:** belo-črno. — **Trst:** zlato-rdeče-belo-črno. — **Istrija:** plavo-rdeče-zlato. — **Bozna in Hercegovina:** zlato-rdeče. — **Avstrijska državna barva:** rdeče-belo-rdeče-zeleno; bojne ladje: rdeče-belo-rdeče; uradna barva: črno-rumeno.

Vladarji v Evropi.

Belgija: Kralj Albert, rojen 8. aprila 1875, katoliški. — **Bulgarija:** Kralj Ferdinand, rojen 26. februarja 1861, katoliški. — **Danska:** Kralj Friderik VIII., rojen 3. junija 1843, luteranec. — **Fran-coska:** Prezident Armand Fallières, rojen 6. novembra 1841. — **Grška:** Kralj Jurij I., rojen 24. decembra 1845, grške vere. — **Angleška:** Kralj Jurij V., rojen 3. junija 1865, anglikanec. — **Italija:** Kralj Viktor Emanuel III., rojen 11. novembra 1869, katoliški. — **Monako:** Knez Albert, rojen 13. novembra 1848, katoliški. — **Črnagora:** Kralj Nikita I., rojen 7. oktobra 1841, grške vere. — **Nizozemska:** Kraljica Viljemina, rojena 31. avgusta 1880. — **Norveška:** Kralj Hakon VII., rojen 3. avgusta 1872, luteranec. — **Avstro-Ogrska:** Cesar Franc Jožef I., rojen 18. avgusta 1830, katoliški. — **Portugal:** — Republika; predsednik Theofil Braga. — **Nemčija:** Cesar Viljem II., rojen 27. januarja 1859, luteranec. — **Rumunska:** Kralj Karl I., rojen 20. aprila 1839, katoliški. — **Rusija:** Car Nikolaj II., rojen 18. maja 1868, grški. — **Švedska:** Kralj Gustav Adolf, rojen 16. junija 1858, luteranec. — **Švica:** Republika; vsako leto drug predsednik. — **Srbija:** Kralj Peter I., rojen 1844 v Belgradu, grške vere. — **Španija:** Kralj Alfonz XIII., rojen 17. maja 1886, katoliški. — **Turčija:** Veliki sultan Mehmed V., rojen 1844, moh.

Novo leto,
zdravo!
Vse se ponovi,
rože nam cvetijo
tam kjer mrtvi
spi!

Staro leto,
zdravo!
Vzelo, dalo si!
Sreče pomorilo,
sreče dalo ti!

Januar — Prosinec.

D n e v i		Godovi	Zn.
1	Pondeljék	Novo leto. Obrez. Gospodovo.	
2	Torek	Makarij, opat; Martinijan, škoř.	
3	Šreda	Genoveša, dev.; Salvator, spozn.	
4	Četrtek	Tit, škoř; Izabela, kraljica.	☉
5	Petek	Telesfor, p. muč.; Simeon St.	
6	Sobota	Sv. Trije kralji. Razgl. Gosp.	
7	Nedelja	1. po razgl. Gosp. Val., šk.; Luc., m.	
8	Pondeljék	Severin, opat; Erhard, škoř.	
9	Torek	Julijan in Bazilisa, mučenca.	
10	Šreda	Pavel I., papež; Agato, papež.	
11	Četrtek	Higin, pap. muč.; Božidar, opat.	☾
12	Petek	Arkadij, mučenec; Ernst, škoř.	
13	Sobota	Veronika, dev.; Bogomir; Leoncij, šk.	
14	Nedelja	2. po razgl. Gosp. Ime Jezusovo.	
15	Pondeljék	Pavel, pušč.; Maver, op.; Romed.	
16	Torek	Marcel, papež; Tician, škoř.	
17	Šreda	Anton, puščavnik; Sulpicij, škoř.	
18	Četrtek	Sv. Petra stol v Rimu; Priska, d. m.	
19	Petek	Kanut, kralj; Marij in Marta, m.	☉
20	Sobota	Fabijan in Boštjan; Majnrad, opat.	
21	Nedelja	3. po razgl. Gosp. Neža, dev. muč.	
22	Pondeljék	Vincencij, muč.; Anastazij, muč.	
23	Torek	Zaroka Marije Dev.	
24	Šreda	Timotej, škoř; Babila, mučenica.	
25	Četrtek	Izpreobrnitev Pavla, ap.; Amand.	
26	Petek	Polikarp, škoř; Pavla, vdova.	
27	Sobota	Janez Zlatoust, cerkveni učenik.	☽
28	Nedelja	4. po razgl. Gosp. Julijan, škoř.	
29	Pondeljék	Frančišek Sal., šk.; Konstantin, m.	
30	Torek	Martina, devica; Janez škoř.	
31	Šreda	Peter Nol., spozn.; Marcela, vdova.	

Lunini izpremeni. ☉ Ščep dne 4. ob 2:30. ☾ Zadnji krajec dne 11. ob 8:43. ☉ Mlaj dne 19. ob 12:10. ☽ Prvi krajec dne 27. ob 9:51.

Zapisnik.

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page below the title.

Plesi, smeh in
petje,
Zavrtimo se!
Enkrat pozabimo
naše vse gorje!

Koliko hinavcev
vedno z masko
gré,
in na našem
mozgu,
krvi se nažie...

Februar — Svečan.

D n e v i		Godovi	Zn.
1	Četrtek	Ignacij, šk. m.; Efrem, cerkv. uč.	
2	Petek	Svečnica. Dar. Gospodovo.	
3	Sobota	Blaž, škof; Oskar, škof.	☉
4	Nedelja	1. predpeln. Andrej Kor., škof.	
5	Pondeljek	Agata, dev. muč.; Japonski muč.	
6	Torek	Doroteja, dev. muč.; Tit, škof.	
7	Sreda	Romuald, opat; Rihard, kralj.	
8	Četrtek	Janez Mat., spozn.; Juvencij, škof.	
9	Petek	Ciril Aleks., škof, Apolonija, dev. m.	
10	Sobota	Šolastika, devica; Viljem, pušč.	☾
11	Nedelja	2. predpeln. Adolf, šk.; Deziderij.	
12	Pondeljek	Humbelina, dev.; Evlalija, devica.	
13	Torek	Katarina od Riči, dev.; Jordan sp.	
14	Sreda	Valentin, muč.; Zojil, spoznav.	
15	Četrtek	Favstin in Jovita, mučenca.	
16	Petek	Julijana, dev. muč.; Onesim, spok.	
17	Sobota	Donat in tov., muč.; Konštancija.	
18	Nedelja	3. predpeln. Simeon, škof.	☉
19	Pondeljek	Julijan, sp.; Konrad, sp.; Viktor, m.	
20	Torek	Pust. Elevterij, šk. m.; Evharij, šk.	
21	Sreda	† Pepelnica. Maksimilijan, škof.	
22	Četrtek	Stol sv. Petra v Antiohiji.	
23	Petek	Peter Damijan, škof; Romana, dev.	
24	Sobota	Prestopni dan.	
25	Nedelja	1. postna. Matija, apostol.	☾
26	Pondeljek	Valburga, opatinja; Viktorin, muč.	
27	Torek	Marjeta Kort., spozn.; Portilirij, škof.	
28	Sreda	† Kvatre. Leander, škof; Baldomir.	
29	Četrtek	Roman, opat; Rajmund, spozn.;	

Lunini izpremeni. ☉ Ščep dne 3. ob 12:58. ☾ Zadnji krajec dne 10. ob 1:51. ☉ Mlaj dne 18. ob 6:44. ☽ Prvi krajec dne 25. ob 8:27.

Nisi več kraljica,
zima mrzla ti!
Že se za gorami
solnce nam žari!

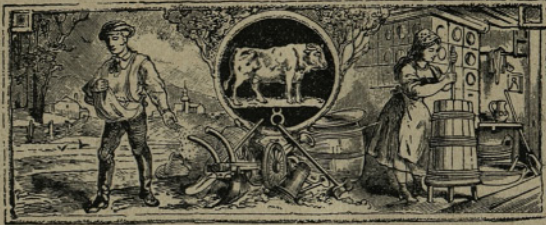
Vse trpljenje
mine,
enkrat pride čas;
enkrat tudi zate,
srce, pride spas.

Marec — Sušec.

D n e v i		Godovi	Zn.
1	Petek	† Kvatre. Albin, škoj; Hadrijan.	
2	Sobota	† Kvatre. Simplcij, p.; Bl. Karol.	
3	Nedelja	2. postna (kvat.) Kunigunda.	☉
4	Pondeljek	Kazimir, spozn.; Lucij I., papež.	
5	Torek	Agapeta s tov., muč.; Evzebij, sp.	
6	Šreda	Fridolin, op.; Viktorin; Katarina B.	
7	Četrtek	Tomaž Akvinčan, cerkv. učenik.	
8	Petek	Janez od Boga, sp.; Filomen, muč.	
9	Sobota	Frančiška Rim., vd.; Gregor od N.	
10	Nedelja	3. postna. 40 mučencev.	☾
11	Pondeljek	Heraklij, muč.; Cozim, muč.	
12	Torek	Gregor I., papež; Teofanez, opat.	
13	Šreda	Rozina, vdova; Evfrazija, devica.	
14	Četrtek	Matilda, kraljica; Pavlina.	
15	Petek	Longin, m.; Klemen Hofbauer, sp.	
16	Sobota	Hilarij in Tacijan, m.; Heribert, šk.	
17	Nedelja	4. postna (sredp.) Patricij, škoj.	☉
18	Pondeljek	Ciril Jeruzalemski, šk.; Edvard.	
19	Torek	Jožef, ženin Dev. Marije.	
20	Šreda	Feliks in tov.; Evgenij, muč.	
21	Četrtek	Benedikt, opat; Serapijon, muč.	
22	Petek	Benvenut, škoj; Bazil, mučenec.	
23	Sobota	Viktorijan, muč.; Miklavž F., m.	
24	Nedelja	5. postna (tiha). Gabrijel, nadan.	
25	Pondeljek	Oznanj. M. Dev. Božja Glava.	☾
26	Torek	Emanuel, muč.; Dizma, muč.	
27	Šreda	Rupert, škoj; Janez Dom., spozn.	
28	Četrtek	Janez Kapistran, spoznav.	
29	Petek	Dev. Mar. 7 žalosti. Cyril, šk., m.	
30	Sobota	Angela F., vdova; Amadej, sp.	
31	Nedelja	6. postna (cvetna). Modest, šk.	

Lunini izpremeni. ☉ Ščep dne 3. ob 11'42. ☾ Zadnji krajec dne 10. ob 8'56. ☉ Mlaj dne 18. ob 11'09. ☽ Prvi krajec dne 26. ob 4'02.

V zemljo položili
seme zlato smo,
da nas veselilo,
dozorelo bo!

Zemlja, mati
večna
bodi dobra nam!
Polni nam po-
slopja,
polni klet in
hram!

April — Mali traven.

D n e v i		Godovi	Zn.
1	Pondeljek	Hugon, škoř; Teodora, mučenka.	☉
2	Torek	Frančišek, Pavlan.; Marija Egipt.	☽
3	Šreda	Abundij, škoř; Rihard, škoř.	☽
4	Četrtek	† Veliki četrtek. Izidor, škoř.	☽
5	Petek	† Veliki petek. Vincencij F., sp.	☽
6	Sobota	† Velika sobota. Sikst, papež.	☽
7	Nedelja	Velika noč. Vstajenje Gosp.	
8	Pondeljek	Velik. pond. Adalbert, škoř.	
9	Torek	Marija Kleofa; Demeter, muč.	☾
10	Šreda	Ezekijel, prerok; Mehtilda, dev.	☽
11	Četrtek	Leon I., papež; Betina, devica.	☽
12	Petek	Zenon, škoř, muč.; Saba, muč.	☽
13	Sobota	Hermenegild, muč.; Ida, dev.	☽
14	Nedelja	1. povelik. (bela). Justin, muč.	
15	Pondeljek	Helena, kralj.; Anastazija, dev.	
16	Torek	Turibij, škoř; Kalist, muč.	
17	Šreda	Anicet, pap., muč.; Rudolf, muč.	☽
18	Četrtek	Apolonij, mučenec; Elevertij, škoř.	☽
19	Petek	Leo IX., papež; Ema, vdova.	☽
20	Sobota	Marcelin, škoř; Neža, devica.	☽
21	Nedelja	2. povelik. Anzelm, škoř; Bruno, sp.	
22	Pondeljek	Soter in Kaj, papeža, mučenca.	
23	Torek	Adalbert, škoř; Viljem sp.	
24	Šreda	Jurij, mučenec; Fidelis, muč.	☽
25	Četrtek	Marko, evangelist; Ermin, muč.	☽
26	Petek	Klet, papež; Marcelin, papež.	☽
27	Sobota	Peregrin, duh.; Anastazij, p.; Cita.	☽
28	Nedelja	3. povelik. Varstvo sv. Jožefa.	
29	Pondeljek	Peter, m.; Robert, op.; Antonija.	☽
30	Torek	Katarina Sij., dev.; Marijan, muč.	☽

Lunini izpremeni. ☉ Ščep dne 1. ob 11:05. ☾ Zadnji krajec dne 9. ob 4:24. ☽ Mlaj dne 17. ob 12:40. ☽ Prvi krajec dne 24. ob 9:47.

Zapisnik.

Ruled area with horizontal dashed lines for writing.

Rože, cvetje,
solnce,
kar srce želi!
O pomlad, kne-
žinja,
Krasna si nam ti!

Lepi čas mla-
dosti,
dan ljubezni ti —
ko bi nam ohranil
Bog te lepe dni!

Maj — Veliki traven.

D n e v i		Godovi	Zn.
1	Sreda	Filip in Jakob, apostola.	☉
2	Četrtek	Atanazij, škof; Sekund, muč.	☿
3	Petek	Najdba sv. križa. Aleksander, p.	♄
4	Sobota	Florijan m.; Monika, vdova.	♁
5	Nedelja	4. povelik. Pij V., pap.; Irenej.	
6	Pondeljek	Janez Ev. pred latinskimi vrati.	♁
7	Torek	Stanislav, škof, muč.; Gizela, kr.	♁
8	Sreda	Prikazen Mihaela nadangela.	♁
9	Četrtek	Gregor Nac., škof, c. uč.; Beat, sp.	☾
10	Petek	Antonin, šk.; Gordian, muč.; Izidor.	♁
11	Sobota	Mamert, škof; Gandolf, opat.	♁
12	Nedelja	5. povelik. Pankracij, mučenec.	
13	Pondeljek	Servacij, škof; Glicerija, dev.	☿
14	Torek	Bonifacij, m.; Viktor in Korona.	☿
15	Sreda	Zofija, mučenka; Hilarij, spozn.	☿
16	Četrtek	Krist. vnebohod. Janez N., m.	☿
17	Petek	Paškal, spozn.; Maksima, dev.	☿
18	Sobota	Feliks, spozn.; Vincencij, muč.	☿
19	Nedelja	6. povelik. Celestin, pap.; Ivo, sp.	
20	Pondeljek	Bernardin, spozn.; Bazila, dev. m.	☿
21	Torek	Valens, muč.; Feliks Kant., sp.	☿
22	Sreda	Helena dev.; Julija, dev.; Emil.	☿
23	Četrtek	Deziderij, šk.; Andrej Bob.; sp.	☾
24	Petek	Marija Dev., pom. kristjanov.	☿
25	Sobota	Gregor VII., pap.; Urban I., papež.	☿
26	Nedelja	Binkošti. Prihod Sv. Duha.	
27	Pondeljek	Binkoš. pond. Magdalena Pac., d.	☿
28	Torek	Avguštin, šk.; German; Viljem, op.	☿
29	Sreda	† Kvatre. Maksim, šk.; Teodozija.	☿
30	Četrtek	Ferdinand, kralj; Feliks I., papež.	☿
31	Petek	† Kvatre. Kancijan in tovar.	☿

Lunini izpremeni. ☿ Ščep dne 1. ob 11:19. ☾ Zadnji krajec dne 9. ob 10:56. ☿ Mlaj dne 16. ob 11:14. ☽ Prvi krajec dne 23. ob 3:11.

☿ Ščep dne 31. ob 12:30.

Zapisnik.

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

Kot nevesta
mlada
nam natura spi!
Kličejo kresnice:
vstani, draga ti!

Kak bi veselili
na lepoti se,
ko skrbi ne bilo
ne gladu, gorje!

Junij — Rožnik.

D n e v i	Godovi	Zn.
1 Sobota	† Kvatre. Juvencij, m.; Gracijan.	☽
2 Nedelja	1. pobink. Presv. Trojica.	☽
3 Ponedeljek	Klotilda, kraljica; Oliva, devica.	☽
4 Torek	Frančišek Kar., sp.; Kvirin škof.	☽
5 Šreda	Bonifacij, šk.; Valerija.	☽
6 Četrtek	Sv. Rešnje Telo. Norbert, škof.	☽
7 Petek	Robert, opat; Bogomil, opat.	☽
8 Sobota	Medard, škof; Maksim, škof.	☽
9 Nedelja	2. pobink. Primož in Felicijan, m.	☽
10 Ponedeljek	Marjeta, kraljica; Mavrin, mučenec.	☽
11 Torek	Barnaba, ap.; Marcijan, muč.	☽
12 Šreda	Janez Fak., spozn.; Flora, dev.	☽
13 Četrtek	Anton Padovanski, spoznav.	☽
14 Petek	Srce Jezusovo. Bazilij, škof.	☽
15 Sobota	Vid, m.; Modest in Krescencija.	☽
16 Nedelja	3. pobink. Franc Reg., sp.; Beno.	☽
17 Ponedeljek	Adolf, škof; Lavra, nuna.	☽
18 Torek	Feliks in Fort.; Marka in Marcellin.	☽
19 Šreda	Julijana F., d.; Gervazij in Prot.	☽
20 Četrtek	Silverij, pap.; Florentina, devica.	☽
21 Petek	Alojzij, sp.; Alban.	☽
22 Sobota	Ahacij, muč.; Pavlin, šk.; Nicej, šk.	☽
23 Nedelja	4. pobink. Eberhard, šk.; Cenon.	☽
24 Ponedeljek	Janez Krstnik (rojstvo). Kres.	☽
25 Torek	Viljem, opat; Prosper, škof.	☽
26 Šreda	Janez in Pavel, mučenca.	☽
27 Četrtek	Hema, vdova; Vigilij, škof.	☽
28 Petek	† Leon II., papež; Irenej, spozn.	☽
29 Sobota	Peter in Pavel, apostola.	☽
30 Nedelja	5. pobink. Spomin sv. Pavla, ap.	☽

Lunini izpremeni. ☾ Zadnji krajec dne 8. ob 3:36. ☽ Mlaj dne 15. ob 7:24. ☽ Prvi krajec dne 21. ob 9:39. ☽ Ščep dne 29. ob 2:03.

Solnce peče
hudo,
daljno že grmi —
huda ura pride,
Bog usmil' se
ti!

Da naš trud, trp-
ljenje
ne bi bil zamán,
ne bi bil uničen
revni kmetski
stan.

Julij — Mali srpan.

D n e v i		Godovi	Zn.
1	Pondeljek	Teobald, pušč.; Julij; Pambo, opat.	
2	Torek	Obiskovanje Mar. Dev.; Oton, škof.	
3	Šreda	Helijodor, škof; Bertram.	
4	Četrtek	Urh, škof; Berta, devica.	
5	Petek	Ciril in Metod, šk.; Domicij, šk.	
6	Sobota	Izaija, prerok; Dominika, muč.	
7	Nedelja	6. pobink. Vilibald, škof.	C
8	Pondeljek	Elizabeta, kraljica; Kilijan, škof.	
9	Torek	Anatolija, dev.; Veronika Jul., dev.	
10	Šreda	Amalija, devica; Felicita, dev.	
11	Četrtek	Pij I., papež; Peter F., spoznav.	
12	Petek	Mohor in Fortunat, mučenca.	
13	Sobota	Marjeta, d. m.; Anaklet, p.; Evgen.	
14	Nedelja	7. pobink. Bonaventura, šk.	☉
15	Pondeljek	Henrik I., cesar; Vladimir, kralj.	
16	Torek	S k a p u l. Dev. Marija Karmelska.	
17	Šreda	Aleš, spozn.; Generoz, mučenec.	
18	Četrtek	Kamil Lel., spozn.; Friderik, škof.	
19	Petek	Vincencij Pavl., sp.; Makrina, d.	
20	Sobota	Marjeta, d. m.; Elija, pr. Ceslav, sp.	
21	Nedelja	8. pobink. Danijel, pr.; Olga.	☽
22	Pondeljek	Marija Magdal., spok.; Teofil, m.	
23	Torek	Apolinar, šk. in. uč.; Liborij, škof.	
24	Šreda	Kristina, dev. muč.; Roman, muč.	
25	Četrtek	J a k o b, apostol; Krištof, spozn.	
26	Petek	Ana, mati Marije Dev.; Valens, m.	
27	Sobota	Pantaleon, muč.; Natalija, muč.	
28	Nedelja	9. pobink. Inocencij, pap.; Viktor.	☼
29	Pondeljek	Marta, d.; Beatriks, d.; Olaf, kr.	
30	Torek	Abdon in Senen, muč.; Julita, muč.	
31	Šreda	Ignacij Lojola, spoznav.	

Lunini izpremeni. **C** Zadnji krajec dne 7. ob 5·47. **☉** Mlaj dne 14. ob 12·13. **☽** Prvi krajec dne 21. ob 6·18. **☼** Ščep dne 29. ob 5·28.

Zapisnik.

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page.

Žetve prvi časi!
Kosa se blišči,
pesen poje kosec,
kmet se veseli!

Rože glava pada
mrtva pod koso,
tega zaprinesla
smrti nam ne bo!

Avgust — Veliki srpan.

D n e v i		Godovi	Zn.
1	Četrtek	Vezi Petra, ap.; Makab. bratje, muč.	
2	Petek	Porcijunkula. Alfonz Ligv., šk.	
3	Sobota	Najdba sv. Štefana; Lidija, vdova.	
4	Nedelja	10. pobink. Dominik, spoznav.	
5	Pondeljek	Marija Devica snežna; Ožbolt, kr.	
6	Torek	Gospodova izpremenitev.	
7	Šreda	Kajetan, spok.; Donat, šk. muč.	
8	Četrtek	Cirijak, Larg in Smaragd, mučenci.	
9	Petek	Roman, muč.; Emigdij, šk.; Afra, m.	
10	Sobota	Lavrencij, muč.; Hugon, šk.	
11	Nedelja	11. pobink. Tiburcij, m.; Suzana, d.	
12	Pondeljek	Klara, devica; Hilarija, muč.	
13	Torek	Hipolit in Kasijan, m.; Radegunda.	
14	Šreda	† Evzebij, spozn.; Anastazija, dev.	
15	Četrtek	Vel. gosp. Vnebovzetje Mar. D.	
16	Petek	Rok, spoznav.; Hijacint, duh.	
17	Sobota	Liberat, muč.; Sibila, devica.	
18	Nedelja	12. pobink. Joahim, oče Mar. Dev.	
19	Pondeljek	Ludovik Toled., škof; Julij, m.	
20	Torek	Bernard, opat; Štefan, kralj.	
21	Šreda	Ivana Frančiška, vd.; Adolf. sp.	
22	Četrtek	Timotej, mučenec; Hipolit, škof.	
23	Petek	Filip Ben., spoznav.; Bogovoljka.	
24	Sobota	Jernej, apostol; Ptolomej, škof.	
25	Nedelja	13. pobink. Srce Marijino.	
26	Pondeljek	Celirin I., pap.; Samuel, mučenec.	
27	Torek	Jožef K., sp.; Natalija; Gebhard.	
28	Šreda	Avguštin, škof; Hermes, mučenec.	
29	Četrtek	Obglavljenje sv. Janeza Krstnika.	
30	Petek	Roza Limanska, dev.; Feliks, muč.	
31	Sobota	Rajmund, spozn.; Izabela, devica.	

Lunini izpremeni. ☾ Zadnji krajec dne 6. ob 5^h18. ☽ Mlaj dne 12. ob 8^h58. ☽ Prvi krajec dne 19. ob 5^h57. ☼ Ščep dne 27. ob 8^h59.

Zapisnik.

A series of horizontal dotted lines for writing, contained within a rectangular border.

Že jesen nam
trka,
zunaj se hladi,
Vse se predru-
gači,
vse se spremeni.

Tudi ti, devojka,
starka boš po-
stala,
zemljica ti večna
postelj bo post-
ljala.

September — Kimavec.

D n e v i	Godovi	Zn.
1 Nedelja	14. pobink. Angelska. Egid, op.	☾
2 Pondeljek	Štefan, kralj; Antonin, mučenec.	
3 Torek	Evfemija, Tekla, Erazma, Doroteja.	
4 Sreda	Rozalija, devica; Ida, kraljica.	
5 Četrtek	Lavrencij Just., šk.; Viktorin, šk.	
6 Petek	Hermogen, mučen.; Pelagij, muč.	
7 Sobota	Bronislava, nuna; Regina, d. muč.	
8 Nedelja	15. pob. Mala gosp. Rojst. M. D.	☽
9 Pondeljek	Korbinijan, škof; Gorgonij, muč.	
10 Torek	Nikolaj Toled., sp.; Pulherija, dev.	
11 Sreda	Prot in Hijacint, mučenca.	
12 Četrtek	Macedonij, škof; Gvidon, spozn.	
13 Petek	Virgilij, mučen.; Notburga, devica.	
14 Sobota	Poviš. sv. križa. Maternij, šk.	
15 Nedelja	16. pobink. Ime Marijino.	☽
16 Pondeljek	Ljudmila, vd.; Karmelij in Ciprijan.	
17 Torek	Lambert, šk., muč.; Hildegarda, op.	
18 Sreda	† Kvatre. Tomaž Vil., škof.	
19 Četrtek	Januvarij, muč.; Arnulf, spozn.	
20 Petek	† Kvatre. Evstahij, mučenec.	
21 Sobota	† Kvatre. Matej, ap.; Mavra, d.	
22 Nedelja	17. pobink. 7 žalosti Mar. Dev.	☽
23 Pondeljek	Tekla, dev., muč.; Lin, papež.	
24 Torek	Marija Dev. reš. ujetn.; Gerhard, šk.	
25 Sreda	Kleofa, spoznan.; Firmin, škof.	
26 Četrtek	Ciprijan in Justina, mučenika.	
27 Petek	Kozma in Damijan, muč.; Kaj, škof.	
28 Sobota	Vaclav, kralj; Marcijal, m.; Salomon.	
29 Nedelja	18. pobink. M i h a e l, nadangel.	☽
30 Pondeljek	Hieronim, sp., c. uč.; Honorij, šk.	

Lunini izpremeni. ☾ Zadnji krajec dne 4. ob 2'23. ☽ Mlaj dne 11. ob 4'59. ☽ Prvi krajec dne 18. ob 10'55. ☽ Ščep dne 26. ob 12'34.

Zapisnik.

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

Vina zlata kaplja,
v čaši se sveti!
Viničar že strelja!
Juhu! Trte kri!

Noah, bil si
grešnik,
ali hvala ti,
da si prvi ljubil
Juhu! Trte kri!

Oktober — Vinotok.

D n e v i		Godovi	Zn.
1	Torek	Remigij, škof; Areta, mučenica.	
2	Sreda	Leodegar, škof; Teofil, spoznav.	
3	Četrtek	Kandid, muč.; Evald, mučenec.	
4	Petek	Francišek Seraf, sp.; Edvin, kralj.	
5	Sobota	Placid in tovar., muč.; Gala, vd.	
6	Nedelja	19. pobink. Rožnega venca.	
7	Pondeljek	Justina, devica; Marko, grof.	
8	Torek	Brigita, vdova; Simeon, spoznav.	
9	Sreda	Dionizij, škof muč.; Abraham, patr.	
10	Četrtek	Francišek B., sp.; Gereon in tov.	
11	Petek	Nikazij, škof; Firmin, škof.	
12	Sobota	Maksimilijan, šk. m.; Serafin, spozn.	
13	Nedelja	20. pobink. Edvard, kr.; Koloman.	
14	Pondeljek	Kalist, papež; Domicijan, škof.	
15	Torek	Terezija, dev.; Brunon, škof.	
16	Sreda	Gal, opat; Maksima, devica.	
17	Četrtek	Hedvika, kr.; Viktor, šk.; Marjeta Al.	
18	Petek	L u k a, evangelist; Just, muč.	
19	Sobota	Peter Alkant., spozn.; Etbin, opat.	
20	Nedelja	21. pobink. Posveč. cerkev.	
21	Pondeljek	Uršula, devica; Hilarijon, opat.	
22	Torek	Kordula, dev., m.; Marija Saloma.	
23	Sreda	Severin, škof; Peter Pashazij, sp.	
24	Četrtek	R a f a e l, nadangel; Kristina, muč.	
25	Petek	Krisant in Krišpin, m.; Bonifacij, p.	
26	Sobota	Evarist, p. m.; Lucijan in Marcel.	
27	Nedelja	22. pobink. Frumencij, škof.	
28	Pondeljek	S i m o n i n J u d a, ap.; Fidelij, m.	
29	Torek	Narcis, škof; Hijacint, muč.	
30	Sreda	Klavdij, muč.; Marcel, muč.	
31	Četrtek	Volfgang, šk.; Lucila, d.	

Lunini izpremeni. ☾ Zadnji krajec dne 3. ob 9:48. ☽ Mlaj dne 10. ob 2:41. ☽ Prvi krajec dne 18. ob 3:06. ☽ Ščep dne 26. ob 3:31.

Zapisnik.

Ruled lines for notes.

Listje je odpadlo,
tiha vrt in plan,
tužno nas pozdravlja
rešnih ljubih dan.

Mrtvih se spominjaj!
Megla se vali —
le pripravljen
bodi,
da srcé zaspi.

November — Listopad.

D n e v i		Godovi	Zn.
1	Petek	God vseh svetnikov.	
2	Sobota	Vseh vernih duš; Just, muč.	☾
3	Nedelja	23. pobink. Viktorin, šk.; Hubert.	
4	Pondeljek	Karol Boromej, šk.; Modesta, d.	
5	Torek	Caharija, oče Jan. Krstn.; Vitalij.	
6	Šreda	Lenart, opat; Sever, škof.	
7	Četrtek	Prosdocim, škof; Engelbert, škof.	
8	Petek	Bogomir, škof; Deodat, mučenec.	
9	Sobota	Teodor, m.; Orest, m.	☉
10	Nedelja	24. pobink. Andrej Avel, spozn.	
11	Pondeljek	Martin, škof; Mena, mučenec.	
12	Torek	Martin, pap., muč.; Livin, šk., m.	
13	Šreda	Stanislav Kostka, sp.; Didak, spoz.	
14	Četrtek	Jozafat Kunč.; šk. m.; Serapion, m.	
15	Petek	Leopold, vojvoda; Jedert, devica.	
16	Sobota	Edmund, škof; Otmar, opat.	☽
17	Nedelja	25. pobink. Varstvo Dev. Mar.	
18	Pondeljek	Odon, opat; Evgen, spozn.; Hilda.	
19	Torek	Elizabeta, kr.; Poncejan, pap. muč.	
20	Šreda	Feliks Val., spoz.; Edmund, kr.	
21	Četrtek	Darovanje Marije Dev.; Kolumban.	
22	Petek	Cecilija, dev. muč.; Maver, mučenec.	
23	Sobota	Klemen, pap. muč.; Felicita, muč.	
24	Nedelja	26. pobink. Janez od križa, sp.	☼
25	Pondeljek	Katarina, dev. muč.; Jukunda, muč.	
26	Torek	Konrad, škof; Silvester, opat.	
27	Šreda	Virgil, škof; Ahacij, škof.	
28	Četrtek	Eberhard, škof; Jakob iz Marke.	
29	Petek	Saturnin, muč.; Filomen, muč.	
30	Sobota	Andrej, apostol; Justina, dev.	

Lunini izpremeni. ☾ Zadnji krajec dne 2. ob 4:38. ☉ Mlaj dne 9.

ob 3:05. ☽ Prvi krajec dne 16. ob 11:43. ☼ Ščep dne 24. ob 3:12.

Leto blizu konca,
sneg nam krije
svet;
Božič že prihaja,
večni je ta red!

Aleluja poješ —
ali ste še vsi?
Marsikdo od lani
že v gomili spi.

December — Gruden.

D n e v i		Godovi	Zn.
1	Nedelja	1. advent. Eligij, šk.; Natalija.	☾
2	Pondeljek	Bibijana, m.; Pavlina; Kromacij, šk.	
3	Torek	Frančišek Ksav., sp.; Lucij, škof.	
4	Sreda	Barbara, dev. m.; Peter Zlat., spozn.	
5	Četrtek	Saba, opat; Krišpin, mučenec.	
6	Petek	M i k l a v ž (Nikolaj), škof; Apolinar.	
7	Sobota	† Ambrozij, škof; Agaton, muč.	
8	Nedelja	2. advent. Brezm. spoč. M. D.	☉
9	Pondeljek	Peter For., šk.; Sirij, šk.; Valerija.	
10	Torek	Loretanska M. B.; Melhijad, p., m.	
11	Sreda	Damaz, papež; Trazon, opat.	
12	Četrtek	Sinezij, muč.; Epimah, mučenec.	
13	Petek	Lucija, devica muč.; Otilija, devica.	
14	Sobota	Spiridijon, škof; Nikazij, škof.	
15	Nedelja	3. advent. Jernej, šk.; Kristina.	☽
16	Pondeljek	Evzebij, škof; Albina, dev., muč.	
17	Torek	Lazar, škof; Berta, vdova.	
18	Sreda	† K v a t r e. Gracijan, šk.; Vunebald.	
19	Četrtek	Nemezij, muč.; Favsta, vdova.	
20	Petek	† K v a t r e. Liberat, m.; Peter Kan.	
21	Sobota	† K v a t r e. Tomaž, ap.; Glicerij.	
22	Nedelja	4. advent. Demetriji in Honorat.	
23	Pondeljek	Viktorija, dev.; Dagobert, kralj.	
24	Torek	† Adam in Eva; Irmina, dev.	☼
25	Sreda	Božič. Rojstvo Gospodovo.	
26	Četrtek	Štefan , mučenec; Arhelaj, škof.	
27	Petek	Janez Evangelist; Fabijola, vd.	
28	Sobota	Nedolžni otročiči; Kastor, m.	
29	Nedelja	Ned. pred Nov. letom. Tomaž.	
30	Pondeljek	David, kr.; Liberij, m.; Nicefor.	☾
31	Torek	Silvester, pap.; Pavlina, muč.	

Lunini izpremeni. ☾ Zadnji krajec dne 1. ob 12⁰⁵. ☉ Mlaj dne 8. ob 6⁰⁷. ☽ Prvi krajec dne 16. ob 9⁰⁷. ☼ Ščep dne 24. ob 5³⁰. ☾ Zadnji krajec 30. ob 9¹².

Velikanske svinje

glede izgledanja kakor teže dobijo vsi lastniki svinj, ki rabijo kot stalni dodatek k drugi krmi Fattingerjev

„Lucullus.“

„Lucullus“ daje svinjam važne redilne snovi sveže krvi v zvezi z najboljšo pšenično krmilno moko ter drugimi tvari-nami; to sredstvo je posebno vplivna, redilna, krepka in primerna krepilna krma. Svinje, ki dobivajo „Lucullus“ od nekdanj sem, se razvijajo presenetljivo hitro in krepko ter se jih prične prav rano lahko pitati. Pri pitanih svinjah pa povzroči dodatek „Lucullusa“ k vsakem krmljenju presenetljivo povečanje teže in pomembno izboljšanje kakovosti mesa ter slanine. Pri temu skrajša „Lucullus“ izdatno izrejo ter pitanje; s tem se zopet mnogo krme prištedi.

„Lucullus“ vrsta II za prašičke, „Lucullus“ vrsta III za odraslene in pitalne svinje.

Ceniki zastonj od

fabrike živalske krme FATTINGER & Co. z. z o. z. Inzersdorf pri Dunaju.

Več kot 350 prvih odlikovanj, čez 3000 priznanj.

U leto 1912.

Čudovito hitro se vrti kolo časa in že zopet smo v novem letu. Iz moža postane starček, žena opazi prve sive lase, otrok raste in se razvija, — vse v neverjetni naglici. Divjemu lovu podobno je človeštvo, v brezobzirni hitrosti divja tja naprej in naprej do — groba. Kajti končni cilj je vendar le ona mala, štirivoglata jama, čez katero še ni nikdo skočil . . .

Torej zopet novo leto! Zopet enkrat treba trenutek postati in se nazaj ozirati na preteklih dvanajst mesecev. Mnogo boja, mnogo sovraštva, mnogo trpljenja, — in le malo sreče je bilo. Pa filozofi pravijo, da je tako dobro. Sreča mora biti redka, drugače je precena in ni več sreča. V temni noči je tudi kresnica podobna zvezdi. Malo sreče, — in mnogo pehanja, mnogo suvanja. Mnogo jih je padlo v grob, mnogo jih je izginilo iz naših vrst. Kaj vpraša človek za tem? „Heute rot, morgen tot“, pravi nemška beseda. Le za trenutek se vstavimo ob svežem grobu in le eno samo solzico prelijemo, — potem pa brez slovesa naprej, naprej, dokler tudi naša noga ne doseže grobnega cilja. Ali se bomo prihodnje novo leto zopet vsi sešli? Kdo pade, koga zadene nevidna kosa?

Pa kaj bi to premišljevali! Vroča kri še teče v naših žilah, solnca žar in lepoto sveta še občutimo in ljubimo še, ljubimo ter sovražimo. Zato stopamo tudi v to novo leto bojaželjni in bojaveseli. Tudi l. 1912 nas ne bode niti za pikico spremenilo. Tudi zanaprej bomo svoje prepričanje branili. In naj se od raznih strani še tako temne sence po slovenskih pokrajinah širi, naj se še tako strastno vse napada, kar je svitlega, kar hrepeni proti solncu, naj se tlači z nadčloveškim naporom kolo napredka in razvitka nazaj, — kazalec svetovne ure hiti naprej in naprej . . .

Da bi ti, vbogo ljudstvo, ki se boriš na tej dostikrat tako ne-hvaležni zemlji za kruh, izpoznalo vso čarobo solnčnega naziranja! Da bi se vzdramilo in s svojim plemenitim pogledom pregnalo nočno ptičje, ki frfota okoli tvojega domovja! Da bi ti, vbogo ljudstvo, stisnilo vse žuljave roke v eno falango in doseglo visoke cilje kulture! Da bi nam bila boljša bodočnost . . .

V tem znamenju stopamo naprednjaki v novo leto. Možje, — nevpogljivi, iz ljudstva prihajajoči in za ljudstvo živeči!

Ostanimo si zvesti tudi leta 1912!

Uredništvo.

Fant je, fant!

Spisal **Karl Linhart.**

Pomilovanja vredni so, globokega pomilovanja vredni, ljudje brez otrok. Vsako leto stavi jim nove sive lase po glavi in vsak dan najdejo drug pri drugem nove sitnosti. Ljubezen je mladost in brez mladosti ni ljubezni. Poznal sem zakonska starčka brez otrok, ki sta bila vzor čednosti. In vendar ju ni vezala ljubezen! Bila sta zaljubljena; ko sta si pred oltarjem zvestobo obljubovala, držala sta svojo prisego do groba, ali ljubezen je ugasnila in le iz medsebojnega pomilovanja nastalo je neko lepo prijateljstvo. Živela sta skupaj do smrti in drug brez drugega nista mogla živeti, — ali bilo je le prijateljstvo, — otrok šele napravi ljubezen!

Otrok . . . Videl sem očete, ki so neusmiljeno otroka sovražili, in slišal sem matere svojo dečo proklinjati. Ali videl sem kokoš, ki se je zakadila v najbesnejšega psa, da je obvarila svoje piščance . . . In zgodovina pripoveduje o materini ljubezni zločink, ki so na vislicah končale!

Devetkrat pametni modrijani pravijo, da je ljubezen starišev le sebičnost, ker ljubi oče le svojo kri, le svojega potomca, le del samega sebe . . . Morda se da to v filozofskih knjigah prav lepo spisati; ali — pokaži mi le nekaj lepšega od materine ljubezni! Mati — ti si najsvetejše bitje na zemlji! Mati — ti nosi glavo ponosno pokoncu! Mati — ti si najkrasnejše vtelesenje božanske besede! Mati — v tvojih težkih trenutkih si mučenica po večni volji, pred katero mora človeštvo na kolena pasti . . . Že ugasnela ljubezen vsplamti iz novega, ako jo dotaknejo prstki nedolžne dece in večna ostane ljubezen, ako jo veže smehljaj otroka . . .

Bleda leži žena v blazinah, okoli oči trpeči izraz, ustnice brez krvi, na trepalnicah solzice grozne bolesti. Ali okoli ust vlada božanski smehljaj sreče: poleg nje leži novorojenček in prvi njegovi pogledi hrepenijo za tankimi zlatimi žarki solnca, ki se sili radovedno skozi zagrinjalo. Zmagoslaven krik prihaja od novorojenčka, kakor da bi dejal: Tukaj sem, jaz sem tukaj, novi človek, z odprto bodočnostjo in s polnim srcem . . .

Tukaj si? Fant, deček, tukaj si? . . . Globoko se pripognem v blazine in srce mi hoče zavriskati od neskončne sreče in na kolena bi padel pred to posteljo, v kateri je zagledal luč sveta — moj sin!

Moj sin . . . Z zatisnjenimi malimi pestmi spančka. In kakor v enem trenutku mi stoji vsa njegova bodočnost pred očmi in vidim to novorojeno bitje korakati skozi življenje naprej in naprej, do cilja: do tihega groba . . . Rastel bodeš, moj sinček, rastel in duša se bode odpirala ugankam življenja! Par tednov in materina pesen pričarala bode prvi smehljaj na tvoje lice in z nerodnimi prstki igral se bodeš prvič na rožnati odeji. Polagoma izpoznaval bodeš sestrice, polagoma znance, gledal z začudenimi očmi vse tuje prikazni, ki bodejo prihajale in ti razodevale ves veličastni širni svet. Prva spomlad ti bode prinesla na tvojo ljubko posteljico prve zvončke, mlade in sveže kot si ti, in prve

šmarnice odkrivale ti bodejo bajno krasoto majnika . . . Ali prišlo bode tudi prvo razočaranje. Kako kmalu pridejo grenke solze, kako hitro vrže žalost svoje sence na solnčnato veselje prve mladosti. Videl bodeš narokat, da ni vse zlato, kar se sveti, da ni vse resnica, kar se šopiri v obleki poštenja, da ni vse čisto in lepo. Gledal bodeš še na zvezde, veroval v besede ljudi in polagoma šele bodeš videl, da ima velika večina ljudi krinko pred obrazom, krinko laži in hinavščine. Ej, moj deček, vsi krasni gradovi mlade, nedolžne duše se bodejo zrušili, kadar jim stopi prva laž nasproti — — varuj se laži, moj angelj, kajti laž je začetek in konec vsega zla!

Moj sin . . . Postal bodeš mladenič in vsa krepost mladega trupla hrepenela bode po vzvišenih ciljih, vsa moč po delu, po plemenitosti. Čutil bodeš v svojih rokah moč, da premagaš celi svet, korakal bodeš skozi množico kakor velikan skozi armado pritljikavcev, zdravje ti bode vstvarjalo zaupanje in — obdrži si zaupanje v samoga sebe, moj sin, kajti to lepo zaupanje ti bode pomagalo čez vsako brezno grdega življenja! Zaupaj v sebe in ne zanašaj se na druge. Morda bodeš izpoznal prijateljstvo, ki vskipi iz čiste duše kakor bajnokrasna roža; ali vedi, da je prijateljstvo redka prikazen in da je med tisoči prijateljev komaj eden, ki ti podari resnice mesto hinavščine. V sreči bode mrgolelo prijateljev okoli tebe, v nesreči pa bodeš ostal sam, puščavnik, — in gorje ti potem, ako si se zanašal na druge. Napačno prijateljstvo je laž in laž je prinesla največ nesreče na svet! Gorje ti, ako si tvojo moč previsoko cenil, — padel bodeš ob potu, kakor metulj, ki je previsoko proti solncu hrepenel ter pod kopiti množice na cesti končal . . . V najhujšem trpljenju šele bodeš izpoznal, kaj ti je mogoče storiti in kaj zamoreš vzdržati! In zmagal bodeš, ako ne razjeh greh tvoje moči, — zmagal bodeš, ako bode tvoje veselje do dela večje nego vsi drugi nagoni, speči v človeški duši! Zmagal bodeš, moj sin, kajti v tvojem očesu se zrcali božanski svit. Hodi mirno tvojo pot naprej!

Moj sin . . . Ljubezen se bode dotaknila tvojega srca in pozabil bodeš na očeta in mater, pozabil na ves svet. Ljubezen te bode opojila in hrepenenje bode zadušilo vse druge čute. Pravijo, da je ljubezen loterija, pravijo, da je duševna pijanost. Ali vsi so ji podvrženi in kakor boginji ji prinašajo vsi svoje darove. Glej moj sin, da ostaneš resničen tudi v ljubezni! Ne zabarantaj najlepši čut za mrzli denar, kajti na denarnih žakljih še ni nikdo našel sladkega spanja. Vso vero obsega beseda: ljubezen! Višjega, krasnejšega ni! In kadar si bodeš izbral družico, izpoznal bodeš tudi pravo ljubezen, — veselil se je bodeš in trpel bodeš zanjo!

In izpoznal bodeš domovino — morda krvavel zanjo na bojnem polju. Lažniki so vsi strahopetci, — ti pa hodi s pogumom v boj, kajti kapljica si v morju in tvoja kri je malenkostni potok napram reki splošnega gorja. Bodi resničen tudi tedaj, kadar frči smrtni angelj okoli tebe in ne prodaj svoje dolžnosti za lečino jed samoljubja. B o j n a p r a v i iz tebe moža in čim več bojov bodeš dokončal, tem trdnejši značaj bodeš v viharju življenja!

Moj sin . . . Izpoznal bodeš ljudstvo in njegovo bedo. Videl bodeš utrujenega delavca, trpečega in gladnega. Videl bodeš obupanega

obrnika in zapuščenega kmeta. Ljubi to navadno ljudstvo, in ne dvigaj glave čez množico in ne domišljuj si, da si več, kakor to ljudstvo. V ljudstvu je preteklost, sedanost in bodočnost. In tvoja dolžnost je, da žrtvuješ vse moči temu ljudstvu. Tvoja sveta dolžnost je, da se priznaš kot del tega ljudstva. Tvoja duša mora biti duša naroda, katerega nehvaležni sinovi izginejo kakor kapljica rose v plamtečem poletnem solncu . . .

Postal bodeš oče, moj sinček, in stal bodeš ob zibeljki, kakor stojim danes jaz ob tvoji. Glej, da v tem svetem trenutku ne opaziš sence v tvoji preteklosti, glej, da ostaneš tvojemu otroku vzor in cilj! Britkejše žalosti in strupenejšega gorja ni za otroško srce, nego opazovanje očetove slabosti. Bodi tvojemu sinu drevo, na katerem se dviga mlado zelenje . . .

Moj deček, ti me še ne slišiš in — ravnokar si zajokal. Tebi ne prija še filozofija, tebi ne koristijo niti najboljši nauki . . . Zato sem jih napisal, da jih čitaš, kadar pride tvoj čas! Glej, da ne spadaš med tiste ljudi, o katerih pravi kmetski sin Rosegger, da ne znajo živeti in nočejo umreti . . .

Zdaj pa — oče, zavriskaj! Sina si dobil in bleda mati dviga dete proti solncu . . . Oj solnce, blagoslovi to dete, blagoslovi mojo kri, blagoslovi mu bodočnost . . .

Znano **dobro** in **ceno** se kupuje vse

rezano blago,
 gotovo perilo
in obleke

v vsaki velikosti pri

Adolf Wesiak, Maribor

Draugasse.

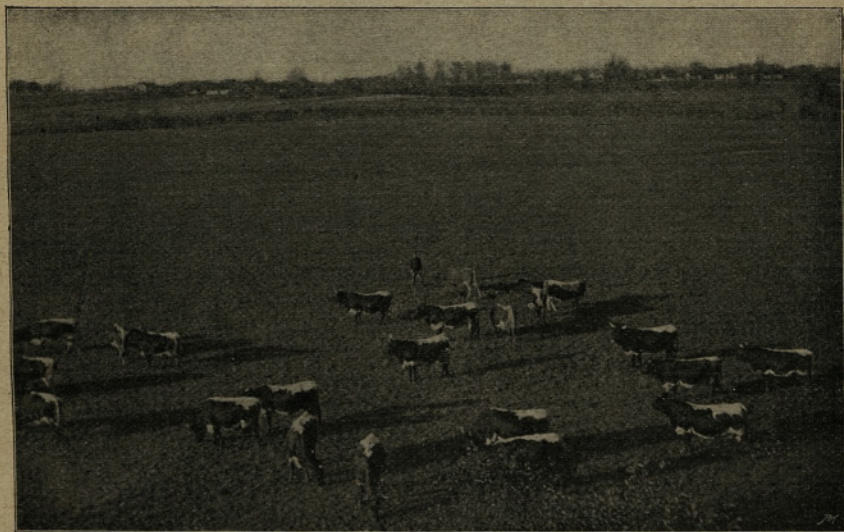
Na planini ni greha . . .

Spisal **Peter Rosegger.**

Vedno in vedno pravim, za desetletnega pastirja na planini je težko človek biti. Ne mislim morda na-se, kajti jaz sem bil takrat dvajst ali trinajst let star, mogoče celo že štirinajst, z eno besedo: bil sem v starosti, v kateri je človek najbolj pameten.

Zato sem vrgel na onem vročem poletnem dnevu srp v žitje in sem zatrjeval prvemu hlapcu, da je na vsak način potrebno, da grem na planino in pogledam, je-li nimajo pri tej vročini morda krave že kuge na parkljih.

Prvi hlapec je sicer menil, da imam morda jaz 'kugo na parkljih, ker mi je postal srp nakrat tako neprijeten. Jaz sem mislil: neumen ni naš prvi hlapec, in šel sem svojo pot.

Pincgavska goveda v Podlehniku (Lichtenegg) pri Ptuj

(last štajerske šparkase). — Glej članek „Naše gorice“.

Ko sem korakal potem zgoraj po planinah v mehkem, solnčnatem zraku, videl sem nakrat v travi Giglgovega poba ležati. Ležal je na hrbtu, dvigal kolena navzgor in gledal v nebo. To je bil tisti z desetimi leti.

„Giglgog“, sem zaklical in skočil je prestrašen pokonci.

„Kaj pa si zdaj mislil?“ sem ga vprašal.

„Tako!“ dejal je leno, „ali sem kaj mislil?“

„Ja, poba, to se je moralo tako slučajno zgoditi.“

„Ljubi moj,“ se je potem popravil, „jaz imam dosti za misliti.

Morda mi ti lahko poveš, kaj naj pričnem.“ Dvignil se je malo, vrgel rujave lase iz čela, da je bilo njegove plave, odkritosrčne, hudomušne oči videti, ter je rekel: „Veš, Lenz, jaz moram dobiti smrtni greh!“

„Zakaj pa potrebuješ ti malenkostni pritlikavec smrtnega greha?“ sem pričel razsajati.

„Ja, do jutri zutra j potrebujem smrtni greh. Mene ne vzamejo k birmi, ako ne grem preje k spovedi. Navadnih grehov sem si že celi kup skupaj naštudiral. Ali naš Miha pravi, da so navadni grehi le za otroke in da mora odrašeni človek tudi par smrtnih grehov imeti. Tako tuhtam že semtertja in do jutri zutra j moram par smrtnih grehov imeti?“

„No, potem imaš še celo noč časa“, sem ga tolažil.

„Kje vzeti in ne krasti!“ zaklical je deček, ki je bil posebni pogumni, hudomušni in vendar precej bedasti fantič. „Kako si ti to napravil?“

„Kako neki bi to napravil?“ sem odgovoril; „vzel sem katekizem in sem si najprve sedem smrtnih grehov prečital. Kadar se jih pozna po imenu, potem že grè; veš, poba, to je kakor pri tvojih kravah: kadar jih po imenu pokličeš, pa pridejo.“

„Veš, Lenz,“ rekel je zdaj in dotaknil s prsti mojo roko, „kaj-ne, ti mi malo pomagaš; saj veš, da sem vedno na planini in se ne morem ničesar priučiti. In ako grem enkrat že k spovedi, potem nočem več otrok biti. In tako je tudi prav, pravi naš Miha.“

Ima pač prav, sem si mislil, in pol odraslega poba se mora že malo za nos voditi — pero na klobuk in par svežih smrtnih grehov v kožo. Čez noč mu pač ne bodejo škodovali in jutri jih bode itak zopet odložil.

„Na primer prevzetnost“, menil sem; „kaj praviš k temu?“

„Ti si doli pri ljudeh in lahko govoriš“, odgovoril je nezadovoljno; „napram komu pa naj bodem tukaj na planini prevzet?“

„Ti si pač ne znaš pomagati“, sem odgovoril; „na tvojem mestu bi se postavil kakor sveča pred svoje krave in bi rekel: Ve revice ve! Imate tako veliko glavo, pa nič pameti v nji! Jaz pa imam čisto malo glavico in vas poženem, kamor hočem in pijem iz vaših vimen, kadar hočem, in sem sakrabski tiček proti vam, ki ste živina; jaz sem vsvarjen po božji podobi, ve krave pa ste le žival! — To je prevzetnost, kakor ne moreš lepše dobiti!“

„Pa mi je preneumno“, rekel je Giglgogov poba.

„Ali pa skopost!“ sem mu predlagal; „kaj praviš k skoposti?“

„O skoposti sem že nekaj slišal“, menil je deček; „pa to je greh bolj za bogate ljudi.“

„Prav imaš“, sem mu priznal, „pri pastirju bi skopost že prvo noč od gladu poginila. Ta smrtni greh preveč žrè, tega pustimo bogatinom; ali žri enkrat ti, to je prijetno in takoj imaš požrešnost — krasni smrtni greh!“

„Ti tepec!“ rekel je Giglgog; „to bi ne bilo treba, da je smrtni greh; pa če bi bila to trikrat božja čednost, bi jo storil! In dolgo bi že to storil, ko bi ne imela teta ključa od mlečne kamre vedno v kijklj.“

„Vzemi ji ključ“, sem zaklical, „kar stepi se z njo, pa grozno hud moraš postati, in obrni roko — pa imaš jezo!“

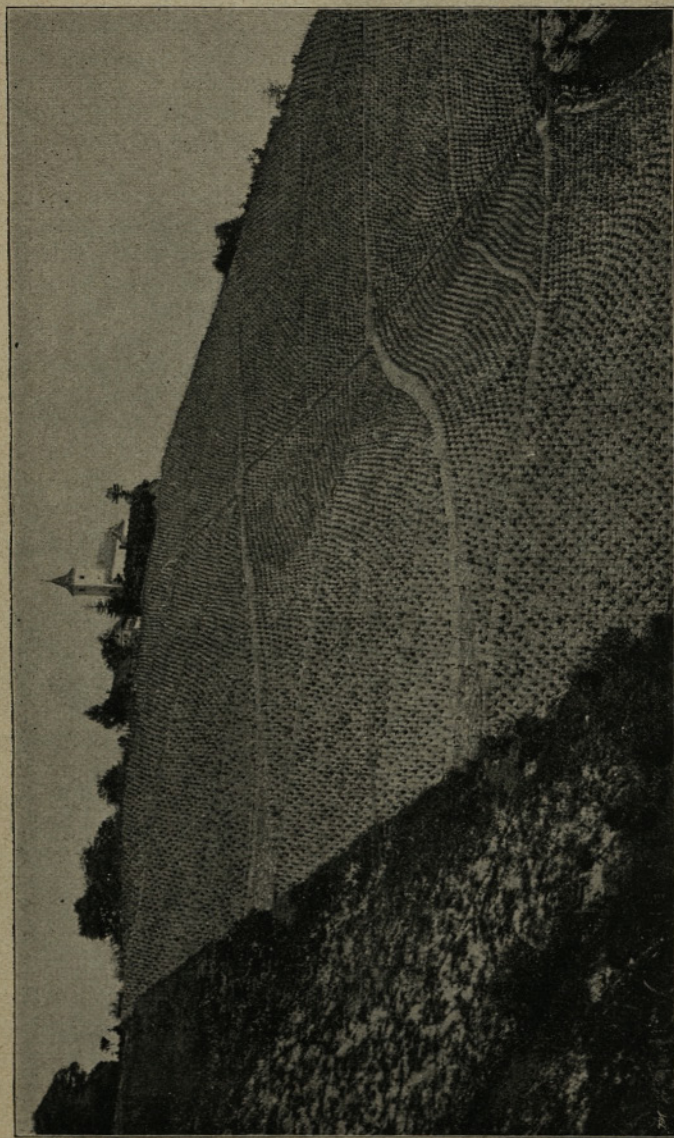
„Jeza bi bila tudi smrtni greh“, premišljeval je fant; „tako bi imel že dva.“

„Tri imaš lahko naenkrat, če si pameten, tri grehe, kakor ne more vaš Miha boljših imeti.“

„Tri mi jih je preveč“, rekel je deček odločno.

„Ali me bodeš v mlečno kamro seboj vzeti?“ bilo je moje malo nepošteno zavito vprašanje.

„Ja, figa, če jo hočeš!“ se mi je smehljaj. „Ako se moram s

Janževi vrh (Johannisberg) v zgornjih Halozah pri Pluju

(Vinograd štajerske šporkase). — Glej članek „Naše gortce“.

teto že za ključ pretepravati, potem hočem tudi sam maslo lizati in nobenega človeka nočem zraven, prav nobenega!“

„Kaj sem rekel? Tu imaš že tretji smrtni greh — nevošljivost!“

Čiglgogov poba se je malo premislil, potem pa je rekel: „Ne, mlečno kamro si prihranim za drugič. Miha pravi, kadar je človek odrasel, potem se mu ni treba več za ključ pretepravati.“

„Seveda ne, kèr teta v naprej vè, da bode podlegla.“
Deček igral se je s travo okoli nosa, dokler ni kihnil. Rekel sem mu: „Bog pomagaj!“

Proti temu ni imel ničesar.

„Kaj pa imaš še drugih grehov, Lenz“, me je zopet vprašal.

„Ja, ljubi moj, zdaj jih ni več veliko. Morda še nečistost?“

„Fej!“ zaklical je Giglgog in pljunil daleč od sebe.

„Ali veš, kaj je to?“ sem mu dal premisliti.

„Ti mi ne bodeš tega pravil, hvala Bogu!“ odgovoril je ves razjarjen. „Ko je bil v jeseni božji nauk, sem si tega že naučil. Nečistost je, ako človek na kravjo dekle misli.“

Zdaj sem razumel njegovo razjarjenost. Kajti kravja dekla v Giglgogovi hiši je bila najmanje šestkrat tako stara kakor pastir; bila je tudi precej nečedna na prvi pogled; vkljub temu pa je pri procesiji nosila zeleni krancelj na ruti — kajti las ni imela več — da dokaže javno, kako se ji je doslej še posrečilo, svojo čast obdržati.

Torej odločno odklonjeno.

„Zdaj imamo le še en smrtni greh in to je — lenoba.“

„Na tega sem sam prišel“, odgovoril je deček; „zato sem se tukaj v travo vlegel in če bi me ti ne motil, imel bi že najlepši smrtni greh. Pri neumnemu govorjenju se itak ničesar ne izvè —“

Ta pogovor se je nekega vročega poletnega dne resnično na planini vršil, od mene modrijana napol v šali, od Giglgovega poba napol v resnici. Prišlo ni do ničesar; tudi ne vem, kako se je čez noč na spoved pripravljal; mislim pa, da je pri tej stvari volja za dejanje veljala.

Zato pravim, za pastirja na planini je težko človek biti, kèr nima zato ne šika ne priložnosti. Raste kakor smreka in ostane tako brezbožno nedolžen, kakor ljuba živina. Vkljub vsem slabostim, ki rastejo iz njega, ne more nobene postave prestopiti, kèr razven navadnih naročil posestnika nobene ni. Tako sem pri tem slučaju z Giglgogovim pobom besedo razumel, da „na planini ni greha.“

Vsaj težkega greha ne, kajti ti ne morejo v visočino korakati, ti ostanejo v dolinah in ravninah ter se vgnezdijo v velikih mestih. Med mnogimi ljudmi se razvijajo najboljše in postanejo naravnost krasni eksemplari. Pri največjih grehih je kakor pri ženitvi: „Eden se ne more ženiti, morata dva zato biti!“ Najmanje dva, tako pri laži in slepariji, pri tatvini in umoru itd. In šele pri kulturnih grehih! Kako more pri borzni igri eden dobiti, ako ni družega, ki bi izgubil! In ako eden neumno-besne operete komponira, kaj škoduje, ako ni družega, ki jih vidi in sliši? In ako eden frivolne kapitule o smrtnih grehih piše, kaj škoduje, ako ni družega, ki jih čita? Dva morata biti! „Adam je bil pošten, ko je prišla Eva, je bil tepen!“ pesnoval je neki stari vaški šolmašter in ta pesen, ki obravnava naše človeštvo od začetka do konca, konča s zadnjim človekom: „Predzadnji naj se pazi, zadnji za njim lazi!“

To bi bilo gotovo jako nevarno, ako bi ne vedeli, da je tam gori na planinah mnogo samotnih vrabcev, ki ne poznajo nobenih sladkih grdobij. Ako pravi Italijan, da je sreča polenta srca, potem pristavim jaz k temu: In greh je mast na polenti!

Je pač žalostno! — In vendar!

Nočem o tako nevarni stvari naprej pridigovati; noben človek ne misli, kako težko je, ako se mora skozi same grehe riniti, brez da bi si suknjico umazal. Ali povedati hočem še, da sem Giglgovega poba pred par meseci zopet videl.

To pa ni bil več neumni Giglgog, to je bil krepki lepi mož, ki je bil devet let pri vojaki in je zdaj gozdar v revirju grofa Merana. Svoje plave, vesele oči ima še vedno. Pri kozarcu vina postala sva kmalu zopet prijatelja in se veselila nad starimi spomini, „kako je takrat pač lušno bilo.“ Naše razpoloženje postalo je končno tako, da sem se upal vprašati, je-li je v širnem svetu tisto našel, česar mu je na planini tako hudo primanjkovalo?

„Smrtnih grehov misliš!“ se je zasmel. „Kakor majski keбри letajo tukaj okoli; se je pač eden ali drugi v mene zaletel, kakor to že grè po svetu!“

„Vem“, sem odgovoril, „samo zaletijo se v človeka in ako se jih ne vjame, potem odletijo zopet proč. Natanko kakor majski keбри.“

„Enega teh grehov sem pa vjel“, mi je hudomušno zaupal; „to je čisto posebni, sladki smrtni greh.“

„Tako? Ej, tovariš, kje pa rastejo ti?“

Pripognil se je k meni, pokazal s prstom malo čez ramo in zašepetal veselo: „Tam zgoraj na planini!“

Milijoni ljudi

rabijo v svoj lastni blagor

proti: **Kašalj** hripavosti,
katarju
zaslinjenju,

vratnemu katarju, krčnemu in oslovskemu kašlju

Kaiserjeve prsne karamele s „3 smrekami“.

**Kaiserjevi
Prsni
karameli.**

5900

not. potr. pričeval zdravnikov in zasebnikov dajo najboljši dokaz za gotovi vpliv in splošno priljubljenost.

Noben slični preparat nima takih uspehov pokazati.

Jako **ugodni, prijetni in dobro-okusni** bonboni. Le varstvena znamka „**3 smreke**“ jamči za pristnost; vse drugo ponujano naj se odločno zavrne. Se dobi v apotekah in drožerijah pa le v zavojih po 20 in 40 vinarjev; doza 60 vinarjev.

Austrijska mesta.

V avstrijskem statističnem mesečniku razpravlja dr. Vogel o razvitku avstrijskih mest na podlagi zadnjega ljudskega štetja. Pri tem pride do sledečih zaključkov:

Ako se občine razdeli v: 1. vasi (do 2000 prebivalcev), 2. mala mesta (2000 do 20.000 prebivalcev), 3. srednja mesta (20.000 do 100.000 prebivalcev), — potem se je štelo:

	leto 1880	1890	1900	1910
Vasi	25.696	26.331	26.647	26.459
Mala mesta	1.698	1.868	2.104	2.350
Srednja mesta	36	33	47	60
Velika mesta	4	5	6	7

Delež na skupnem prebivalstvu v odstotkih:

	leto 1880	1890	1900	1910
Vasi	61·6	57·8	53·6	49·5
Mala mesta	27·8	29·4	30·9	32·3
Srednja mesta	5·4	4·3	6·1	7·3
Velika mesta	5·2	8·7	9·4	10·9

Glavni znaki razvitka so torej: 1. Vedno manjši delež skupnega prebivalstva vsled pomanjkujočega novega uresničenja občin in obenem razširjenja v višji razred prebivalstva. — 2. Krepki razvitek malih mest. — 3. Počasni razvitek srednjih mest. — 4. Velika mesta niso narasla mnogo zaradi povečanja števila prebivalstva, pač pa zaradi vtelesenja novih sosednih krajev.

Najbolj se je znižalo število vasi na Nižje-Avstrijskem v nasprotju s Štajerskim in Koroškim. Največja moč mestnega razvitka se osredotoči v splošnem v malih mestih od 2000 do 10.000 prebivalcev.

Kar se tiče sedmih velikih mest, štelo se je prebivalcev:

	leto 1900	1910	skupaj	v ‰
Dunaj	1,728.738	2,030.850	302.112	17·4
Trst	178.599	229.475	50.876	28·2
Praga	222.831	224.721	1.890	0·84
Lvov	159.877	206.574	46.697	29·—
Gradec	138.080	151.668	13.588	9·9
Krakova	121.839	150.318	28.479	23·4
Brno	109.346	125.008	15.662	14·3

Naraščanje števila vsega avstrijskega prebivalstva od leta 1900 do l. 1910 znašalo je 9·4‰.

Država kot gospodar.

(„Landbote.“)

Iz gospodarskega stališča pogledano, ni država nič drugega nego velikanska domačija, za katere obstoj in razvitek veljajo iste po-

stave, kakor za domačijo posamezne družine, malega posestnika. Pametni posestnik ali gospodar se bode zlasti na sledeče določbe vedno držal:

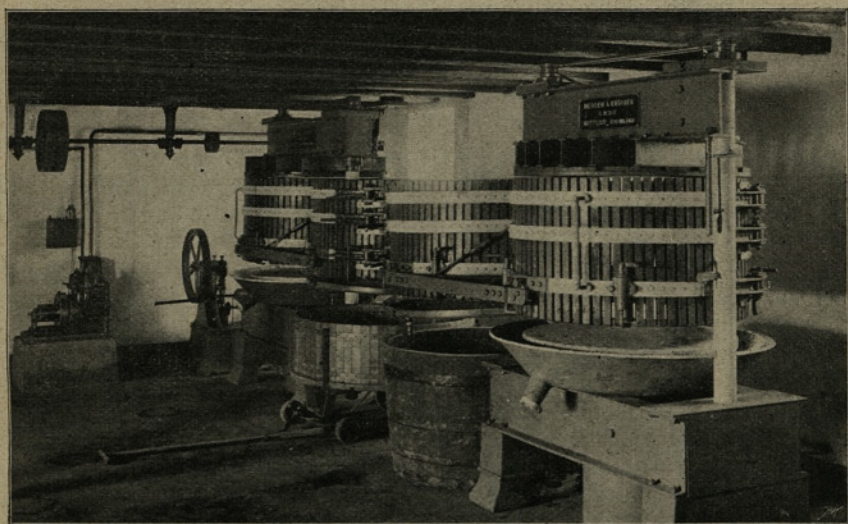
1. Izrabljaj moči, čez katere razpolagaš, pametno ali kolikor mogoče uspešno.

2. Glej da ostaneš od drugih kolikor mogoče neodvisen in poseži šele tedaj v denarnico, kadar tvoje gospodarstvo potrebščin ne krije.

3. V vseh vprašanjih, kjer se ne grè za versko ljubezen do bližnjega, moraš misliti: najprvo jaz in moji ljudje, potem šele tujci.

Prav čudno pa je opazovati, kako se te nauke pri malem gospodarstvu za same ob sebi umevne smatra; pri državnemu gospodarstvu pa se jim ne pokorijo; potem pa si zbijajo glave in tožijo, kje da tiči napaka, da grè vse gospodarjenje navzdol.

Vzemimo prvi nauk! Kmet, ki pusti svoja polja ležati ali jih ne obdeluje redno ali jih zopet preveč izrablja, smatral se bode od sose-

Vinske preše v Podlehniku (Lichtenegg) pri Ptuju

(hidraulična preša z bencinskim motorjem, last štajerske šparkase). — Glej članek „Naše gorice“!

dov za slabega gospodarja. Kaj pa napravi država? Vsako leto pusti tisočero kmetskih posestev uničiti, iz polja pusti gozdove in puščave nastati, delavske moči pusti od industrije vzeti in se izgovarja na „potrebni“ razvitek. Opombe k nauku 2 in 3 bodejo pač pokazale, od kje pride ta „potreba.“ Na drugi strani se človeški material v naglem hitenju industrije prehitro porabi in naravne zaklade brezobzirno izkoristi.

K drugemu nauku: Gospodarstvo, ki to, kar potrebuje, samo donaša, je neodvisno na zunaj. V tem slučaju ne bode posestnik pri sosedu prosjačil in fehtaril, temveč bode ponosno rekel: jaz vas ne potrebujem! In drugi bodejo mnogokrat k njemu prihajali ter za od pomoč prosili. Ako pa ne gre s sosednim občevanjem, potem se pravi v žep poseči in kupiti. Kmet, ki ne vè, koliko ima in koliko rabi, temveč

ki izdaja brez potrebe ali iz nevednosti denar za stvari, katerih ima sam dovolj, je tepec, zapravljivec. In država? Ta nikdar ne vè, kaj ima sama, temveč si pusti enkrat povedati, da ima premalo, drugič zopet da ima preveč. Ona tega ednostavno ne vè, ona nima pregleda. Zato je dovolj ljudi, ki to nevednost izkoriščajo. En slučaj iz najnovejšega časa: Splošno se je od gotove strani trdilo, da imamo premalo kralne živine v deželi, da jo je treba iz daljnega inozemstva vpeljati. Dobta država je temu verovala — saj ne vè ničesar — in je za vsako osebo par dekagramov mesa vpeljala; za prekupce, ki so pri temu prav lepe dobičke delali, je bila ta misel seveda izborna. Kako pa je izgledalo na drugi strani? V domačiji je bilo mnogo kralne živine, ali nobena duša ni zanjo vprašala.

Pomanjkanje pregleda je glavna napaka v vsem našem prometu z živlenskimi sredstvi. Kadar dobimo ta pregled, rekel si bode pametni gospodar: Ako imam sam dovolj, potem ne potrebujem od zunaj sploh ničesar; ako imam pa premalo, se bodem že sam za dovoz brigal. Na vsak slučaj pa naj bi kupčevanje z živlenskimi sredstvi — razven če se z njim res preobilico ali pomanjkanje izravna — ponehalo. Življenska sredstva naj bi ne bila predmet za špekulacijo. Zato so predobra; z življenjem se ne igra!

Trgovina naj bi bila potrebno posredovanje med posameznimi gospodarstvi in naj bi jim služila. Danes pa je sama zaradi sebe tukaj, danes nadvladuje vse drugo in pozna le svojo sebičnost.

S temi stvarmi v zvezi stoji tretji nauk: Vsak gospodar, ki svoje in vse, ki mu pomagajo, ne varuje proti napadom, ki jih pusti celo stradati in ki daje od svojega premoženja rajé tujcem, katerim nima ničesar zahvaliti, je slab človek in nespametni gospodar, kèr si od-tuji pomožne svoje moči, kajti te morajo vse zaupanje do njega izgubiti. Kako pa dela država? Ona pusti brez potrebe konkurencu inozemstva, kapitala v deželo, masti celo armado nepotrebnežev in gleda mirno, kako hiti njena najboljša opora, kmetijstvo, svojemu poginu nasproti. Država ne pomisli, da izgubi z vsakim uničenim kmetom zvestega prijatelja in si vstvari nezadovoljnega sitneža. Država zapušča svoje davkoplačevalce, daje svoj denar inozemstvu in prekupcem, samo zaradi tega, kèr pride to morda ceneje. Država zopet ne vè, da je šla pri tem špekulaciji na lim. Tako zvani ceni dovoz je z eksistenco mnogo tisočev državljanov poplačan, torej s ceno, kakor si višje sploh misliti ni mogoče! Ako pa hoče kdo posvečene trote prijeti, potem se brani država: ti plačajo davke, teh se ne sme nikdo dotakniti! Potrebne državljane, nositelje države se pusti mirno poginiti, nepotrebni ter škodljivim pa ne sme nikdo blizo stopiti — oj ti ljuba, modra država ti!

In nauk iz tega razmotrivanja? Voditelji našega državnega gospodarstva ne poznajo niti najednostavnejših določb, ki jih mora opazovati sleherni kmet — ne smejo jih vporabljati. Na vsak način toraj stoji slabo z nami!

Kašmirjev šal.

Spisal Hanns Sassmann.

Ahmed ukradel je v bazarju kašmirjev šal. Perzijski trgovec ga je pa zasačil in privlekel pred kadija ali sodnika.

»Tat!« je ta rekel; »zakaj si kradel?«

Ahmed se je vrgel na tla in je jokal: »Milost! Ti roža modrosti, ti solnce vse milosti, poslušaj! Jaz imam ženo. Ko sem se včeraj s svojim oslom od daljšega potovanja domu vrnil, plačo v mošnji, rekla je žena: »Pojdi jutri na bazar in kupi mi tam kašmirjev šal, kakor ga nosi žena Ibrahama, trgovca z melonami.« Tako je rekla. Oj najbolj razsvetljeni vseh kadijev, ti ne veš, kako ona govori! Šel sem toraj tja in sem našel na poti mojega soseda, Ibrahama, trgovca z melonami. Potegnil me je v kavarno in glej, najmodrejši vseh sodnikov, ves moj denar je izginil v sorbetu. Kako naj bi zdaj šal kupil — in šal bi vendar moral imeti. In videl sem — —«

»In si ukradel šal perzijskemu trgovcu«, zagromel je kadi.

»Milost! Milost! Saj sem to moral! Kajti ona je rekla: »Pojdi — in kupi mi kašmirjev šal!« — — —

Sodnik pogledal je natanko ukradeni šal ter se ozrl strogo na trgovca.

Ta se je pripognil in rekel tiho: »Modri kadi! Tat se je sam osleparil; šal, ki ga je tvoje prezvišeno oko za napačnega izpoznalo, je iz dlake kože v Kurdistanu, njegova vrednost je mala. Le zaradi pravičnosti sem prijel tata.«

Smehljaje si je gladil kadi brado in je potem strogo rekel k Ahmedu:

»Pojdi in prinesi šal tvoji lišpavi ženi!«

Ahmed je začudeno pogledal.

»Pójdj tja, pravim, in prinesi šal tvoji ženi. Jaz sam hočem videti, je-li bodeš storil, kar ti zapovem!«

Veselo je skočil Ahmed pokonci in je bežal proč, šal skrbno v suknji zavit.

S smehljajem mu je sledil kadi s svojimi služabniki in s trgovcem, ki je začudeno vprašal:

»Kako? Najmodrejši vseh sodnikov, ali ostane zdaj tat brez kazni . . . ?«

»Molči in čakaj!« odgovoril je kadi in korakal proti Ahmedovi koči.

Ko so prišli bližje, čuli so notri klepetanje in vpitje, pokanje in ploskanje. Vrata so se odprla in vun je priletel Ahmed. Šal mu je frfotal okoli turbana, ob desnem očesu je imel hudo bulo; tako se je vrgel pred kadija.

Ta je vprašal: »No, ali si ji dal šal?«

»Ja, oj gospod . . .«

»In?«

»Udarila me je z njim okoli ušes!«

»Potem?«

»Potem mi je vrgla kotelj za kavo na glavo!«

»In?«

»In vpila je: »Kaj naj s to cunjo iz las kurdijske kože, medtem ko nosi Ibrahimova žena kašmirjev šal!« — — »Glej sam, kako sem ogoljufan; tu je šal!« Ahmed je razvil sramežljivo šal od turbana.

Kadi je vzel šal in ga dal trgovcu ter odšel z njim s smehom.

Zadovoljno je dejal Perzec: »Oj kadi! Kako svitla in modra je tvoja pravičnost!«

Kadi si je pogladil brado:

»Alah je velik! Vsak hudobni čin nosi kazen sam v sebi. Kako malo bi imeli mi soditi, ako bi to potrpežljivo dozoreti pustili!«

Najvzornejše odvajalno sredstvo

SAGRADA BARBER,

mili, čisto rastlinski naravni produkt brez škodljivih postranskih posledic, iz apoteke pri

svetem duhu

pomaga gotovo

pri zapiranju, trdem telesu, počasnosti črevesja, maščobi itd.

„SAGRADA BARBER“ razločuje se vsled tega od vseh drugih odvajalnih sredstev, ker okreпча želodec, istotako črevesje, da uredi prebavljenje. Klinično preizkušeno in premirano s c. kr. državnim dobitkom.

Tudi Vi lahko to sredstvo zaupljivo vzamete! — Škatlje à 2.40 K in poizkušne škatlje à 70 h v skoraj vseh apotekah.

Edino pristno z imenom „BARBER.“

Izdelovalnica in poštna razpošiljatev:

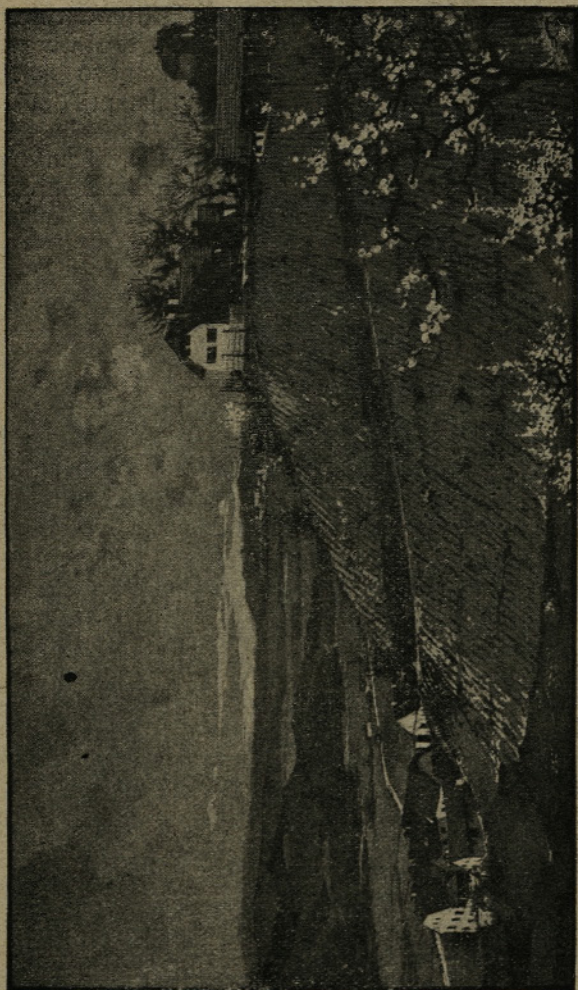
Apotheke „zum heiligen Geist“, Wien I., Operngasse 16, Dépôt Nr. 145.

Ako se 2.60 K naprej pošlje, dobi se franko.

Produkcija zlata in srebra na Avstrijskem.

Glasom od ministerija za javna dela izdane štatistike avstrijskih rudokopov l. 1910 produciralo se je v Avstriji skupno 317440 meterskih centov zlate rude v vrednosti 634.880 kron po srednji ceni 2 K za

meterski cent. Srebrne rude se je proizvajalo 236.286 meterskih stotov v vrednosti 4,165.951 kron pri srednji ceni 17 K 63 h. Vsa produkcija srebra odpade na erar. Produkcija zlata znašala je skupno 178'91 kilogramov v vrednosti 580.393 kron; produkcija srebra pa 49.691 kilogramov v vrednosti 5,320.071 kron. Zlato se je proizvajalo edino na

Podlehnik (Lichtenegg) pri Ptujju
(Vinogradi štajerske Spar-kase). — Glej članek „Naše gorice!“

Češkem v rudnikih Roudny pri Borkoviču. Tudi srebra se je največ v čeških rudnikih proizvajalo. Srednja cena za en kilogram znašala je pri zlatu 3.244 kron, pri srebru pa 86 kron 94 vin. Pri proizvodjanju zlata bilo je okroglo 400 oseb vposlenih, pri proizvodjanju srebra pa okroglo 3000 oseb.

Pravila za pravo porabo umetnih gnojil.

1. Če še nisi nikdar gnojil z umetnimi gnojili, tedaj napravi najprej male poskuse. Pusti 400 m² negnojenih in 400 m² pa gnoji z umetnimi gnojili.

2. Ne ceni uspehov umetnih gnojil samo z očesom, ampak stehaj pridelek od vsakega poskusnega kosa prav natanko. Izračuni si za koliko je bil pridelek na gnojenem večji, koliko je pa vreden in odštej od tega stroške za gnojila; ostanek je čisti dobiček.

3. **Ne kupuj nikdar mešanih gnojil ali pa takšnih, ki jih pridejo ponujat neznani agenti tujih tvrdk k tebi na dom**, ampak kupuj vedno posamezna gnojila: kajnit, 40% kalijevo sol, Tomasovo žlindro, superfosfat, čilski soliter, amonijev sulfat pri domačih znanih trgovcih.

4. **Ne gnoji samo s fosfati** (superfosfat, Tomasova žlindra) in s dušičnatimi gnojili (čilski soliter, amonijev sulfat), **ampak vzemi vsikdar obenem tudi kalijeve gnojila** (kajnit, 40% kalijeve sol). Le takšno umetno gnojenje bo dobro uspevalo.

5. **Če moraš gnojila od daleč po železnici ali z vozom dobavati, tedaj rabi namesto kajnita vedno 40% kalijevo sol.** 100 kg 40% kalijeve soli vsebuje isto množino hranilne snovi kalija, kakor 330 kg kajnita. **Če gnojiš pozno v spomladi, tedaj vzemi namesto kajnita tudi 40% kalijevo sol.**

6. Ako hočeš gnojiti **oziminam** (rži, pšenici), vzemi za oral (= 1600 kvadratnih sežnjev): **300 kg kajnita, 300 kg Tomasove žlindre**, katera gnojila se naj skupaj pomešana 4—2 tedna pred setvijo podorijejo ali zavlačijo. V spomladi še daj **80—100 kg čilskega solitra**. Polovico čilskega solitra potrosi, predno začnejo rastline rasti o poldanskem času, kadar so suhe; drugo polovico 3—4 tedne pozneje.

7. Za **jare setve** (jaro rž, oves, ječmen) gnojiš na 1 oral z: **100 kg 40% kalijeve soli, 200—300 kg superfosfata ali Tomasove žlindre**. Gnojila potrosi skupaj pomešana 3—2 tedna pred setvijo ter jih zavlači ali podorji. Polovico **čilskega solitra (skupaj 80—100 kg)** potrosi 1 teden pred setvijo, drugo polovico 2—3 tedne pozneje.

8. Za **koruzo** rabiš na 1 oralu: **100—120 kg 40% kalijeve soli, 150—250 kg superfosfata, 100—140 kg čilskega solitra**. Gnojila se porabijo, kakor pri jarih setvah. Ko trosiš drugo polovico čilskega solitra, pazi posebno na to, da ga trosiš **le med vrstami in ne po rastlinah**, ker se tako lahko osmodijo.

9. Za **krompir** je edino le sledeče gnojenje pravo: vzemi za 1 oral: **100—150 kg 40% kalijeve soli, 200—250 kg superfosfata ali Tomasove žlindre, 60—90 kg čilskega solitra**. Gnojila porabiš, kakor pri jarih setvah in koruzi. **Krmilni pesi** se gnoji, kakor krompirju.

10. Po **travniki** in **deteljiščih** potrosi jeseni na 1 oral: **300 do 400 kg kajnita in 300—400 Tomasove žlindre**, katera gnojila pred trosenjem dobro pomešaj. **Samo s Tomasovo žlindro gnojiti je napačno.**

11. Če gnojiš **travnike v spomladi**, tedaj potrosi na 1 oral: **80—100 kg 40% kalijeve soli, 250—300 kg superfosfata ali Tomasove žlindre, 70—80 kg čilskega solitra**. Potrosi najprej 40% kalijevo sol, pomešano s superfosfatom ali Tomasovo žlindro, čilski soliter pa, ko začno travniki zeleneti. **Pašniki** se gnojijo ravno tako, kakor travniki.

12. Ne pusti tudi tvojim **vinogradom** stradati. Daj na 1 oral: **100—200 kg 40% kalijeve soli, 250—400 kg Tomasove žlindre** ali **superfosfata, 120—160 kg čilskega solitra**. 40% kalijevo sol zakoplji pomešano s Tomasovo žlindro ali superfosfatom že v jeseni ali pa zarano v spomladi med vrstami. Čilski soliter daj malo prej, ko začnejo trte poganjati.

13. Da ti bodo **sadna drevesa** bolje rodila, daj 1 drevesu (po velikosti): $\frac{3}{4}$ —1 kg **40% kalijeve soli** ali **2—3 kg kajnita, 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ kg Tomasove žlindre** ali **superfosfata** in $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$ kg **čilskega solitra**. S kajnitom in Tomasovo žlindro moraš že v jeseni gnojiti. 40% kalijevo sol, superfosfat zakoplji zarano v spomladi tako daleč okoli debla, kamor sega kap drevesne krone. Polovico čilskega solitra potrosi v spomladi, ko začnejo drevesa poganjati, drugo polovico pa po cvetu.

14. **Hmelju** daj za 100 rastlin: **4—6 kg kalijeve soli, 8—10 kg superfosfata** ali **Tomasove žlindre, 4—6 kg čilskega solitra**. 40% kalijeve sol, pomešana s superfosfatom ali Tomasovo žlindro, se zakoplje v spomladi okoli rastline. Čilski soliter pa trosiš najboljše na trikrat in sicer: prvi del po rezi v spomladi, drugi del pri okopanju in zadnji del pred razvijanjem kobilic.

15. Ako gnojiš polja, travnike itd. tudi z domačim gnojem, tedaj vzemi od zgoraj navedenih množin umetnih gnojil le polovico.

16. Ne naročuj si umetnih gnojil šele, ko jih že nujno rabiš, ampak kolikor mogoče pred časom.

17. Pričakuj glaven uspeh umetnih gnojil, ako si gnojil precej pozno šele v drugem letu in ne zmerjaj precej o njem, ker si ono sam zakrivil.

18. Daj si pri nakupu umetnih gnojil vsebino dotičnih hranilnih snovi: kalija, fosforove kisline, dušika, jameciti.

Iščem ženo

ki si hoče svojo mladost do visoke starosti vzdržati in ki hoče svoje živce na novo okrepcati.

Jaz kot zdravnik svetujem tudi Vam, **edino eno sredstvo** je za doseg tega najvišjega cilja, in to je **Diasana-zdravljenje**. Nobena gnusna zunanja sredstva, temveč od **znotraj vun** na organizem prijetno vplivati, *to je edina prava pot*, edino naravna! Izrabljeni živci, slaba prebava, slaba kri, pomanjkanje krvi, bledoličnost, ženske bolezni itd. so vzroki prehitre ostarelosti, ki se vsled gub in nečistega teinta tudi na zunaj pozna.

Zdravljenje z osveženjem krvi potom **DIASANA** je na omlajšajoči moči solnčni svetlobi primerno.

Diasana odstrani nezdrave snovi temeljito in povzroči cvetoče, rožasto izgledanje. Vsa omahljivost izgine krepkemu čutu in se doseže hitri dovoz zdrave krvi.

Za vse na želodcu trpeče bolnike, porodnice, mladine, ki raste, je Diasana absolutno najlažje prebavljiva, najbolj okusna krepilna hrana; redilna vrednost je 1 $\frac{1}{2}$ krat višja kakor pri govejem mesu.

Doze po K 1'30 in 2'40

v apotekah. Zahtevajte pa le **Diasana** in zavrnite odločno vse drugo. — Knjižice in poizkušnje brez stroškov po

Fr. Kaiser, Bregenz, Predarlško.

Filozofi.

Spisal **Peter Rosegger.**

Dolgi Tona — to je bil tisti, ki je imel vedno pregovor: „Jaz bi si ničesar družega ne želel, kakor da bi zamogel za mojim pogrebom kot mali pobič leteti.“

„Tebi se blede, Tona,“ so mu potem ljudje rekli in drugi zopet so menili: „Ti nisi pameten, Tona.“ Le enega sem poznal, ki mu

Maiberg pri Ptujju
(Vrhovi stajerske španske) — Glej članek „Naše gorice!“

je na njegov pregovor vedno odgovoril: „Ja, Tona, to verujem, da bi rad za tvojim pogrebom kot mali pobič tekati.“ In ta eden sem bil jaz. Sedela sva skupaj in šivala skupaj in tudi pri klepetanju nisva niti izgubila. In ako je nit že hotela do konca priti, znal je Tona dobro zavozlati. „Ja,“ je poročal, „zato šparam tako pridno, da dobim lep pogreb. Bodete že našli pod mojo blazino moj testament. Le nič žalost-

nega, to je dolgočasno. Muzikanti bodejo morali kaj veselega zaigrati; valčka ne, to se ne spodobi na pokopališču; Radetzky-koračnico ali kaj ednakega, da bode prav glasno v gozdu in da bodejo ljudje v taktu letali. In da mi bodejo gotovo žepni robec v trugo dali. Potem po pogrebu bogati obed, da pride cel kup ljudi.“

„Ali misliš, da te bodejo k obedu povabili, ako bodeš tekel kot pobič za lastnim pogrebom?“ To opombo sem napravil.

„Mi tudi ni ničesar zato; pustim jih jesti in se grem na sneg drsati ali pa rake loviti in v gnezde gledati; porednež sem, porednež ostanem, pa če pridem tisočkrat na svet.“

Delal je rad, Tona, pa vedno le za dolgimi odmori. Enkrat si je črno suknjo iz finega blaga napol kupil, napol pa zastoj dobil; kadar je imel to suknjico, bilo je, kakor da bi postal še daljši. Tega se ni moglo reči, da je pri Toni fini gospod izgubljen; kajti fini gospod je bil tu in se je pokazal, kadar je žganje pil ali fehtal, poln uljudnosti napram svoji okolici. V navadne pogovore ljudi se ni rad mešal; brigal se je le za filozofijo. In tako je marsikdo o njem rekel: „Večna škoda, da ta ni študiral, on ima nekaj v glavi!“

„Ali so aposteljni študirali?“ je potem vprašal. „Komur je prirojeno, temu ni treba študirati! Pazite, kaj napravim prihodnjič!“

Z besedo „prihodnjič“ mislil je novo življenje, kadar bi prišel zopet na svet; kajti šlo mu je kakor vsem optimistom, njegova želja mu je postala vera.

Dolgi Tona bil je otrok neke beračice, stradal je skozi štirideset dolgih let in trpel kot kmetski krojaški pomočnik, ki je dalje na potovanju nego pri delu in katerega vzor obstoji le v „lepem pogrebu,“ kakor da bi bila smrt le nekak jubilej, katerega sme vsak poštenjak tako okoli sedemdeset do sedemdeset let obhajati. In v tem možu hrepenenje po ponavljanju svojega življenja! Kako vam dopade, vi kisli obrekovalci sveta, ta filozofija? — Celi dolgi Tona ne bode resničen, menite? Ej, ta je resničen do zadnjega cola, vbogi možakar bil je poln življenskega veselja do koncev svojih prstov, tako da so imeli celo drugi veselje, ako so opazovali te hitre prste šivati. Ta mož je resničen do koncev prst na nogah, po katerih je na poti skakal, kakor da bi bila zemlja plesišče. Dolgi Tona je resničen do konca svojega jezika, s katerim je vedno vesele pesmi prepeval, zadovoljne pregovore vedel, smešne pripovedke pravil. Še več, Tona je naravno resničen, on je tip ljudi, ki — pa če vam je tisočkrat v žalost rojen — hrepeni po veselju. Zunaj v vaséh, na goréh, v gozdovih najdete bitja, ki se ne morejo dovolj naživeti, katerih tožba na smrtni postelji se vedno zopet glasi: „Oh, da moram proč od tega lepega sveta!“, ki bi v svojem osemdesetem letu zopet radi iz novega pričeli. In menim, da imamo take ljudi tudi v mestu, kajti drugače bi se moralo mesta na zemlji pokončati kot strupene gnezde propale vrste človeštva, ki ne zna živeti in noče umreti.

„Ej pojdi“, bi me moj dolgi tovariš vstavil, „meščani znajo prav kuriozno živeti! Med njimi so ljudje, ki v enem mesecu več denarja za zabave izdajo, kakor dobi marsikateri kmet v gozdu skozi celo življenje v roko. Ja, to verujem! ali dolgočasijo se taki ljudje in to je škoda!“

Imel je namreč hud jeziček, naš dolgi Tona.

„Eno sredstvo bi že vedel, da bi ti zamogel kot pobič za lastnim pogrebom letati,“ sem mu enkrat rekel, „oženi se!“

„Tepec!“ je zaklical, „potem gré baba za pogrebom in si išče med žalujočimi že družega.“

„Pa misliš, da ne bi mogel priti tudi mali pobič?“

„Pol tucata bi jih lahko prišlo, in deklet tudi toliko, ti pravim: — ali eno stvar je premisliti. — Jaz vem namreč le eno, ki bi jo rad imel.“

„Ena je vendar dovolj!“

„Seveda, čisto gotovo. Ali vzeti me noče. Za enega, pravi, sem ji predolg, in za dva prekratek. Tako me ima za norca.“

Bil sem takrat dovolj hudoben, da sem mu odvrnil: „Pa jo imej še ti za norca!“ Ali on mi je v uho zašepetal: „Ona se ne pusti za norca imeti!“

Njegova ljubljenska je bila lepa krčmarjeva hčerka v Mürzzuschlagu, — „najbolj častitljiva in najbolj čednostna devojka v deželi,“ kakor jo je z ozirom na stare spise rad imenoval.

Drugače mu je bila njegova mati baje rekla, da si mora kakšnega rokodelstva priučiti, kèr si potem lahko domačijo vstvari. In zdaj mu je bilo ravno to rokodelstvo na poti, kajti „žnidarja noče vzeti.“

„Zato,“ dejal je dolgi Tona otožno, „če pridem še enkrat na svet, krojač ne postanem nikdar več.“

„Pa bodeš pozabil, ljubi Tona,“ odgovoril sem v patetični rešnobi modrijana, „bodeš pozabil, da si bil že enkrat krojač in da ti ta stan ni dopadel!“

„Zaradi tega vendar pravim, da mi morajo dati žepni robec v trugo. Vidiš!“ in potegnil je robec iz žepa, „že zdaj napravim v robec voz, da tega ne pozabim!“

„Kaj pa hočeš potem postati?“

„Bogati mestni gospod, ki ne mara družega storiti nego dobro jesti in piti, na izprehod se voziti, fine cigare kaditi in na mehki postelji ležati.“

„Potem bi bilo pač škoda za voz,“ sem dejal.

„In kaj hočeš ti postati?“ je vprašal.

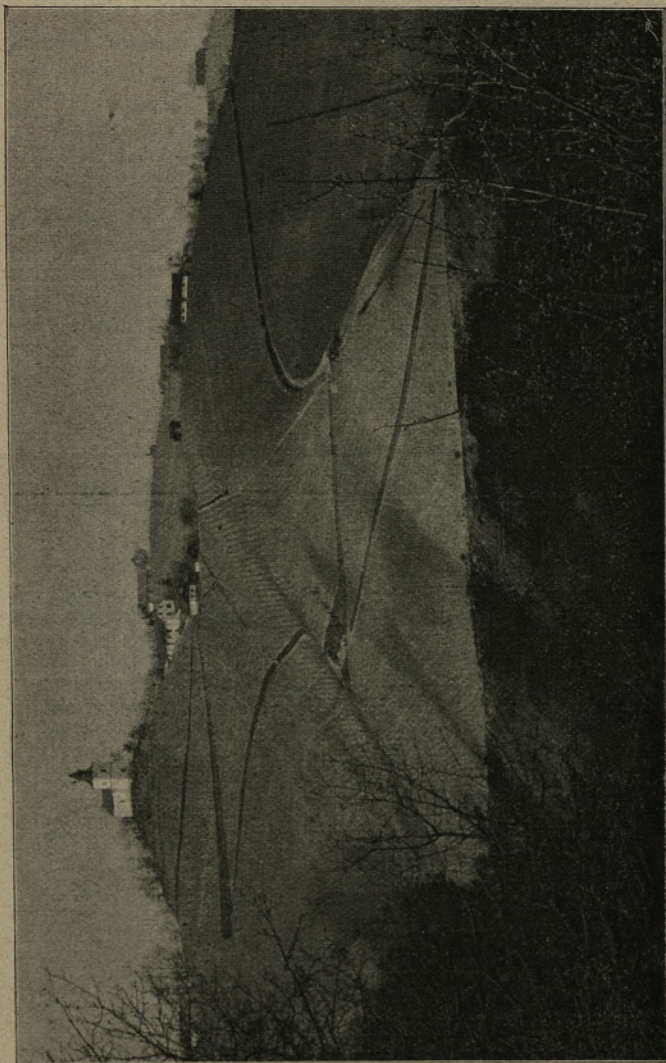
„Samo to je, Tona,“ sem odgovoril, „da nimamo nobene prave gotovosti, je-li bodemo prišli še enkrat na svet. Ako bi to bilo in bi jaz smel izbirati, potem pridem kot prav vbogi kočarski otrok na svet. Ako to ostanem, no potem ne morem ničesar izgubiti. Morda pa si stvar tako uredim, da postanem s sedmim letom zdrav kmetski deček, z dvajsetim letom krepki planinski fant, z dvaindvajsetim letom močni vojak, s petindvajsetim letom veseli študent, s petintridesetim letom lahkoživni mestni gospod, s štiridesetim letom znameniti državnik in s petinštiridesetim letom baron. Na tej poti se ne skisa človek in ima največ zabave. Ako sem že v začetku visoko zgoraj in ostanem tam, potem postane to človeku dolgočasno. In ako zadene, da grè stvar navzdol, potem je to vragovo. Zato pravim vedno, Tona, raje spodaj začeti, kakor zgoraj!“

„Ti misliš čisto pametno,“ rekel je Tona, „čisto pametno misliš. In zdaj bi te le vprašal, ako je tebi tudi tako: jaz imam take trenutke, ko se mi dozdeva, kakor da sem bil že enkrat na svetu.“

„Ti,“ sem odgovoril in izpustil šivanke, „meni se to tudi nekaterekrat dozdeva. To je čudno!“

„Ko bi človek le vedel, kaj je bil. Jaz sem gotovo v deželi bival, kjer nimajo žepnih robcev, drugače bi si gotovo —“

„Pojdi, pojdi s tvojim vozlom! To je šala za enkrat, zdaj pa to pusti! Ako tako tuhtam o celi stvari in se mi semtertja kakšna lučica zasveti — ravno tako kakor lučica, hočem reči — potem se mi zdi, da sem bil isti tepec kot zdaj.“

Gorenc (Gorenzenberg) pri Ptujju
(Vinoigradi Štajerske šporkase). — Glej članek „Naše gorice!“

„Misliš? Ja, potem je pa le tako, da tečemo kot mali pobiči za mrličem.“

„Ja, ti Tona, kaj pa misliš! Ako bi to vedno tako naprej šlo, kako pa bi prišel potem tak vbogi krojač enkrat v nebesa?“

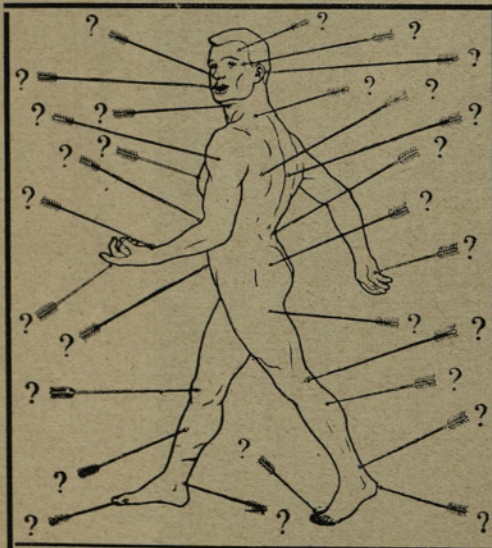
„Veš,“ je odgovoril Tona in se naslonil na komolec, „v nebesa!

Meni se ne lušta posebno v nebesa! Ako imam svoj košček kruha za jesti in svoj glažek žganja, potem pustim vse drugo.“

In res, pustil je vse drugo, dolgi Tona. In bilo je to dobro. In je še danes dobro. Morda ste ga že na kakšni cesti srečali.

Ves ta stari možakar, ki se še danes tako iskreno nad zemeljskim solnčnim svitom veseli, da mu gledajo celo prsti iz prašnatih škorenj v svitli svet. Jako grbavo že hodi in ni več tako dolg, kakor nekdaj. Njegova brada je veliko bolj bela nego srajca, ki mu gleda iz rokava. Mož ne nosi ničesar seboj nego malo palčico, s katero zna prav lepo mahati in ki se hudo pripogne, kadar se nanjo nasloni. Kaj ne, da vas je že srečal? In ali vam je dopadla njegova hitra, lahka hoja? Saj je gotovo tudi svojo čepico vzdignil in vas pozdravil — hitro in veselo pozdravil in dobrohotno pri temu, kakor da bi vam hotel kaj darovati. Vidite, to je moj dolgi Tona.

Ne dvomim, on bode umrl, dolgi Tona, ali izumrl ne bode, vedno bode peljal revno življenje, smešnih misli poln, v nasprotju z Ahasverjem bode vedno po večnemu življenju hrepenel, poskakoval bode na vseh svojih potih in stezah, skakal in plesal z lahko nogo, vedno dobre volje, vedno malo hudomušen, kratko rečeno — večni krojač.

Ako nas kaj boli,

potem rabimo Fellerjev fluid in Fellerjeve pilule.

I. Fellerjev izvrstni rastlinski fluid z zn. „Elsafluid“, kateri, kakor smo se sami prepričali, vpliva zdravilno, odstrani bolečine, osveži, okrepeča muskulaturo in kite, odpravi slabost udov in vpliva proti vnetju, odstrani gihtične, revmatične, nerвозne bolečine, bodenje v strani, bolečine glave, zob, hrbta in križa, „Hexenschuß“, utrujenost, slabost oči, migréno, oživlja in okrepeča, prepreči mnogo bolezni, ki se jih pridobi vsled prepiha ali prehlajenja, kakor n. pr. kašelj, hripavost, nahod, bolečine v vratu. Pristno edino, ako ima vsaka steklenica ime „Feller“. 12 malih, 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici franko 5 K, 24 malih ali 12 dvojnih ali 4 specialnih steklenic K 8'60 in 48 malih ali

24 dvojnih ali 8 specialnih steklenic K 16'— franko.

II. Hočemo Vam tudi povedati, da tisočeri ljudje proti bolečinah v želodcu, krču, pomanjkanju apetita, pečenju v želodcu (Sodbrennen), tiščanju v želodcu, slabosti, kovčanju, napejanju, zapiranju in raznemu motenju prebave s posebnim uspehom rabijo Fellerjeve odvajalne Rhabarber-pilule z zn. „Elsapillen“. 6 škatljic franko K 4'— in 12 škatljic K 7'60 franko.

Pazite pa pred posnemanji; ako se hoče Fellerjev fluid in pilule pristne dobiti, naj se adresira jasno na

E. V. Feller, dvorni apotekar, Stubica, št. 574 (Hrvatsko).

Novoletna noč nesrečneža.

Za mladino.

Spisal J. P. F. Richter.

Neki stari mož stal je v novoletni noči pri oknu in gledal s pogledom dolgega obupa proti nepremičnemu, vedno cvetočemu nebu ter na tiho, čisto, belo zemljo, na kateri ni bil zdaj nikdo tako brez veselja in spanja, kakor on sam. Kajti grob mu je bil blizo; zakrit je bil le s snegom starosti in ne z zelenjem mladosti; in ničesar ni prinašal iz celega bogatega življenja, ničesar kakor zmote, grehe in bolezn, uničeno truplo, zapuščeno dušo, prsa polna strupa in starost polno kėsanja. Lepi njegovi mladostni dnevi spremenili so se danes v strahove in so ga vlekli zopet pred ono svitlo jutro, ko ga je bil oče prvič na razpotje postavil, ki pelje na desno, na stransko progo čednosti, v širno in mirno dežel, polno svetlobe in žetve in angeljev, in ki pelje na levo v krtove votline greha, v črno jamo polno kapljajočega strupa, polno kač in temne megle.

Oh, kače so visele okoli njegovih prs in kapljice strupa na njegovem jeziku; in vedel je zdaj, kje da se nahaja.

Nezaveden in poln neizrekljive otožnosti klical je proti nebu: „Daj mi mojo mladost nazaj! Oh oče, postavi me zopet na razpotje, da izberem drugače!“

Ali njegov oče in njegova mladost sta bila davno mrtva. Videl je lučice po močvirju plesati in na pokopališču ugasniti, in rekel je: To so moji bedasti dnevi! — Videl je zvezdo iz neba bežati in v padcu žareti in na zemlji izginiti: To sem jaz, rekle je njegovo krvaveče srce, in kačji zobi kesa kopali so naprej v rani.

Plamteča fantazija kazala mu je nočne strahove po strehah in mlin na veter je dvigal svoje roke grozeče; v prazni mrtvašnici pa je dobila mrliška krinka njegove poteze.

Sredi v tem boju pa je tekla nakrat godba za novo leto raz stolpa kakor oddaljeno cerkveno petje. Milejše mu je postalo; gledal je po obzorju in po širni zemlji in mislil na prijatelje svoje mladosti, ki so zdaj, srečnejši in boljši od njega, bili učitelji zemlje, očeti srečnih otrok in blagoslovljenih ljudi, in rekel je: Oh, tudi jaz bi lahko kakor vi to prvo noč s suhimí očmi prespal, ako bi bil to hotel — oh, lahko bi bil srečen, vi dragi stariši, ako bi bil izpolnil vaša novoletna voščila in nauke!

V mrzličnem spominu na mladeniške dneve se mu je dozdevalo, kakor da bi se krinka v mrtvašnici dvignila; nakrat spremenila se je vsled prazne vere, ki vidi v novoletni noči duhove in bodočnost, v živega mladeniča in grenko se je spominjal svoje nekdanje cvetoče postave.

Ni mogel več tega gledati, zakril je oko, tisočero vročih solz je padalo v sneg, vzdihoval je le še tiho, nezavedno in brez moči: Pridi zopet, mladost, pridi zopet! . . .

In prišla je zopet; kajti nesrečnež je le v novoletni noči tako hudo sanjal: bil je še mladenič. Le njegove zmote niso bile sanje. —

Ali hvalil je Boga, da je, še mlad, lahko na umazani poti greha obrnil ter se zopet nazaj podal na solčno progo, ki vodi v čisto deželo žetve.

Obrni se z njim, mladi čitatelj, ako stojiš na njegovi napačni poti! Te grozne sanje bodo v bodoče tvoj sodnik. Ali ako bi nekdanj ožno klical: Pridi nazaj, lepa mladost, ne bode te uslišala . . .

Obdačenje v Avstriji.

V zadnjih 15 letih se opazuje lahko izredno veliko naraščanje davkov v posameznih avstrijskih kronovinah. To dokazujejo številke, od katerih naj le sledeče omenimo: V času od leta 1891 do 1907 so narasli državni posredni in neposredni davki (s colninami vred) od 452,756.152 kron na 652,625.000 kron, torej za okroglo 44 procentov. Deželni davki pa (razven onih v Galiciji, za katere ni resničnih števil na razpolago) so narasli od 49,263.012 kron na 182,672.527 kron. Torej so v tem času narasli deželni davki za 308 procentov!

Na vsakega avstrijskega prebivalca odpade:

	deželnih doklad	držav. davkov direktnih	vžitinskih davkov
Nižje-Avstrijsko	14:10	41:90	15:57
Zgornje-Avstrijsko	8:85	13:80	6:74
Salcburška	15:—	5:—	9:33
Štajerska	9:40	13:70	5:58
Koroška	11:70	10:90	5:88
Kranjska	6:60	7:60	3:60
Goriška	5:80	7:70	7:06
Istrija	4:50	5:80	7:06
Tirolska	6:90	9:60	4:34
Vorarlberška	4:10	10:90	4:34
Češka	10:20	13:—	21:12
Moravska	9:26	10:70	32:05
Šlezija	9:85	11:50	31:66
Bukovina	9:50	5:—	8:97
Dalmacija	2:80	3:—	1:03

V srednjem številu odpade torej na vsakega prebivalca v imenovanih kronovinah državnega davka 37.5 kron, deželnega davka pa 9.6 kron. Razmerje med deželnimi in državnimi davki je 1.8:10. Deželni davki so torej v omenjenem času dvakrat tako hitro narasli nego direktni državni davki. Temu odgovarja tudi dejstvo, da je bilo l. 1891 še šest avstrijskih kronovin dolgov prostih, leta 1907 pa edino še Vorarlberška. Tak je „napredek“ pri nas na Avstrijskem . . .

Po suši.

Zapisal Vičanski **Škerlec** pri Veliki Nedelji na Spodnjem Štajerskem.

Od meseca junija tekočega leta 1911 pa do jeseni so pripekali neprenehoma solnčni žarki s vso silo na naše ozemlje — vsi upi, ki smo jih stavili v bližajoče se oblake, so splavali kmalu zopet za njimi

v neizmerno daljavo. Zemlja je pokala, trave se žgale in poljske rastline so obešale klavrno svoje listje k zemlji. Tisočaki in zopet tisočaki so ostali v zemlji. September se bliža svoji sredini in še nič ni dežja; če pa sedaj tudi pride, je došel blagoslov od zgoraj prepozno. Edino le vinogradnikom je huda suša s tem koristila, da jim je skuhala izvrstno vinsko kapljico. Ti imajo vsaj na eni strani nekako odškodnino za to, kar jim je suša na poljih in travnikih pobrala. Drugih pa — Bog daj, da bi se jih usmilile oblasti!

Na travnikih bo pustila letošnja suša sled še tudi v drugem letu, kajti po nekod (kakor sem videl) so trave tako ožgane, da so celo korenine poginile, druge so zopet tako slabe, da komaj živijo, torej ni mogoče, da bi bilo upati na obile košnje. Treba bo torej v tem oziru nekaj ukreniti in ne prepuščati vsega naravi s tolažbo: „Bog je vzel in Bog bo zopet dal.“

Najprej bo treba izpraznjene ali posušene prostore z novimi travnimi mešanici posejati in nato ves travnik dobro pognojiti. S tem omogočimo, da poženejo iz novega semena mlade močne rastline; oslabele stare korenine pa z gnojenjem prebudimo zopet k novemu krepkemu življenju. Da nam v to svrhu služi najbolje gnojnica in masten hlevski gnoj, pač ni treba posebej naglašati. Ker je pa v obče znano, da porabi tega skoro vsak kmetovalec že za svoja polja in mu ga včasih še tukaj primanjkuje, se malokdaj pripeti, da se pokaže gnojni voz tudi na travnikih.

Torej ne gre drugače, kakor vzeti umetna gnojila. Če pa rabimo ta, moramo biti previdni in ne kupiti kakoršno si bodi gnojilo; kupiti je treba le od domačih in dobro znanih trgovcev. Umetna gnojila, ki se razvrstijo v 3 glavne skupine in sicer: kalijeva, fosfornata in dušičnata, imajo to posebno svojstvo, da vsebuje vsako pristno umetno gnojilo le eno hranilno snov: kali ali fosforovo kislino ali dušik. Hlevski gnoj pa vsebuje vse tri imenovane hranilne snovi; torej moramo vzeti tri različne vrste umetnih gnojil, če hočemo doseči z njimi isto, ko z hlevskim gnojem. Kot najboljše gnojenje z umetnimi gnojili lahko priporočamo sledeče:

- 200—250 kg 40% kalijeve soli
- 600—700 „ Tom. žlindre (ali v spomladi superfosfata) in
- 100—150 „ čilskega solitra.

Navedene množine veljajo za 1 hektar = $1/4$ orala travnika. Če manjka pri gnojenju le eno zgoraj imenovanih gnojil, tedaj gnojenje ni popolno in samoumevno je, da potem tudi uspeh ni takšen, kakoršen bi moral biti. Glede porabe umetnih gnojil je še pripomniti, da je najbolje potrositi kalijevo sol pomešano s Tomaževo žlindro že v jeseni, čilski soliter pa v spomladi in sicer polovico, ko sneg skopni, drugo polovico pa en mesec pozneje.

Veliko kmetovalcev že rabi splošno umetna gnojila; največ kupujejo za travnike kalijeve soli in Tomasove žlindre. Kdor je to letos storil, je imel gotovo prav veliko sena; otave pa vkljub gnojenju prav malo ali pa nič in sicer vsled suše. Ker se pa hranilne snovi umetnih gnojil v zemlji ne morejo zgubiti, če jih rastline niso porabile, ampak zaostanejo v zemlji za drugo leto, storijo oni, ki so gnojili letos s kalijevo soljo in Tomasovo žlindro ali superfosfatom najboljše, če potrosijo

v prihodnji spomladi na one prostore nekoliko čilskega solitra (približno 100 kg na 1 hektar.) S tem se rastline znatno okrepcajo in s pomočjo še v zemlji zaostalih hranilnih snovi mora trava prav bujno rasti. Kot takšno okrepcilo je čilski soliter najbolj priporočljiv, ker deluje hitro in z gotovim uspehom. Tukaj podam cenjenim bralcem sliko in obračun o poskusnem gnojenju z umetnimi gnojili pri senu na enem mojem brežnem travniku.

Negnojeno

Gnojeno s

200 kg kalijeve soli
600 kg Tom. žindre
100 kg čilsk. solitra

Parcelno število	Množina gnojil na ha	Pridelek sena na ha		Skupni pridelek sena kg	Pridelek je bil večji kakor na negnojeni zemlji za kg	Vrednost večjega pridelka K	Stroški gnojenja K	Dobiček vsled gnojenja K
		1. košnja kg	2. košnja kg					
1	Negnojeno	1400	1000	2400				
2	200 kg kalij. soli 600 kg Tom. žindre	3200	2000	5200	2800	168—	74—	94—
3	200 kg kal. soli 600 kg Tom. žindre 100 kg čil. solitra							

Za obračun, kako se je gnojenje izplačalo, so služile naslednje cene za 100 kg: Tomasova žindra K 8—, kalijeva sol K 13—, čilski soliter K 30, seno K 6—.

Gospodarske drobtinice.

Da bodo rastline v loncih dobro uspevale, moraš prerahljati zemljo od časa do časa s prišpičenim lesenim klinom. Z zalivanjem se zemlja namreč strdi in ne pusti vode h koreninam, ko rastlino zalivaš. V strjeno zemljo pa ne prodre tudi zrak, kateri je za uspešno rast rastlin neobhodno potreben.

Ali je dobro, pognojiti zvezno zemljo z žagovino? — Ako primešaš težki zemlji žagovino, postane zemlja nato rahlejša, vendar pa moraš paziti, da je žagovina pregnita, ker sicer koreninam škoduje. Da pa žagovina pregnije, zmešaj jo med kompost ali pa gnoj in pusti ležati na kupu eno leto, da pregnije. Tak gnoj sedaj lahko s pridom rabiš. Kajti če primešaš ali zakoplješ v zemljo nepregnito ali surovo žagovino, ta v zemlji splesni, nakar se poloti plesen tudi korenin in rastline usahnejo.

Tehtanje in merjenje plemske živine v Podlehniku (Lichtenegg) pri Ptuj

(last štajerske šparkase). — Glej članek „Naše gorice!“

Kako naj se shrani čilski solitar? — Čilski solitar je umetno gnojilo, ki vsebuje 95—96% solitarno-kislega natrona in 4—5% drugih soli. Gnojilna vrednost solitra obstoji pa v solitarno-kislem natronu t. j. v spojini solitarne kisline z natronom, soljo, ki je zelo lahko raztopna. Solitar, ki se rabi za gnojenje, vsebuje 15,5—16% dušca. Če shraniš solitar v vlažnem prostoru, se raztopi in gre v zgubo. To pa lahko preprečiš, ako primešaš vsakemu kvintalu solitra 4 kg suhe in presejane zemlje in nato oboje prav dobro premešaš. Suha zemlja posrebra namreč topeči se solitar in ga v sebi nekako zveže. Taka zmes se da bolj enakomerno raztrositi in da se obenem tudi solitar boljše shraniti.

Kako se dobi od zimske solate dobro solatno seme?

Če hočeš dobiti od zimske glavate solate dobro seme, porabi za pridelovanje semena prezimljeno glavato solato. Sicer dobiš od zimske gla-

vate solate tudi seme, če poseješ to salato spomladi, ali seme od take solate ni mnogo vredno, ker se v kratkem zvrže. Če imaš toraj lepe, trde prezimljene glave solate in sicer takšne, ki so šle zgodaj v glave, pusti za seme te in prepričan bodi, da dobiš od teh dobro seme oziroma kasneje sajenice, ki bodo napravljale lepe, trde glave. Seme nepopolno razvitih glav ali takozvanih otrebkov ni nič vredno, ker da le slabotne rastline. Sploh pazi, ko izbiraš solatne rastline za seme, da so čvrste rasti, da imajo lepe liste, trde in velike glave. Če je glava trda, pristavi ji količ in priveži kasneje nanj semensko steblo, da ga veter ne prelomi. Ko začne seme dozorevati, poskrbi, da ne pridejo ptiči do njega. Ko dozori, to je, ko ni več mlečno in mehko, stebila požanji in obesi jih v zračen in suh prostor! Stebla omlati šele potem, ko so popolnoma suha. Pazi pa, da ne pridejo vrabci do semena, ker jim gre zelo v slast.

Hlev plemške živine v Podlehniku (Lichtenegg) pri Ptuj

(last štajerske šparkase). — Glej članek „Naše gorice!“

Sortirajte za prodajo namenjeno sadje! Če hočeš dobiti za sadje mnogo več, nego dobiš navadno, je treba, da sadje, preden ga neseš na trg, skrbno sortiraš. Toraj deni v košare vsako vrsto ali sorto za-se, ter nikar ne stavi raznih vrst skupaj, kajti za mešanico raznih vrst dobiš bore malo. Razun tega razvrsti sadje natančno po velikosti in lepoti.

Za razpošiljanje namiznega grozdja najbolj pripravne so okrogle, le kakih 15 cm visoke, po 5-8 kg držeče košarice brez povraza. Na dno take košarice deni najprej tenko plast lesne volne ali rezljalnice, vrh nje polo pivnika in obdaj potem košarico od znotraj krog in krog z belim papirjem tako, da bo štrlel papir iz košarice. Nato naloži v košarico plast grozdja tako, da bo grozd pri grozdu prav na tesnem; za prvo plastjo vloži drugo in kvečem, če je še prostor, tretjo plast. Ko si košarico tako napolnil, da moli gornja plast iz nje, pogrni grozdje s papirjem, ki sega čez rob košarice. Na vrh tega papirja deni končno takšno plast lesne rezljalnice, da se košarica na tesnem zapre. Ko je to dovršeno, zapri košarico in priveži pokrov na več krajih trdno

z vrstico. Če je grozdje dovolj na tesnem, se ne sme premikati, ko vzameš zaprt in zavezan koš v roko in ga streseš.

Kako se ima ravnati z namiznim grozdem? Ko namizno grozdje trgaš, primi vsak grozd le za pecelj in položi ga nato na rahlo v jerbas. Ko si nabral dovolj grozdja, ga pretrebi ali očisti. Kadar grozdje čistiš, primi in drži vsak grozd v roki le za pecelj, sicer se moka z jagod obriše in takšno grozdje nima prave veljave. Z grozda odstrani skrbno z majhnimi škarjami vse zelene, drobne, gnile in spokane jagode in ga položi nato zopet na rahlo v jerbas.

Kako se da izkoristiti po tleh ležeče sadje? V naših krajih je večkrat izredno dobra sadna letina in marsikdaj se vidi vse polno vsled nevihte na tleh ležečih hrušk in jabolk. To sadje se sicer pobira in poklada prašičem, a ker ga je odveč, ostaja ga še mnogo pod drevjem in sicer zato, ker še marsikateri ne ve za to, da se da napraviti iz njega dober očet (jesih). Namesto da kupuješ, dragi sadjerejec, umeten očet — napravljen včasih z očetno esenco — potrudi se rajši sam in napravi si sedaj za celo leto pristnega naravnega ometa dovolj! Ohraniš si zdravje, privarčiš pa tudi mnogo denarja. Poglejva pa, kako se zamore napraviti iz hrušk in jaboljk očet. Če hočeš napraviti iz sadnega soka očet, poskrbeti moraš v prvi vrsti za to, da sok povre ali se spremeni njegov sladkor v alkohol, kajti šele ta poslednji se potem spreminja v očetno kislino. Da se pa sladkor spremeni v alkohol, se morajo nahajati v sadnem moštu kvasne glivice ali kvas. Ta kvas se nahaja pa že od narave na sadju, zato zadošča, da sadje na drobno stolčeš ali zmelješ in to zdrozgalice ali pa izprešan sok pustiš v odprti posodi, da prihaja do nje zrak in da je v prostoru, kjer se ta posoda nahaja, toplina 15—25° C. Če hočeš, da bo sadni sok hitreje vrel, dodaj mu nekoliko vinskega kvasa in ko povre, da se hitreje spremeni v očet, nekoliko očetne maternice. Čim višja je toplina in čim več zraka pride do soka, čim večja in plitvejša je toraj posoda, oziroma čim večkrat sok premešaš ali preliješ, tem hitreje se spremeni sadni sok v očet. Ko se je sok skisal in učistil, pretoči ga z goščo v sod.

S čim naj se zamažejo sodi, če puščajo? Rastopi v kozici nad žrjavico 60 delov prašičje masti, 33 delov belega voska in dodaj temu 40 delov navadne soli. Ko se je vse to raztopilo, dodaj raztopini med neprestanim mešanjem 40 delov presejanega pepela. S tem mazilom, dokler je še gorko, zamaži sod ali drugo leseno posodo povsod, kjer veš, da pušča. Preden puščajoča mesta zamažeš, ga najprej dobro posuši. Najbolje storiš, če zamažeš posodo, ko je še suha. Kadar se mazilo strdi, zamaži razpoklino tako, da niti zrak ne more prodirati skozi njo.

Da ne pojde čebula v seme, pazi moraš že pri sajenju čebulic na to, da jih ne vsadiš pregloboko, ampak da jih potakneš v zemljo k večjemu do polovice; če jih vtakneš globokejše, pojdejo skoro gotovo v seme. Pazi pa obenem, da ne vsadiš predebelih čebul, ker take gredo zelo rade v seme.

„Prim. Gosp.“

Kloštri na Avstrijskem.

Cistercijenski redovnik pater Alfons Zak v Pragi-Strahovi izdelal je statistiko avstrijskih kloštrov, kateri posnemamo: Na Avstrijskem imamo 640 kloštrov z 11.116 menihi in 2316 kloštrov z 27.389 nun. Torej

skupaj 2956 kloštrov in 38.505 menihov ter nun. Okroglo 40.000 oseb se torej na ta način popolnoma državi odtegne! 11 teh kloštrov ima že gornje gimnazije z 3024 javnimi študenti in 101 privatisti. Nadalje imajo ti redovniki 8 privatnih gimnazij, 28 dijaških in gimnazijalnih konviktov, 5 privatnih učiteljskih seminarjev, 2 trgovski šoli, 2 obrtni šoli, 2 kme-

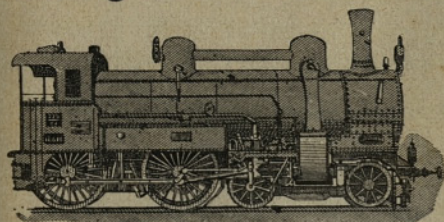
Vinski paviljon Štajerske šparkase
na I. intern. lovski razstavi na Dunaju l. 1910. — Glej članek „Naše gorice!“

tijski šoli, 6 meščanskih šol in 20 ljudskih šol, 5 sirotišnic, 27 azilov za dečke in neštevilno klosterskih šol. Ženski klostri pa vzdržujejo: 3 dekliške gimnazije, 20 zavodov za učiteljice, 8 licejev, 4 trgovske šole, 178 zavodov za vzgojo, 108 penzionatov za deklice, 56 meščanskih in 571 ljudskih šol. Od zadnjih je 143 javnih šol, 6 tečajev za učiteljice, 19 gospodinskih šol, 273 otroških vrtcev in 64 nadaljevalnih ter obrtnih šol. Tako tvori klerikalizem pravo državo v državi. Ni čuda, da pravijo Nemci, naš „Österreich“ je pravi „Klösterreich.“

Edino zastopstvo in glavna zaloga za Avstro-Ogrsko

Original-železniška-Roskopf

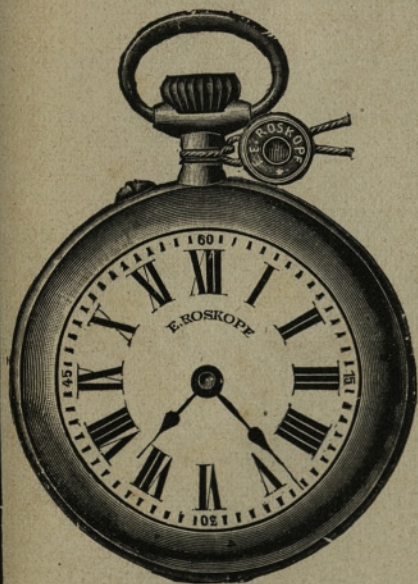
kron 5.—

Garancija 3 leta. Po 14 dne-
vih poiskušnje se

lahko vsako uro proti polni svoti
vrne, tedaj brez rizike, le lastno
prepričanje.

Dobički teh ur.

Prava železniška Roskopf napra-
vila se je pred kratkim časom po-
seбно za železniško in štrpac-služ-
bo z novo, izboljšano konstrukcijo,
grè precizno, ima posebno močne
ahse, lagre, teče vse v kamenjih. Ta
ura grè 32 ur na pol minute natan-
ko, naj leži, visi ali naj se jo nosi,
ima patent na „Federüberziehung“,
ohišje garantirano pravi nikelj z dru-
gim mantelnom za prah, vse na
šarnirjih, zaprè trdno i proti zraku.
Po preizkušnji so te ure vsled nizke
cene in vendar izvrstne kakovosti
oficialno pri raznih železnicah vpe-
ljali. Prosim, ne zamenjajte torej te
ure z navadnimi, ki se jih prinaša v

trgovino, temveč se raje brez rizike sami prepričajte.

== Veliki cenik na zahtevo brez troškov. ==

Največja zaloga

fabrike ur. Špecialist samo boljših ur

- A. Kiffmann, Maribor -

na Štajerskem št. 322.

Ura bije . . .

Ura bije . . .
Trdno spanje,
dolgo že sem te pozabil . . .
Kje ste, mlade, sladke sanje?
Grob me kmalu bo povabil!

Bili časi so, — v mladosti
hvalil srečo sem v radosti . . .

„Kmet sem, gospodar sem zemlje;
moj ponos je kakor baklja!
Jaz vstvaritelj sem plodovja,
gospodar dolin, gorovja . . .“

Luna že čez vodo sije —
zdi se mi, da ura bije!
Prvi v vasi — si domišljjal
sem — oj časi vi ponosni!
Ali jamo tam za jamo
kmetje zdaj v slovo imamo,
in grobovi so odprti,
kmetski up — mrliški prti!

Ura bije . . .
Znoj in kri
sta plodila mojo grudo.
Rdeči mak iz njih cveti . . .
Tam v daljavi dete moje;
britkosti le čuvam svoje . . .
Krasno trta je cvetela, —
toča mi je vse odvzela!
Znoj in kri sta izgubljena
— in rešitev je le ena — :
tam v gomili bo cvetela . . .
Ura bije — in veselje
in ponos sta izgubljena!

Kmet? Kdo je še danes kmet?
Sem berač na svoji grudi,
ki mi grizljeja ne nudi —
oh, po miru sem zaspan;
kmet je izgubljen, prodan!

„Ne, prijatelj, — ura bije,
novo že življenje klije!
Kmet je hrast — in vsi viharji
ne zabranijo mu poti!
Kmet je več en kakor zemlja,
kmet preteklost je, bodočnost . . .“

Ura bije . . . Čas trpljenja
kliče kmetu — odrešenja . . .

Karl Linhart.

Gigia.

Spisal **Karl Linhart.**

Ali si že videl benečansko solnce zahajati? Vsaka iskrica veličastne, žareče te kroglje se zrcali v tisočeri valovčkah in se lesketa in hiti semtertja in se oprijema dolgih vesel gondolierjev, ki stojè v globoki domovinski pobožnosti vzdihujejo svoj:

„O Venezia benedetta,
non te voglio piu lasciar' . . .
La regina, la regina
sia del mar' . . .“

Kadar pa dotakne žareča večerna kroglja solnca sinje zrcalo večnega morja, zatrepeta široki trak svetlobe po temni vodi. Zadnje solnčne lu-

Klet v Podlehniku (Lichtenegg) pri Ptuju

(last štajerske šparkase). — Glej članek „Naše gorice!“

čice izginevajo po ponosni Rivi dei schiavoni in le na drevesih otoka Lido jih še kratek čas opazuješ. Tako je, kakor da bi solnce vstrepetalo v deviškem poljubu z morjem in kakor da bi radovoljno v strasti tega poljuba padalo v mokro globočino . . .

Na Rivi dei schiavoni sem jo videl prvič. Hodila je kakor vse benečanske mlade ženske, podobne druga drugi kakor sestre. Črne oči kakor nebrušeni diamanti, iz katerih pričara šele roka umetnika neskončni svit. Črni lasje v bujni krasoti kakor krona dêmona. Čez rame črno haljo, leno ogrnjeno, s prirojeno eleganco, kakor so jo vajene le hčerke solnčnatega juga. Raz piazze San Marco so zveneli zvoki godbenih melodij in Gigia se je v njih tajnostnih akordih zibala, srečna zahajajočega

solnca, srečna svoje lepote in svoje božanske domovine, revna kot berač na cesti in vendar ponosna kot kraljica na prestolu — — —

„Andiamo!“

Zavriskala je, kakor zavriskajo naši škrjančki v pomladanskem jutru, — in skočila v barčico svojega ljubčeka, rujavega gondolierja Giusta. Kakor iz mramorja izsekan je stal v gondoli in kakor lastavica je hitela gondola po Canalu grande, naprej, vedno naprej, v začarano morsko noč, v to gorko noč, čez katero je viselo zvezdino italijansko nebo v vsej svoji neskončni lepoti . . .

Ljubezen, ljubezen, kje si tako vroča, tako strastna, tako vesela, kot pod milim nebom srečne Venezie?

Bilo je v neki zakotni benečanski ostariji. Roko v roki sta prišla Gigia in Giusto, roko v roki sta sedela in srkala iz ilovičnih majolik sladko laško kapljico. In po vsakem kozarcu še sladkejši poljub. Od temnih kanalov so se začuli zvoki mandolin, polni tihega hrepenenja. Na sosedni mizi so se živahno pogovarjali žilavi težaki in mornarji. Delali so hudomušne opazke o zaljubljenem parčku; dobrosrčne so bile te opazke, dobrosrčne vkljub svoji glasnosti. Ali italijanska kri je vroča kot ognjena lava iz vulkanov . . . Mornar Francesco si je zavihal prve lase rujavih brk in je stopil z veselim smehom k mizi zaročencev.

„Evviva l'amore!“ je vskliknil in porogljivo udaril Giusta po rami. In prišlo je, kakor pride vedno pri teh otrocih južnega neba. Iz nagajivosti se je razvil prepir, hipoma je započel vihar, kri je skočila v glavo in pridušene kletve so padle iz razgretih ustnic. Mirno je sedela Gigia in se smehljala prepiru. Niti besedice ni našla, da bi pomirila vihar. Le glavico je naslonila na ramo Giusta in srkala skozi snežnobele zobe rdečo kri južne trte. Besede so padale semtertja in v trenutku so se zabliskali noži . . .

Pol ure pozneje so odnesli mrtvega Giusta s prebodenim srcem v mrtvašnico. Gigia ni jokala; niti solzice ni bilo na njenih svilnatih trepalnicah. Le krvi ni bilo več v teh žametnih licih, krvi ni bilo, krvi.

Tri ure pozneje videl sem Gigio sloneti ob Pontu dei Sospiri. Most vzdihljajev . . . Kdor je v časih republičanske Venezie prekoračil ta most, šel je v objem smrti . . . Gigia je mirno slonela in gledala v valovje. Lasi so se ji odprli in kakor čudoviti plašč so ji padali čez hrbet; krasni lasje, v katere se je mlada devojka zavila, kakor se zavije drevo v večerno senco. In gledala je v valovje, vedno na eno mesto, kakor da bi ji bil pogled okamenel . . . Pričakoval sem solze, pričakoval izbruhe strasti in obupa, pričakoval kletve in molitve. Ali Gigia je strmela v valovje. In šele ko jo je dotaknilo jutranjo solnce, obrnila se je počasi. Stal sem v neposredni bližini, ali ni me videla. Lahko le je zašepetala:

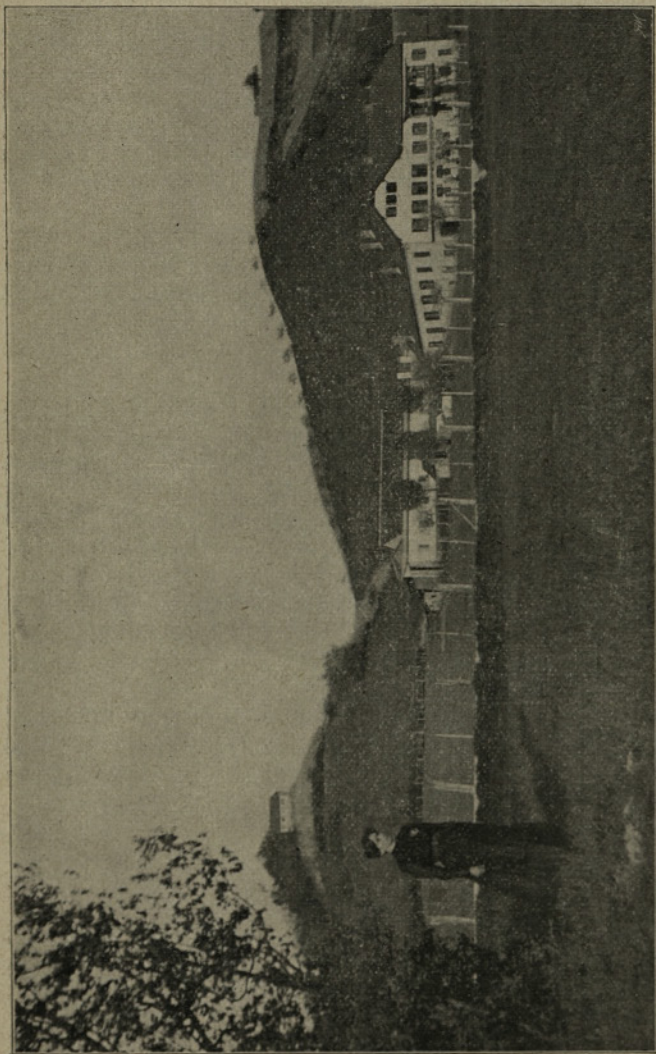
„La commedia è finita!“

In kakor da bi v valovju videla svojega mrtvega zaročenca, se je ljubko nasmehnila:

„Giusto, a reviderci!“ Na svidenje . . .

Minulo je leto dni in zopet sem stal ob Rivi. Zopet sem opazoval benečansko življenje, to pesniško mravljišče, ta glasni dirindaj

zlatkanih melodij. V tem hipu se pelje mimo mene gondola. Ponosno jo je vesljal Francesco. In v gondoli je sedela — Gigia . . . Ali tako častiš spomin mrtvega ljubimca Giusta? Zbolelo me je v srcu . . . Oj ti lahkomiselnata natura ženskega srca! Z Giustom ti je padla prva nežna ljubezen v prerani grob in ti ponujaš na svežem grobu svoje ustnice morilcu v poljub! Zazeblo me je in spominjal sem se hipoma zvestobe

Vinogradniška posestva v Podlehniku (Lichtenegg) pri Ptujju

(last štajerske šparkase; spredaj gospa Rudi, soproga oskrbnika, v sredini gosposka hiša, zadaj gorice). — Glej članek „Naše gorice!“

moje revne, mrzle domovine . . . Pozneje sem izvedel v oni zakotni gostilni, da je bil Francesco pred sodiščem zaradi dokazanega silobrana oproščen. In da se je kmalu potem sporazumel z Gigio. In da sta se zaročila. In da jo je nekdanji mornar vsak večer v svoji gondoli vozil mimo starodavnih benečanskih palač . . .

Mirno je sedela Gigia v gondoli. Črni njeni lasje so se zopet odprli in padali navzdol, kakor plašč junijske noči. Okoli ust ji je igral mirni, sladki smehljaj, da je Francescu srce utripalo od radosti. Iz stolpov krasnih cerkev je zazvonil otožni Ave Marija. In gondola se je pomikala tja proti odprtemu morju, vedno dalje, dalje. Le kadar je hotel Francesco obrniti, zašepetala je krasna devojka: „Avanti, avanti!“ In zopet je vesljal naprej in naprej . . .

Tihe sence so pokrivalo oddaljeno mesto, ko je Francesco pustil veslo in se vsedel poleg svojega dekleta. Le valovi so tajnostno šepetali staro pesen večnosti in ljubezni.

„Danes je ravno eno leto“, rekla je Gigia in bilo je, kakor da bi ji solze glas zadušile.

„Ali še nisi pozabila? Pustimo mrtve, kajti jaz te ljubim . . . Oh, kako te ljubim, ti zvezda benečanska! Pustimo mrtve, kajti ljubezen je gorka in grob je hladen . . .“

Dolgo časa je gledala v valovje, kakor takrat ob mostu vzdihljajev. In kar nakrat ji je stopila kri v lice. Celo leto je bilo njeno obličje blede, a zdaj je prišla kri, srčna kri v ta krasni obraz.

„Poljubi me, Giusto!“ je tiho zamrmrala.

„Francesco, hočeš reči“, odgovoril je mornar in jo pritisnil k sebi; „Francesco je tu, tvoj Francesco, ki te ljubi . . .“

In zopet je mirno zašepetala: „Poljubi me, Giusto!“

Pripognil se je k njenemu žametnemu licu in v hipni strasti hotel poljubiti njene rdeče ustnice. Ali v njeni roki se je zablesketalo bodalo in s težkim vzdihom padel je Francesco nazaj v gondolo. Še enkrat je pogledal Gigio, pritisnil roko na temno kri, ki je odnašala življenje iz njegovega srca in rekel: „Gigia, o Gigia!“ In smrtni angelj je prihitel čez sinje morje . . .

Vedno še se je Gigia smehljala. Potem je obrisala krvavo bodalce v črno krasoto svojih las. Mogočno kot nočna boginja je v gondoli vstala in zavriskala:

„Evviva l'amore!“

Drugo jutro so našli ribiči gondolo z mrtvim Francescom. In čez par tednov so potegnili mrtvega mrliča Gigie iz morja. Morska trava napravila je v njenih lasih dragoceni deviški venec ljubezni. V daljavi pa so peli mehki glasovi:

„O Venezia, benedetta . . .“

Motorji za industrijo in kmetijstvo. Predno se take kupi, naj se zahteva veliki gratis-katalog specialista v motorjih B. Dénes v Reki (Fiume). Najboljši in najcenejši nakupni vir!

Pri oknu vun vržen je dostikrat denar, ki se ga plača za posteljno perje in gotove postelje, ako se ne obrne na pravi vir. Ravno pri nakupu posteljnega perja mora biti človek posebno previden in se mora obrniti le na prvo hišo te vrste. Priporočamo vsled tega najbolje renomirano tvrdko S. Benisch, Deschenitz št. 642, Češko, ki potom strogo reelne in cene postrežbe vsacega kupca zadovolji. (Glej inzerat!)

Vojne mornarice.

Turško-italijanska vojna pokazala je natančno važnost dobre vojne mornarice, brez katere si ne more nobena država svojega položaja utrditi. Da vidijo naši prijatelji moč posameznih velevlasti na morju, podamo sledeče številke, ki so posnete knjižici „Taschenbuch für Kriegsflootten“ kapitan-lajtnanta Bruno Weyer, ki pa temeljijo na uradnih številkah. Številke se tičejo stanja koncem l. 1910 in obsegajo le one barke, ki so mlajše nego 20 let: kajti starejše barke itak nimajo posebne vrednosti za vojsko. Nadalje so izpuščene križarice brez pancerja in kanonski čolni, kèr igrajo ti v vojski tudi le podrejeno vlogo. Številke v klepaju () kažejo število onih bark, ki so še l. 1911 zraven prišle:

	linijske barke	pancerske križarice	velike in male križarice	torpedovke in uniče- valci tor- pedovk	podmorski čolni
Anglija	47(4)	37(2)	66(4)	254	68
Nemčija	24*(3)	10(1)	35	152 ¹⁾	12
Francoska	16(4)	21(1)	10	289 ²⁾	60
Avstro-Ogrska	11(1)	3	4	98 ³⁾	6
Italija	8	10	5	97 ⁴⁾	7
Rusija { vzhodno morje	4	6	6	80	13
{ črno morje	6	—	2	34	3
Severna Amerika	29**(2)	14	16	63	19
Japonska	12***)(1)	12(1)	15	74	9

Kako bi razmerje v slučaju vojske stalo, to je seveda odvisno od materijala in moštva in bi se le v resnem slučaju izkazalo. Toliko pa je gotovo, da se Anglija vedno bolj za svojo nadvlado na morju boji. Gotovo se v prvi vrsti pred tekmujočo Nemčijo boji! Zanimivo je, da je stara morska sila Francoske za Nemčijo zaostala. Prav hitro je tudi Avstro-Ogrska Italijo dosegla. Število njenih linijskih bark je celo večje.

Kar se tiče „dreadnoughtov“ (izgovori „dritnot“, po slovensko „ne boj se“), ki izrinejo vode za več kot 20.000 ton in imajo najmanje 10 topov najtežjega kalibra, stojita Nemčija in Anglija na prvem mestu. Anglija ima teh velikanskih parnikov 10, Nemčija 7; dreadnoughtske križarice pa ima Anglija 4, Nemčija pa 2; zadnji dve ste najhitrejši te vrste, kèr prideta v eni uri okroglo 29 milj (1 morska milja 1825 metrov, torej skupno okroglo 53.700 metrov) daleč.

*) Poleg tega 5 pancerk za obrežje. — **) Poleg tega 5 pancerk za obrežje.

— ***) Poleg tega 2 pancerk za obrežje. — ¹⁾ Od tega 105 velikih in 47 malih. —

²⁾ 96 velikih in 193 malih. — ³⁾ 56 velikih in 42 malih. — ⁴⁾ 54 velikih in 43 malih.

Ni dvoma več dandanes, da so ure svetovnoznane firme Max Böhnel, Dunaj, IV., Margarethenstr. 27/163 najboljše. Že 70 letni obstoj te hiše dokazuje jasno, da ima firma le ure najboljše kakovosti in naj se torej vsakdo v slučaju potrebe nanjo obrne. Zahteva naj se preje najnovejši, bogato ilustrirani cenik, ki se vsakomur zastonj in franko pošlje.

Štajerska . . .

(Po pesni „Naprej zastava“.)

Gorè so naše bele
ko večni sneg kipi,
planine so zelene,
spomlad že v njih cveti!

Zakaj iskali tujih
zastav po svetu bi?
Ko nikdar več na svetu
dezele lepše ni!

Oj štajerska ti gruda,
najlepši biser si!
Kako bi te prodajal,
ko si edina ti!

Naj svet se predrugači,
nebo naj prihiti, —
od štajerske dezele,
zame pač lepše ni!

Zastava bel-zelena,
ostanem sinček ti!
Za mene paradiža
brez Štajerske pač ni . . .

Začarani kotelj.

(Starojaponska pravljica.)

Kdo je tat?

Eden poslov mora to biti, kajti nikdo drugi ni našel tako lahko dohoda v spalnico ministra Ito in njegove soproge. In v tej spalnici se je nahajal še prejšni večer kogaj, lasni kinč gospe. Brez dvoma, Itova soproga bila ga je sama položila poleg meča svojega moža; in zdaj, v jutru, ni bilo več kogaja nikjer.

Ukradeni kogaj dobila je gospa Ito od svoje matere na dan poroke. Bil je krasni kòs svoje vrste, narejen iz samega črnega plemenitega lesa, od katerega so se dvigali bisernati kinči in iz zlata okusno izdelane krizanteme.

Dekle so tajile. Zamánj je bilo vso izpraševanje. Ne z dobroto, ne z grožnjami ni bilo mogoče tatice k priznanju pripeljati.

Zdaj se je obrnil Ito na znanega pomočnika v slabih časih, na gospoda Ooka, sodnika. Ta je pustil ministrovo hišo preiskati. Ali našlo se je le, da se vlom od zunaj ni mogel izvršiti, da se je torej tat moral med deklami nahajati. Ali celo največji pridnosti in vnemi uradnikov se ni posrečilo, najti le sled izgubljenega vrednostnega predmeta ali tatu.

Guberner sklical je potem vse ženske služabnike za en določen dan k sebi. S trepetom so se dekleta vabilu strogega sodnika odzvale.

Ta je pogledal pred njim klečoča dekleta zaporedoma in je dejal:

»Ena od vas deklet je morala kogaj svoje gospodinje ukrasti, in ta ne bode ušla svoji kazni. Ako bi prostovoljno priznala, pa bi tatica svojo krivdo zmanjšala in jaz bi kazen milejše določil. — Še je čas, no, katera je kogaj vzela?«

Prestrašene so gledale deklice druga drugi v blede obličje, ali nobena ni tatvine priznala.

»Potem prinesite začarani kotelj!« zapovedal je gospod Ooka.

Tri strašne minute so pretekle; na-to sta stopila dva sodnijska služabnika v dvorano in sta privlekla težki bakreni kotelj izredne velikosti.

Tega sta postavila v sredo dvorane.

Dekle so obledele in se s trepetom pomikale kolikor mogoče daleč od te črne pošasti.

Kaj bode iz tega postalo? Ali jih bode Ooka morda mučil v vrelem olju? Postava je poznala pač taka sredstva, da prisili trdovratne grešnike k besedi. Ali človeški čut gospoda Ooka se je upiral vsakemu trpinčenju in ni tega nikdar rabil, ako je šlo le na kak drugi način.

Lippenberg (zgornje flaloz) pri Ptujju
(vinogradi štajerske šparkase). — Glej članek „Naše gorice!“

»To«, je rekel resno in svečanostno, »je začarani kotelj, ki ima moč, da tudi najskritejše stvari na dan prinese. Kakor vidite, prevlečen je popolnoma s sajami. Ve bodete zdaj, ena za drugo, obraz proč obrnile in mimo kotlja šle ter z levo roko kotelj dotaknile. Roka tistih, ki niso krive, ostala bode neomadeževana od saj in bela ter čista.

Krivo tatico pa bode kotelj takoj izdal, kajti njena roka bode črna kakor njeno dejanje! — In zdaj naprej!« . . .

Trepetajoče, s proč obrnjenimi očmi šle so dekline mimo kotlja in v hudem strahu pogladile tajnostno posodo.

Ali nobena ni toliko trepetala, kakor Tsuya, najmlajša vseh služabnic — in ko se je bližala grozovitemu kotlju, prišla ji je v zadnjem hipu rešilna misel: kako? kaj ko bi se kotlja sploh ne dotaknila? da bi roko le navidezno iztegnila? brez da bi prišla začarani posodi preblizo!

Vse so korakale mimo in so klečale zopet pred sodnikom.

Ta jim je zapovedal, da naj vzdignejo levo roko in — glej! sedem rok je bilo sajnatih, le osma je bila čista in neomadeževana.

»Kje imaš ukradeni kogaj skrita? Ti si tatica, Tsuya, priznaj!« je zagrmel Ooka nad deklo, ki je bila do ustnic blede.

In Tsuya je priznala.

Od solnca.

Spisal dr. Artur Krause.

Srednja oddaljenost zemlje od solnca znaša 149,500.000 kilometrov. Ali to je le sredina. V resnici se menja oddaljenost zemlje od solnca od 147,000.000 km (v januarju) do 152,000.000 km (v juliju). Da se dobi od te številke le približno pojem, naj pomagajo sledeče opazke. Brzovlak električne poizkusne železnice v Berlinu doseže hitrost 200 kilometrov v uri. Vsak dan bi torej ta vlak predrdal 4800 kilometrov, v enem letu pa 1,750.000 kilometrov. Za vožnjo od zemlje do solnca bi pa vključ svoji velikanski hitrosti potreboval 85½ let. — Svitloba prehiti v eni sami sekundi 300.000 kilometrov. Za pot od zemlje do solnca bi pa potrebovala 8 minut in 20 sekund. Mi vidimo torej solnce vedno na tistem mestu, kjer je bilo pred 8 minutami in 20 sekundami.

Prav dobre pojme o razmerni velikosti solnca in zemlje in njuni oddaljenosti se dobi, ako se ju misli primerno manjši. Žoga, ki meri v sredini 15 centimetrov, naj pomeni solnce; zemlja bi bila potem tako velika kakor glavica igle (1¼ milimetra.) Ako se spravi ta dva predmeta v oddaljenost 15 metrov, potem se vidi razmerje med solncem in zemljo. Solnce je tako veliko, da bi lahko v njem luna okoli zemlje krožila, ako bi bilo solnce votlo. In ostalo bi še enkrat toliko prostora. Pri tem pa ima luna srednjo oddaljenost 384.000 kilometrov od zemlje. 30 zemeljskih krogelj bi se moralo drugo na drugo postaviti, da bi se doseglo luno.

Ako se preračuni maso solnca, potem se pride do uspeha, da je solnce 330.000 krat tako veliko kakor zemlja. Istotako se lahko izračuna, da je zemlja 5.900 trilionov ton, solnce pa 1940 kvadrilionov ton težko.

Solnce potegne vsak predmet na-se i. s. 27½ krat tako krepko kakor zemlja. Na zemljo samo pade vsak predmet v prvi sekundi 5 metrov; na solnce pa 130 metrov. Telovadec, ki skoči 2 metra visoko, bi z istim trudom na solncu le 7 centimetrov visoko poskočil. Pol kilograma mesa bi na solncu skoraj 4 kilograme tehtalo.

Moč solнца je tudi, ki sili zemljo in vse planete, da se okoli njega sukajo. Ali kër žari solnce svojo moč na vse strani, zadene zemljo le 2.740 milijonski del. Kako velikansko moč mora imeti solnce na svoje trabante, ako zamore s tako malenkostnim delom svoje moči zemljo obdržati!

Svitlost solнца je tako velika, da prosto oko človeka ne more v njo pogledati. Na zemlji povzroči solnce moč svetlobe za 50.000 meterskih sveč. Namesto solнца potrebovali bi torej za dnevno svetlobo 1.340 kvadrilijonov navadnih sveč. Solnce je 5.300 krat tako svitlo kakor raztopljeno železo in 3 krat tako svitlo kakor električna luč.

Vročina solнца zamogla bi dati 265 bilijonov konjskih moči. Kadar bodejo enkrat zakladi premoga v zemlji izčrpani, bode moralo človeštvo velikansko gorkoto solнца za svoje delo izrabljati.

U snežnem viharju.

Rusko spisal Puškin.

Koncem l. 1811 živel je na svoji graščini Njenaradovo pridni Gavrilo Gavrilovič R. Bil je povsod zaradi svoje gostoljubnosti priljubljen. Sosedu so prihajali k njemu, da so jedli, pili, z njegovo ženo Praskovjo Petrovno „boston“ igrali in 17 letno, lepo, blede hčerko Marijo Gavrilovno videli.

Marija Gavrilovna je bila bogata in zaljubljene nature. Ljubila je nekega vbogega oficirja, ki se je nahajal ravno doma na dopustu. Seveda je imel mladi mož isto strast zanjo. Ali njeni stariši so ji prepovedali na njega misliti.

Naša zaljubljenca sta si dopisovala in se videla vsak dan sama: pri stari kapelici ali pa v smrekovem gozdiču. Tam sta menjala obljube večne zvestobe, tožila o žalostni usodi in premišljevala o sredstvih, s katerimi bi svoje verige pretrgala. Ker nista mogla drug brez drugega živeti, jima je prišla misel, da se pustita poročiti brez blagoslova starišev.

Končno sta sklenila načrt: dotični večer naj bi Marija ne večerjala; rekla naj bi, da jo glava boli in šla preje v svojo sobo. Njena dekla je o zadevi vedela. Obe naj bi šli potem čez zadajšne stopnice v vrt; tam bi ju čakale sani, s katerimi bi se odpeljali v vas Šadrino; tam pa bi ju počakal Vladimir Nikolajevič v cerkvi.

Noč pred določenim dnevom je prebila Marija brez spanja. Pripravljala je svojo obleko in spisala eno pismo prijateljici, drugo pa starišem. Milo je jemala v pismu slovo od starišev in jih prosila odpušcanja. Zapečatila je pismi in šele proti jutru je vsa oblečena malo zadremala. Ali še zdaj je imela vedno strašne sanje . . .

Ko je vstala, bledejša kakor drugače, imela je v resnici glavobol. Stariši so njen nemir opazili in jo izpraševali: „Kaj ti je? Ali si bolana, Marija?“ Škušala se je pomiriti, ali ni se ji posrečilo.

Prišel je večer. Srce se ji je krčilo in bila je bolj mrtva kot živa. S tresočim glasom je izjavila, da ne more jesti in rekla očetu ter materi: „Lahko noč!“ Ta sta jo poljubila in blagoslovila, kakor vedno. Komaj je zadržala svoje solze.

Ko je prišla v svojo sobo, padla je na stol in pričela jokati. Njena dekla ji je prigovarjala poguma. Vse je bilo pripravljeno. Še pol ure in Marija bode hišo svojih starišev, deviško svoje življenje zapustila . . . Zunaj je divjal snežni vihar in tulil okoli oken; vse se ji je dozdevalo kakor grozeče svarilo.

Končno je postalo tiho v hiši; vse je spalo. Marija vrgla je šal okoli ram, oblekla gorki plašč, vzela zavoj obleke in korakala čez stopnice. Dekla je šla za njo. Prišli ste na vrt. Vihar jima je pihal v obraz, kakor da bi ju hotel zadržati. Pred vrtom so čakale sani. Konji vsled mrazu niso hoteli več mirno stati in Vladimirjev kočijaž jih je držal. Pomagal je devojki in njeni spremljevalki v sani, prijel vajeti in že so hiteli konji naprej . . .

Pripustimo gospodično skrbi kučijaža Tereška in obrnimo se k našemu mlademu ljubimcu.

Celi dan je imel Vladimir opraviti. Zjutraj je obiskal duhovnika v Šadrinu. Potem si je priskrbel pri sosednih graščakih priče za poroko. Ko je postalo temno, poslal je zvestega Tereška s trojko v Njenaradovo; sam pa se je peljal z drugimi sanmi v Šadrino, kamor naj bi Marija v dveh urah dospela. Poznal je pot.

Ali komaj je bil Vladimir na prostem polju, ko je pridivjal vihar, da ni mogel nič več videti. Hipoma je pot izgubil in vsa pokrajina je bila zavita v debelo meglo. Zamànj je iskal Vladimir pota. Konj je korakal čez jarke naprej, bil je ves pòten, čeprav se je vsak hip čez kolena v sneg udril. Več kot eno uro se je že vozil. Brezmejno se mu je zdelo polje. Postajal je že nemiren, ko je zagledal v daljavi črno točko. Ko je prišel bližje, je videl, da je to gozd. „Hvala Bogu, zdaj nimam več daleč!“ je vkliknil. Ali vedno dalje in dalje se je vozil in tudi gozd se mu je dozdeval nezmeren. Obup ga je prijel. Polnoči je bilo, ko je prišel iz gozda — ali vasi Šadrina ni bilo nikjer. Vihar je ponehal.

Ko je prišel Vladimir do neke kočje, je potrkal na okno. Star mož je vprašal: „Kaj želiš?“ — „Ali je še daleč do Šadrina?“ — „Ne: deset verstov!“ Bilo je Vladimirju, kakor da bi ga bili na smrt obsodili. Na prošnjo mu je poslal kmet svojega sina, da bi mu pot pokazal.

Petelini so peli in bilo je že svetlo, ko sta dospela v Šadrino. Cerkev je bila zaklenjena. Vladimir se je peljal k duhovniku. Trojke ni bilo nikjer videti! . . .

Ali obrnimo se zopet k prebivalcem v Njenaradovo.

Pri samovarju sta pričakovala oče in mati Marijo, ki je tudi kmalu vstopila in „dobro jutro“ želela. Dan je pretekel srečno, ali po noči je Marija zbolela. Poslali so v mesto po zdravnika. Ko je prišel, se ji je že mešalo. 14 dni je bila med življenjem in smrtjo.

Nikdo v hiši ni vedel o nameravanem begu. Dekla ni ničesar izdala in Tereška ni izpregovoril nikdar nepotrebne besede. Ali v svojem deliriju je Marija sama tajnost povedala. Vendar pa je mati posnela iz njenih besed le toliko, da je Marija smrtno zaljubljena v Vladimirja in da je ljubezen vzrok njene bolezni. Mati se je posvetovala s svojim možem in prišla sta do zaključka, da ne bosta več te ljubezni branila.

Medtem je mlada dama polagoma ozdravela. Vladimir je že davno svoje okiske pri Gavrilovih vstavil. Poslali so vsled tega k njemu in mu naznanili, da stariši nimajo ničesar več proti poroki. Ali kot od-

govor so dobili naznanilo, da Vladimir ne bode nikdar več praga njih hiše prestopil in da je njegova edina tolažba še smrt. Par dni pozneje so izvedeli, da je odšel zopet k armadi.

Bilo je to leta 1812.

Dolgo časa niso hoteli Mariji ničesar povedati. Nikdar ni o Vladimirju govorila. Ko pa je par mesecev pozneje čitala, da je bil v vojski pri Borodinu težko ranjen, padla je v omedlevico.

Mladi bik „Car“

(Ilast štajerske šparkase v Podlehniku-Lichtenegg pri Pljuju). — Glej članek „Naše gorice!“

Pozneje jo je zadela nova žalost. Gavriilo Gavrilovič je umrl in ji je zapustil vse svoje premoženje. Bol Praskovje Petrovne je bila rešnična in hčerka ji je obljubila, da se ne bode nikdar od nje ločila. Zapustili ste Njenaradovo in se naselili na drugi graščini.

Ženini so obkrožili tudi tukaj bogato Marijo. Ali nikomur ni dala upanja. Vladimir ni več živel; umrl je, ko so Francozi v Moskvo dospeli. Marija držala je njegov spomin svet.

Medtem je bila vojska zmagovito končana. Vsa dežela je bila polna navdušenja . . . Na graščino prišel je tudi huzarski stotnik Burmin, ki je zapustil vojaško službo in živel na svoji posesti. Marija ga je posebno odlikovala. V njegovi navzočnosti se je njen žalostni obraz razjasnil. Burmin bil je jako ljubeznjiv mlad mož. Praskovja Petrovna je bila vesela, da se je Marija za tega ženina odločila.

Nekega dnè našel je Burmin Marijo ob bajerju, v beli obleki, knjigo v roki. Po kratkem razgovoru ji je Burmin izjavil, da ji mora nekaj povedati.

„Ljubim Vas“, je rekel, „ljubim Vas strastno —“

Marija je zardela in glava ji je padla na prsi.

„Bilo je neprevidno od mene“, je nadaljeval Burmin; „da sem Vas vsak dan videl! Ali zdaj je prepozno, boriti se proti svoji usodi! Vaša podoba bode večna sreča in večno trpljenje mojega življenja! Ali trdna dolžnost me veže; razodeti Vam moram grozovito tajnost, ki dviga mejo med nama —“

„Vem“, je odgovorila Marija, „ta meja je bila vedno; nikdar bi jaz ne mogla Vaša postati —“

„Oj vem“, jo je prekinil, „vem, 'da ste enkrat ljubili; ali smrt, triletno žalovanje — — moja draga Marija, ne vzemite mi sladke tolažbe, da bi bili moja postali, ko ne bi — —“

„Molčite, za Božjo voljo! Vi me mučite!“

„Oh saj vem, saj čutim, da me ljubite, Marija — — ali jaz sem najnesrečnejši človek pod solncem — jaz sem že oženjen!“

Začudena ga je pogledala Marija.

„Oženjen sem“, ponavljal je Burnim; „štiri leta že, in jaz ne vem, kdo je moja žena, kje se nahaja in je-li jo bodem še kedaj videl!“

„Kaj pravite?“ zaklicala je Marija. „Kako čudovito! Nadaljujte, jaz Vam bodem pozneje povedala — prosim Vas, nadaljujte!“

„Začetkom leta 1812“, rekel je Burmin, „potoval sem hitro v Vilno, kjer se je nahajal moj regiment. Ko sem prišel neki večer pozno na neznano postajo, hotel sem se takoj naprej peljati; ali nastal je snežni vihar in svetovalo se mi je, naj raje počakam. Ali bil sem jako nemiren in končno sem vendar zapovedal vpreči ter sem se vkljub viharju naprej peljal. Kučijaž je hotel pot skrajšati in je peljal čez reko; ali pri tem je pot izgubil in našla sva se nakrat v neznani pokrajini. Vedno še divjal je vihar. V daljavi pa sem opazil luč in prišla sva v neko vas. V leseni cerkvi je brlela luč, pred vratmi pa je stalo par oseb.

„Tu-sem, tu-sem“, klicalo je več glasov. „Moj ljubi“, je rekel nekdo, „pustil si nas dolgo čakati! Nevesta je padla v omedlevico, pop ne vè, kaj naj prične, hoteli smo se že domov peljati. Ali izstopi!“ Presenečen sem stopil v cerkvico, katero je dvoje ali troje sveč razsvetilo. Mlada devojka sedela je v kotu na klopi in druga ji je močila sence. „Hvala Bogu, da ste prišli“, je rekla ta, „skoraj ste gospico umorili!“ Zdaj je stopil duhovnik pred-me in me vprašal: „Ali naj pričnemo?“

„Pričnite, očka“, sem odgovoril raztrešeno. Zdaj je pogledala devojka; zdela se mi je lepa . . . Oj ti neverjetna, neodpustljiva lahkomišelnost! . . . Pokleknil sem pred oltar; ostale osebe so podpirale nevesto. In bila sva poročena. „Poljubita se“, se nama je reklo. Moja

žena me je pogledala z bledim obrazom, ko sem jo hotel ravno poljubiti . . . in kar nakrat je zakričala:

„Oh, to ni, to ni on!“

In s tem je izgubila zavest. Prestrašene so me pogledale priče.

Obrnil sem se, šel iz cerkve in se odpeljal“ — — — — —

„Moj Bog!“ zaklicala je Marija; „in Vi ne veste, kaj je postalo iz Vaše vboge žene?“

„Ne“, odgovoril je Burmin; „niti imena vasi ne vem, v kateri sem bil poročen. Celo na ime postaje sem pozabil. Dal sem svojemu zločinu tako malo pomena, da sem v sanéh do tretje postaje spal. Moj takratni sluga je na potu umrl in tako nimam več upanja, da bi tisto našel, ki sem jo takrat tako grozovito ranil in ki je zdaj tako grozovito maščevana.“

„Moj Bog, moj Bog!“ je zaklicala Marija; „torej Vi ste to bili! In Vi me niste več izpoznali?“ . . .

Burmin je postal bled — in se je vrgel pred njene noge . . .

Čudežno spanje.

Spisal T. pl. Altwallstädt.

V mestu Mühlhausen na Elzaškem bila je neka poroka. Že sta stala srečna dva na stopnicah cerkve, a kar nakrat — tako pravi pripovedka — izginil je ženin na nerazumljivi način izpred očíj svoje okolice . . . Celo stoletje je od tega čudežnega dogodka minulo, ko je v mestu nekega dne veliko razburjenje nastalo: V starodavni noši stal je pred cerkvenimi vratmi mlad, cvetoči mož in je začuden po svoji nevesti, po svoji poroki vprašal. Kmalu je bilo vsem jasno, da ta čudni vpraševalec ni mogel nikdo drugi biti, kakor mnogo obžalovani, dolgo iskani, nekdanj izginjeni ženin. In tako so ga vzeli in peljali h grobu dekleta, ki je bilo iz žalosti za njim v cvetoči mladosti umrlo. Tu na grobu neveste postal je lepi mladenič nakrat starikav in je padel skupaj kakor pepel in prah. Ali predno ga je vzela smrt, so ljudje še nekaj od njega izvedeli in o njegovemu tajnostnem izginjenju. Mnogo seveda ne. Zamogel je le povedati, da mu je takrat, ko je pred sto letmi na cerkvene stopnice stopil, prišla nakrat misel: „Kako neki bode vse tukaj čez sto let izgledalo?“ V istem hipu je čutil, da mu izgine zavest in da prihaja čezenj globoko, globoko spanje. Ali je to sanjal, tega ni vedel — saj sploh ni vedel ničesar, prav ničesar več, nego da je skozi sto let spal. — —

Mnogoštevilne so te lepe povesti o čudežnem dolgem spanju. Dolgo spanje, ta pravavna snov za povesti, najdemo skoraj pri vseh narodih. To hoče pač pokazati zmožnost človeškega duha, prestaviti se potom fantazije v daljne čase, in pri tem lastno sedanost pozabiti. Zato so junaki takih pravljic dostikrat zamišljenci in sanjalci, in dolgo spanje jih prime, kadar so o prihajanju in odhajanju časa premišljevali. Lepa je povest Chone Hamagela v Talmudu:

Chone Hamagel, prišel je vsled čitanja nekega psalma v globoko zamišljenost. V tem stanju vidil je starčka, ki je sadil rožičevo

drevo. Kèr pa tako drevo šele čez 70 let plodove nosi, vprašal je Chone Hamagel starčka, je-li morda misli, da bode še 70 let živel. Starček pa mu je odgovoril, da mora človek i za svojega vnuka skrbeti, kèr vživa tudi plodove dreves, katerih ni sam sadil. Za tem pogovorom postal je Chone Hamagel hudo zamišljen. Vsedel se je v bližini drevesa, jedel in zaspal. In medtem ko je spal, zrastle je okoli njega skalovje, za katerim je zdaj skozi 70 let v čudežnem spanju počival. Za tem časom se je vzdramil in videl, da drevo že nosi plodove, katere je trgjal vnuk starčka. Chone Hamagel je iskal potem svojega sina, ali našel je le svoje vnuke, ki ga niso poznali. Kèr ni bil nikjer več dobro došel, želel si je smrt, ki mu je tudi kmalu prišla. — —

Gotovo pa imamo tudi take povesti, ki so nastale iz bolezni, iz histeričnega trajnega spanja. Tu-sem spada flamska povest o vbogi vdovi, ki ni mogla svojih otrok več preživeti. V svojem obupu je sklenila, da bode otroke umorila. Ali otroci so jo prosili, naj jih raje zelo dolgo spati pusti, kajti v spanju tudi ne potrebujejo jedi. In vdova je položila otroke v posteljo; pričeli so spati in spali skoraj eno celo leto. Ko so oči zopet odprli, bila je skrb iz hiše izginjena, kajti množina gledalcev, ki so opazovali speče male, pustila je darov v obilici.

Prav mogoče je, da temeljijo take povesti na resničnem dogodku. Histerično trajno spanje je sicer redka prikazen, ali opazovalo se ga je že v vseh časih. To spanje se pojavlja večinoma pri ženskah od 12. do 30. leta. Vse drugačno je, kakor navadno spanje. Take bolnike se mora umetno rediti. Ševeda potrebujejo prav malo hrane, kakor živali v zimskem spanju. Neka Francozinja je spala od leta 1883 do leta 1903; ko se je vzbudila, je vsled slabosti kmalu umrla. Dvajset let spati! Ali se zamore ta temna bolezen res tako dolgo raztegniti? Trdi se to pač. Šele pred par leti se je neka žena v Bremenu po 17 letnem spanju vzdramila.

Ne samo radovednost, marveč tudi pobožna vera v čudeže pelje ljudi k postelji takih bolnikov. Kajti globoko v ljudstvu temelji vera, da je tako dolgo spanje nekaj svetega in da zamorejo tako spanje povzročiti le duhovi ali bogovi. Tako je nastala tudi krasna krščanska povest o pobožnih sedmih mladeničih, ki so začasa preganjanja kristjanov pod rimskim cesarjem Deciusom (okoli l. 250 p. K.) v neko votlino gore Kalton pri Efezusu v Mali Aziji zbežali. Cesar je pustil v svoji jezi to votlino zazidati. Ali mladeniči so mirno zaspali in šele čez 200 let so se vzbudili, da razglašajo božjo čast . . .

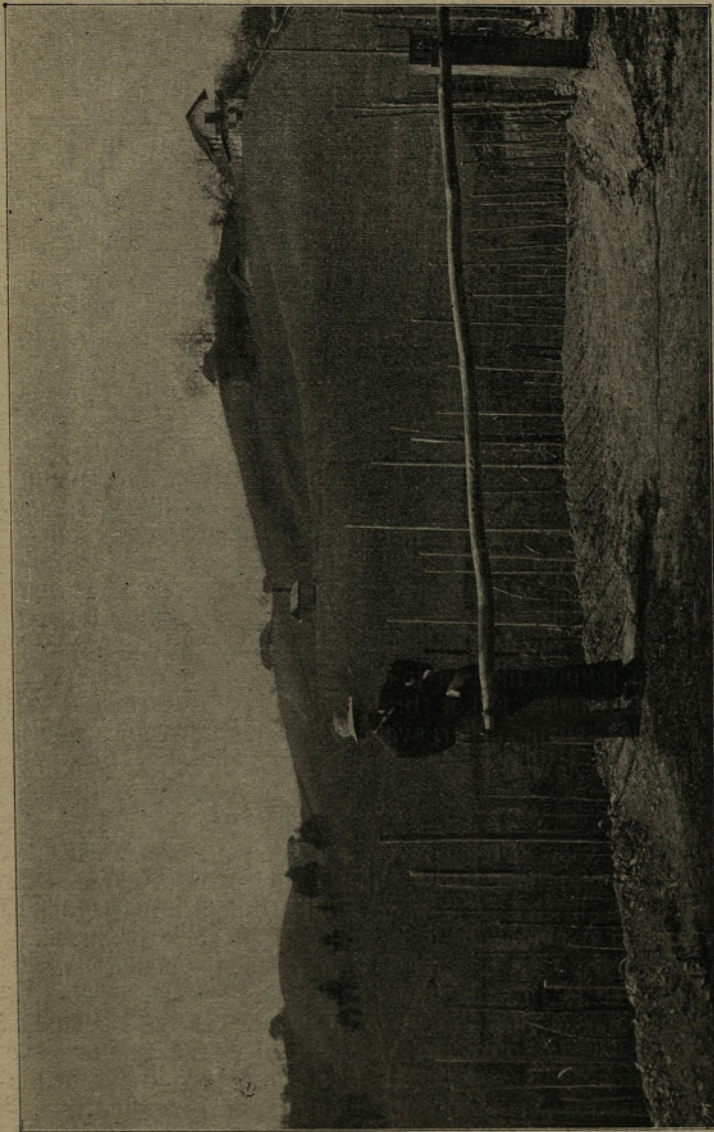
V povestih iz srednjega veka so spremljale tako čudežno spanje tudi krasne sanje. Tako poročajo o pobožni hčerki nekega ogrskega komandanta, ki je omožila življenja veselega plemenitaža, čeprav se je bila Bogu obljubila. V jutru svojega poročnega dneva šla je v vrt in od te ure ni nikdo več neveste videl. Šele čez 120 let je zopet prišla; menila je, da je bila le dve uri proč. Kajti v neizrečni hitrosti ji je čas minul, ko se je s Kristusom v nebeškem vrtu izprehajala.

Nekaj ednakega se poroča tudi o neprostovoljno zaročenemu sinu vojvode, kateremu je bila misel o celibatu ljubša nego ona o zakonu. Tudi zamišljeni menihi se pustijo od nežno prepevajočih ptičkov odpeljati iz klosterskega vrta, dokler ne pridejo v paradiz. Ali vedno se o teh ljudèh govori, da razpadejo v prah in pepel, kakor hitro vzamejo zopet zemeljsko jed in pijačo.

Svetnica.

Spisal Jos. Stutzin.

En mesec sem že valjale so se množice k svetnici. Jesen je že, in kaj pomeni jesen tu na Poljsko-Litavskem, to se ne more tako lahko povedati. Tedne že dežuje, težke kaplje dežja bijejo človeku kakor to-

Turški vrh (Türkenberg) v spodnjih Halozah pri Ptujju

(Vino gradi štajerske šparkase). Glej članek „Naše gorice!“

čino zrnje v obraz, vihar dovoli komaj dihati. Pošna pota so kakor lim, poljske steze kakor močvirje, konji se udirajo do kolen. Zrak je moker, polje prazno in čez vse leži globoka žalost.

Debela kmetica koraka skozi vaško blato, nage noge rdeče in umazane, težke znojne kapljice na lici. K svetnici grè. Lojterski voz z dvema delavskima konjema pelje po isti poti. Komaj vlečeta konja voz naprej. Veliki rdeči dežnik s zaniklano palico pokriva skoraj celi voz. Cela kmetska družina se pelje k svetnici. Daleč od teh se giblje počasi pokrita kočija. Dve mladi graščinski hčerki poljskega plemstva sedite nazaj naslonjeni v vozu, v sredi pa debela guvernanta, vse tri v dežnih plaščih. Parlirajo francosko, čeprav tega ne znajo. „Jaz ne verujem, da je svetnica“, pravi mlajša. — „Vi dvomite, Klara?“ odgovori guvernanta. — „Tudi jaz tega ne verujem“, pravi starejša sestra. „Vi niste modri“, odgovori nervozno guvernanta.

II.

Pred pol razpalo kočo s slamnato streho se zbira množica. Vsakih par minut se odprejo vrata in starikava kmetica pomoli glavo na prosto ter zamrmra: „Pojdi notri!“

V mali štirioglati sobi leži na mali postelji ob steni svetnica. Štiri velike sveče gorè ob njeni glavi. Rumena svetloba pada na blede obličje 20 letnega kmetskega dekleta in bela rjuha jo pokriva do vratu. V sobi je prevroče. Težki zrak se vleže kakor pajčolan čez oči. Zaspan postane človek, truden . . . Edino okence je zakrito, sence sveč se igrajo po stenah. Povsod svetniške podobe.

Za trenutek odpre svetnica svoje oči — sive, trudne, brezizrazne oči — in pogleda gosta, ki leži po navadi na kolenih, ter mu prične „prorokovati“. Njen glas se dviga in pada, poje, vzdihuje, spominja na molitve berača in na blazne, da oprime človeka neprijetni strah.

„Angelji, angelji . . . angelji prihajajo . . . Povsod je svetloba. Gospod hodi po nebu (dvigne roko). Ali vidiš? . . . Luč sveti, tvoja luč, oj Gospod . . . Jezus Marija . . . Ali oblake vidim, težke oblake. Tvoja usoda ni brez oblakov, potnik, ni brez oblakov . . . Zamolči, kar si videl in moli, potnik, moli in jokaj . . .“

Njen glas umira. Kakor brez življenja leži svetnica. Prestrašen se „gost“ prekriža, stisne materi svetnice denarja v roko in zapusti hišo. Sledi mu drugi in za njim zopet drugi . . .

III.

V litavski vasi Pakalni živeli ste skupaj, mati in hčerka, obe delavki. Materi je bilo ime Barba, hčerki Petrovna. Nakrat je zbolela Petrovna na tifuzu. In kèr jo je mati zgolj v babjeverju vzgojila, fantazirala je v mrzlici o svetnikih in angeljih. Mati se je prestrašila. Sosedinje in sosedi, vsi so se prestrašili. Prihajali so in poslušali „svetniške govore.“ V vasi se je razširila govorica, da je Petrovna v nebesih —

Kakor vihar je hitela ta govorica naprej. Litavski kmet hoče na čudeže verovati. Cela pokrajina je govorila o čudežu nove svetnice. Cele romarske procesije k svetnici so se pričele. In ker je bila mati revna, prinesel ji je vsakdo „mali spomin.“ Mati je bila brihtna in je vzela zdaj stvar krepko v roke. Kupila je sveče in svetniške podobe, zagrnila okno in tožila ljudem svojo revščino . . . In ko je hčerka ozdravila, izdelali ste celi načrt, kako lahkoverne ljudi striči . . . Tako je postala Petrovna „svetnica.“

IV.

V mestecu, eno uro od vasi, stanoval je poleg cerkve duhovnik. Bil je pobožni, starejši gospod s pametnimi očmi. Nekega jutra prišel je mežnar s špičastim nosom ves razburjen k duhovniku, ki je sedel ravno pri čaju.

„No, Kazimir, kaj pa je?“ vprašal je duhovnik. „Gospod“, je ta hitro odgovoril; „ako bi je ne videl z lastnimi očmi, nikdar bi tega ne verjel . . . Oj gospod, s temi očmi sem jo videl.“ — „Koga si videl?“ — „Svetnico, gospod . . . Mi imamo svetnico“ . . . „Svetnico?“ — „Ja, svetnico . . . Njena duša je v nebesih, le njeno truplo je tu . . . Vse vidi; kar nikdo ne vidi, ona vidi . . . svete tri kralje in Gospoda samega . . . o kraljih je še pravila, da je videla njih zlate krone, svitile kot zvezde“ . . . „Kdo pa je?“ — „Petrovna iz Pakalne, hčerka Barbe. Mati je bila vedno pobožna, to je prvo. Petrovna je bila na tifuzu bolana“ . . . „Potem fantazira!“ — „Že dólgo nima več vročnice, gospod!“ — „Potem pa — slepari!“ je rekel duhovnik.

„Oj gospod, ljubi gospod, kaj govorite! Večni blagor lahko zaigrate s to besedo! Petrovna je svetnica; dušo je vzel Gospod k sebi, ona ne jè in ne pije, le navidezno živi njeno truplo . . . Od vseh strani prihajajo k njej; tudi plemenitaži! Vsi vprašujejo, zakaj vi ne pridete, ki ste tako pobožni duhovnik“ —

Mežnar je hipoma utihnil. Kajti duhovniku se je vlila rdečica v obraz. Vstal je, šel parkrat po sobi, óbstal potem pred mežnarjem in rekel strogo: „Ona slepari — razumeš? . . . Pojdi!“ Mežnar ga je okamenelo pogledal in je odšel. Duhovnik pa je nekaj mrmral o tepcih in ovcah, ter se potem mirno zopet k čaju vsedel.

V.

Čez četrt ure prinesla je dekla pismo. Na kuverti se je svetila poljska plemenska krona. Pismo se je glasilo: — „Cenjeni gospod! Pane duhovnik! Mi imamo svetnico! Ljubi pane duhovnik, svetnico iz krvi in mesa! Petrovna je njeno umrljivo ime. Moj sin, ta zlobnež, sicer pravi, da jo je že preje poznal . . . Predno je postala sveta, bila je namreč zelo prijazna in zdaj je še bolj. Za 20 kopejk Vam pove usodo, pane duhovnik, in vam pokliče vse svetnike. Cela dežela se veseli nad to svojo hčerko. Dal Bog, da bi kmalu potomcev dobila! Upam, da bodejo njeni obiskovalci za to skrbeli (ako ni že moj sin skrbel). Kot dobri kristjan in prijatelj sem Vas hotel na ta važni dogodek opozoriti. Kajti čul sem glasove med ljudstvom, ki so zelo nezadovoljni, da Vi, pane duhovnik, naš pastir in oče, svojo dolžnost zamudite. Torej pozor! Vaš ponižni sluga J. pl. Khsyjevic.“

Duhovnik je hudo pogledal: „No, lepa reč“ . . . Vstal je in šel polagoma semtertja, pismo v roki. „Zasramovalec“, si je mislil, „zdaj ima dovolj tvarine . . . Neumno ljudstvo menda nima družega opraviti, nego takim zasramovalcem pomagati . . . Ali zdaj nima prav, ta Khsyjevic? Prva dekla znori in vsi ji gredo v zanjke . . . ti tepci . . . In nas, celo cerkev smešijo s tem . . . Temu moram konec napraviti!“

Zapovedal je voz vpreči, vzel talar in se odpeljal k svetnici.

VI.

Poln jeze in zaničevanja korakal je duhovnik skozi množico, ki je stala ob koči svetnice, odprl vrata in hitro vstopil. Vse ljudstvo je za njim udrlo.

„Kaj ležiš tukaj v postelji in slepariš ljudi — vstani!“ zagrmel je duhovnik nad svetnico.

Svetnica je odprla oči, postala bleda in rdeča in ni dala odgovora. „No, ali ne bodeš vstala? Delat pojdi, razumeš? Drugače — ali vidiš?“ In držal ji je svojo palico pred oči. Svetnica pa je molčala in luč sveč je trepetala na njenem obličju. Ljudje so stali prestrašeni. Nekateri so pričeli šepetati. Duhovnik postal je vedno bolj razburjen. „Govori, sleparka! . . . Tu imaš!“ in udaril jo je s palico. Vse je stopilo nazaj. Ženske so zakričale. Duhovnik se je obrnil k ljudem: „In vi,

Travniki v Doleni-Lichtenegg pri Ptuj

(farna majerija; last štajerske šparkase). — Glej članek „Naše gorice“

lenuhi, kaj zijate? Kaj hočete od nje? Pojdite domov, postopači!“ — Ledeni molk. Vse ga je hudobno gledalo. Duhovnika je prijel strah.

Zdaj je vzdignila svetnica roko. Vse je padlo na kolena. Pričela je s počasnim glasom: „Duhovnik . . . črni oblak vidim čez tvojo glavo. Blisk šviga . . . Blisk te bode uničil, duhovnik“ . . . In zopet je ležala kakor mrtva. Duhovnik se je boril proti bojazni, ki ga je hipoma objela. „Sleparka“, je dejal, a njegov glas se je tresel — „ali misliš i mene slepariti? Nič nisi vidila, vse kar govoriš, je laž . . . le ovce ti verujejo!“

Zdaj je vstal stari kmet. „Gospod“, je rekel, „Vi ste že predolgo svetnico psovali, mnogo predolgo . . . Vi, duhovnik“ . . . Zdaj se je od vseh strani začulo mrmranje. Duhovnik je pričel govoriti, ali niso ga poslušali. Mrmranje je naraslo in šumelo je v sobi kakor na razburjenem morju. „Vrag vas vzemi!“ je zašepetal razjarjeni duhovnik in sko-

čil v svoj voz. Ko je pot zavila v veliko cesto, so se konji splašili in duhovnik je padel nalahko iz voza, brez da bi se mu kaj zgodilo. Takoj je nekdo priteknel pred hišo svetnice in zavpil na vse pretege: „Duhovnik si je obe nogi zlomil, obe, obe nogi!“

Vse se je prekrizalo. Tu je bil zdaj, črni oblak, blisk . . .

VII.

Prihodnjo nedeljo je doživel duhovnik čudež, da je bila njegova cerkev prazna. Poleg njega in mežnarja ni bilo v njej nobene duše videti. Brez da bi se razburil je duhovnik Božjo službo opravil in šel domov. Z mežnarjem ni o celi zadevi niti besedice izpregovoril. „Gospod“, pričel je mežnar bojzljivo šepetati, „mislim . . . čul sem nekaj govoriti . . . kako naj bi rekel“ . . . „Je že dobro“, ga je duhovnik hitro prekinil, „obdrži vse za-se!“

Doma se je vrgel duhovnik na zofo in ni ničesar jedel. Prižigal si je smodke, kadil in gledal za plavim dimom. Jezil se ni. Obšel ga je le čut brezbržnosti in neprijetnosti. Cela zadeva mu je bila preneumna. Niti premišljavati ni hotel o njej. In vendar je premišljeval . . .

Čez par dni se je vse duhovnika izogibalo. Govorica o njegovem grehu in božji kazni, ki mu je takoj sledila, se je bliskoma razširila. Vse se je grozovito pretiralo in vse se je verovalo. Kmetje in kmetice so pravili, da so z lastnimi očmi videli, kako je pričela duhovnikova palica goreti, ko je bil svetnico udaril, kako je neka tajnostna postava voz prevrnila in duhovnika visoko v zrak vrgla itd. itd.

Ako je videl dobri kristijan duhovnika priti, skrtil se je. Bolniki so raje brez spovedi in obhajila umrli, nego bi njega poklicali. In kdo bi šel v cerkev, kjer je ta „brezbožni“ duhovnik mašo bral!

Tako sta minula dva tedna. Duhovniku postajalo je vedno bolj neprijetno. Končno ni hotel več pred praznimi stenami cerkve svoj „dominus vobiscum“ peti in zaprl je cerkev. Začetkoma je s tiho škodoželjnostjo opazoval, kako se mu je vse po cesti izogibalo. Potem pa je postal jezen in se je v svoji hiši zaklenil. Od vseh „naobraženih“ plemenitažev in „prijateljev“ prišel je zdaj k njemu edino še tisti Khsy-jevic, ki je na tem slučaju vso vero zasramoval in duhovniku neprijeten postal. In duhovnik je pričel filozofirati, postal je črnogledec, zaničeval vse ljudi in celi svet . . .

VIII.

Še en teden pozneje podal je duhovnik škofu poročilo o položaju. Povedal mu je vso resnico.

Škof je par minut premišljeval. Potem je rekel očetovsko: „Očitati Vam ne morem ničesar. Vaše malo nepremišljeno postopanje je razumljivo. Ali duhovnik ne morete v oni pokrajini več ostati. Drugače moramo cerkev zapreti.“

Duhovnik je molčal.

„Kam pa“, nadaljeval je škof, „kam naj bi Vas spravili? Popsod bi Vam ona govorica sledila in vse bi se zopet ponavljalo. Škodovali bi torej svoji cerkveni oblasti!“

Duhovnik je molčal.

Škot je postal ljubeznjiv: „Ali bi ne bilo najbolje, ako greste — v klošter?“

„Ja, ja, to bi bilo najbolje“, rekel je duhovnik tiho, a hitro.

In še isti večer vzel je duhovnik puško iz stene ter jo je nameril proti svoji glavi — — — —

Katero gospodarstvo se lahko imenuje umno urejeno in zato napredno?

Morebiti veliko? — Kaj še — v današnjih razmerah, ko je pomankanje delavcev tako občutno, ko nam leži velik del zemlje, od katere moramo plačevati davek, neobdelan — ali slabo obdelan.

Velikost posestva torej ni znak naprednega mišljenja lastnikovega v zahtevanem in (kmetijsko-strokovno) pravem smislu besede. Še manj pa se more imenovati tisto majhno posestvo napredno, če tudi ono čaka na delavno roko in razumno izkoriščanje naravnih darov, ki tičejo bodisi v zemlji ali okoliščinah nad njo neporabljeni. Napredno gospodarstvo se ne more imenovati niti ono, ki je samo kot tako še brez dolga, ker še je morebiti kaj prihranjenega denarja v hranilnici iz prejšnjih časov. Za ta slučaj velja svetopisemska prigodba o zakopanih talentih.

Priimek naprednega gospodarstva se tudi ne more rabiti tam, kjer je denarnih sredstev še tako obilo na razpolago — ki pa se niso pridobila iz gospodarstva samega, ampak od drugod, bodisi iz kake trgovine, bogate dediščine, dote, podpore ali drugod; če se vtika tak denar vedno le na napačni način in zato zastonj ter brez uspeha v posestvo, to ni racijonelno: tako gospodarstvo je vse prej, nego napredno; veliko požre, pa malo — premalo vrne.

Naprednost gospodarstva tiče vse globlje — za večino naših sedanjih gospodarjev skoro nekoliko pregloboko, da bi mogli to uvideti kar na prvi pogled in brez daljnogleda, katerega nam daje edino le strokovna izomika. Kaj se torej zahteva od racijonelnega, umnega in zato po pravici „naprednega“ gospodarstva?

Kmet mora poznati svojo zemljo, rastline, ki na njej rastejo in živino, ki se redi iz njih, tako dobro, da si more s številkami izraziti ono množino hranilnih snovi, ki tiče v zemlji, s številkami izraziti, koliko so teh snovi izsesale rastline za svoj razvitek, s številkami izraziti, koliko potrebuje živina rastlinskih snovi, ki so po rastlinah prišle iz zemlje. Ne zadostuje, da si predstavljamo samo približno in cenimo pridelke kot več ali manj bogate.

Če se je gospodar poglobil tako globoko v svoje gospodarstvo, da lahko začne računati z jasnimi številkami, ki mu omogočijo, da dosti lažje razpolaga z danimi sredstvi, tako, da mu na koncu leta preostane pri računu neki znesek, ki je za toliko večji nego vsi stroški, to bi bil gospodar, ki je ravnal napredno — z uspehom.

Res je to nek ideal, ki se da povsem natanko zelo težko doseči; ampak vsak kmet bi si naj skušal razjasniti ta položaj; čim bliže

bo prišel tej zahtevi, tem bolj bo moral uvideti, da se stavijo na kmeta velike zahteve; uvidel bo pa tudi, čemu so današnje kmetijske šole in zavodi, kjer se govori in razpravlja o stvareh, o katerih bi se nepoučeni kmet utegnili celo misliti, da nimajo zanj nobene koristi.

Proučavanje narave, naravoslovje, je za kmeta snov, ki ga zanima, ga mora zanimati, ker se na njo naslanja vse njegovo delo, ker so od nje vporabe odvisni vsi njegovi uspehi in neuspehi.

Janževi vrh (Johannisberg) pri Ptujju
(vinogradi štajerske sporkase). — Glej članek „Naše gorice!“

Če se na tak način dobljene stevilke spravijo v nekak red —: na eni strani stroški (izdatki), na drugi strani dohodki in se primerjajo med seboj, začnemo govoriti o nekakem knjigovodstvu. In ravno pri tako mnogostranski obrti, kakor je kmetijska, bi bilo knjigovodstvo skrajno potrebno. Vse gospodarstvo bi naj ležalo pred gospodarjem v načrtu, kakor si ga n. pr. naredi zidarski mojster o zgradbi, katere stavbo namerava prevzeti. Če je vse dobro premeril, prevdaril in izračunal,

le tedaj se bo lotil dela, le tedaj bo prevzel zidavo, če se je odkritosrčno sam pri sebi rekel in zasigural, da ga vse delo samega ne bo več stalo, da mu ne bo treba doplačevati od svojega k ceni, za katero je prevzel delo. Kmetu se dozdeva tak načrt zelo učen, niti v roko ga ne vzame, rekoč, on ki ga je delal, že ve; ne pomisli pa, da je napraviti načrt o kmetijstvu mnogo težja naloga, nego ona zidarskega mojstra, ki ima vse podatke takorekoč na krožniku pred seboj. Tiste gotove podatke, s katerimi zidar že meri in računi, pa si kmet šele mora poiskati iz gospodarstva in k temu je treba globokega pogleda v zemljo in živini skozi kožo.

Kmetijski delodajalec je narava in v novejšem času — ko je vedno več takih ljudi, ki se za to delo sploh ne brigajo — tudi človeška družba.

Na eni strani se torej moramo sprijazniti z naravo, da nas razume, kaj od nje hočemo, na drugi strani pa moramo računati s trgovsko navdahnjenim svetom.

Tisti kmet torej, ki z neko gotovostjo preračuna in ve, kaj lahko zahteva od zemlje, rastlin in živali, in kako bo brez škode izhajal z ljudmi, ki mu ponujajo ceno za sadove njegovega truda, ima pravico imenovati se naprednega. Da bi ta misel navdajala vse, ne bilo bi kmetu tako tesno pri srcu.

Vsakdo pa uvidi, da je do tega naziranja treba strokovne izomike.

Hotel sem pokazati, česar se naj kmet uči, ker se vedno govori o „naprednih“ kmetih, „naprednjakih“ i. t. d. in naglaša, češ, ljudstvo je treba poučiti; dobro bi bilo, da so tudi voditelji o tem poučeni, kar bi moral vsak kmet znati; kajti marsikaj dobrega pride tudi od spodaj — iz zemlje, s katero se peča (morebiti v zemljo) „zavarovani“ kmet, ki sem ga slišal priimek, nekoč nepoznan v železniškem kupèju. Holz.

„Gosp. Glasnik“.

Blagorju človeštva namenjena so lekarnarja A. Thierry balzam in centifolij-mazilo, o katerih svetovnem uspehu priča mnogo tisoč priznanjevalnih pisem. Ta dva svetovnoznana, v svoji zdravilni moči nedosežena sredstva, ki se nikdar ne pokvarita, prinašata skoraj vedno uspeh in pomoč. Imejte ta sredstva vedno doma in zavrnite posnemanja, ki so kazniva ter brez vrednosti. Thierry'jev balzam 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 5 K in Thierry'jevo centifolij-mazilo 2 dozi K 3'60 se dobita pristni v apoteki angelja varuha A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Ure, ki večno svetijo. V svrhu, podati človeštvu nekaj praktičnega in vrednega, se je po dolgem, trudapolnem delu posrečilo, napraviti budilnice, ure na pendelj in celo žepne ure z radium-cifernico, katera sveti tako intenzivno, da se številke in kazalce ponoči prav jasno vidi in ki ne izgubijo te moči nikdar. To odlično novost, ki bode gotovo splošno priznanje našla, prinaša svetovnoznana tvrdka ur Max Böhnel, Dunaj IV., Margarethenstr. 271/163 na sejem. Krasni njen katalog dobi vsakdo zastoj in franko in zadostuje dopisnica z natančnim naslovom. Opozarjamo ob tej priliki na inzerat te firme.

Neviden.

Po spisu dr. Hild-a.

Honza si tega pač ni pustil odreči, trdno je v to veroval: „Ako pojè človek sedem gorskih netopirjev, potem postane neviden, kadar in kolikokrat to hoče!“

To je Honza enkrat slišal — kje in od koga, tega sam ne vè. Ali ravno v tem tiči tajnost, pravo dokazilo čarobnosti.

„Misliš,“ rekel je Honza, „ako bi to tako bilo, bi že drugi poskusili? To sem si najprvo tudi sam mislil. A ko sem videl, kako težko se gorskega netopirja vjame, in šele ko sem prvega pojedel, takrat sem pač takoj uvidel, da kaj tacega ne spravi vsakdo skupaj.“ — —

Čez nekaj časa povedal je Honza svojim tovarišem, da je zdaj že sedmega netopirja pojedel in da si hoče jutri jeznemu gozdarju pred nosom ustreliti mastnega srninega kozlička.

„Zdaj sem gotov“, rekel je Honza, „danes sem pojedel sedmega netopirja; meni je itak že tako čudno „nevidno“ v želodcu; jutri grem na lov!“

Drugo jutro so sedeli lesni hlapci že dolgo pri jutranjih žganj-cih. Honza pustil si je dovolj časa za vstati; saj zdaj ne potrebuje več teme noči, ker je vendar neviden, kadar hoče neviden biti. Končno splezal je vendar po lestvici navzdol in zaklical hlapcem naokrog: „No, ali me vidite?“

„Ne“, odgovorili so ti dobri tovariši. „Sem pač vedel, da me ne bodele videli; saj sem neviden“, dejal je Honza in odkorakal skozi kočine vrata. Poiskal si je svojo dobro skrito puško in šel z nevstrašenimi koraki proti gozdu. Ali komaj je šel par sto korakov, ko je skočil gozdar izza drevesa, prijel Honzo za puško in zagromel: „Aha, zdaj te pa imam, ti ferdamenski lump!“

Honza se je do mozga v kostèh prestrašil. Globoko žalostno čustvo obšlo je njegovo dušo. Tresel se je, ne samo pred zaporom, marveč tudi zaradi vere o netopirjih, ki mu je pričela uhajati.

„Ali“, jokal je Honza, „kako pa je to mogoče, gozdar, ti me vendar ne moreš videti; saj sem neviden?“

Gozdar se je nasmehnil in odgovoril: „Je že res, saj sem tudi le tvojo puško videl“ . . .

Kamen je padel Honzi iz srca. Vzdihsnil je in še vedno malo klav-rno rekel: „Ja, ja, to bo že resnica. Za to si me pač tudi takoj za puško prijel“ . . .

Tako je Honza še vedno v netopirje in nevidnost veroval.

Slaba prebava ima vedno kot posledico pečenje v želodcu, krč v želodcu, kovčanje, hemorhoidalne težave, glavobol, slabost, ner-voznost, pomanjkanje spanja, apatijo, utrujenost, slabost spomina in sploh propadanje močij. Vse to se lahko prepreči, ako se rabi »S a g r a d a r a b a r b e r«, ki se ga dobi v vseh lekarnah. Poskušna škatlja 70 vin. Najmanjša poštna pošiljatev 1 orig. škatlja K 260 ali 4 poskušne škatlje K 3—. Proti naprej-plačilu svote pošilja franko apoteka „p r i s v. D u h u“, D u n a j, I., Qperngasse 16, depot št. 145.

Žopet nekaj napredne pridige.

Spisal „Štajerčevi“ Pratikar.

Naša pridiga, dragi moji, bo to leto presneto kratka. Kajti nasprotnikom so črni gospodje prepovedali, čitati naš koledar, in našim prijateljem sploh ni treba pridigovati, ker so nam bili, so nam še danes in nam bodejo i zanaprej zvesti. Mnogo se je v preteklem letu zgodilo, mnogo slabega in tudi precej dobrega. To je vsako leto, kakor pri haložanskemu kmetu; — kadar je vino imenitno, takrat pravi kmet: Glejte, tacega smo letos pridelali! In kadar je vino kislo, takrat pa pravi: Tacega imamo, kakor ga je pustil Bog zrasti . . . Tako si vsi ljudje vse tisto sami pripisujejo, kar je dobro; kar pa je slabega, to pripisujejo drugim ljudem, ali pa Bogu, katerega delajo ljudje za vse odgovornega. Dobro in slabo je leto! In vsako leto!

Zato pa vam, ljubi prijatelji, pobožni kristjani in gizdave tercijalke, ki čitate na skrivnem te vrstice, — eno priporočamo: smeajte se! Kdor ne pozabi na smeh, temu spada sreča. Je resnica; kdor gleda ves svet s kislim, našemljenim obrazom, ta ne vè, kaj je lepo in svitlo in veselo in srečno. Črnogledce naj bi se pozaprlo, ker delajo s svojo jesihovo filozofijo le škodo. Svet vendar ni jetnišnica in življenje ni kurnik, iz katerega gledajo žejni kljuni zaprtih piščancev! Smejimo se življenju, mislimo dobro o življenju, zavriskajmo semtertja in pozabimo v hipnem veselju na sence, katerih je itak mnogo več nego solnčnih žarkov. Bog nam je dal po veselju hrepeneče srce in Bog nam je dal stem pravico do veselja! To naj bi si zapomnili tisti, ki sami na tihem prav radi na medu veselja srkajo in tožijo o grešnosti sveta. Ej, gospodje, mnogo več greha se dogaja med vami, hinavci, farizeji in licemerci, med vami, ki zatisnete oči pred lepoto božjega sveta, ki pa vendar v vsakem hipu grešite proti božjim zapovedim . . . Pridigovati je lažje nego — živeti! . . . Ali našo besedo, da naj bi se svet pregledavalo s smehljajočim obrazom, naj bi si tudi tisti naši prijatelji zapomnili, kateri povešajo takoj glave, kadar nas zadene mala neprijetnost. Hipna nesreča nas za Božjo voljo ne sme pahniti v obup! Enkrat prvi, potem drugi . . . zdaj smo mi ambos in sovražniki kladivo, prihodnjič bode šlo nasprotno . . .

To črnogledstvo se je zlasti opazovalo pri zadnjih državno-zborskih volitvah. Kako veseli in ponosni so šli naši prepričani prijatelji v boj! Kaka razlika med njimi in rečimo klerikalnimi volilci! Klerikalni volilec je kakor otrok, ki se črne mamine kijkljice drži, kakor kruljavi pohabljenec, ki brez bergelj ne more hoditi! Naši volilci so korakali na volišče kot možje, ki se ne čutijo od nikogar odvisni, ki imajo le enega sodnika: svojo vest, svoje moško prepričanje! Naši volilci so rekli: mi volimo tega, ki se nam iz lastnega prepričanja zdi najprimernejši! In klerikalni volilci? Mi jih gotovo ne zaničujemo, ker so ljudje, čeprav so dostikrat podobni ponižni ovci. Šli so ti nezavedni, prisiljeni klerikalci na volišče, kakor teleta k mesarju, kakor vbogi grešnik k rabeljnu . . . Zakaj voliš klerikalno? Ja zato, ker mi je to kaplan ali fajmošter ali mežnar ali kuharica ali organist rekel! Vso „prepričanje“ teh črnih nesrečnih volilcev leži na jeziku — političnega farja!

In zato pač pravimo: Pri zadnjih volitvah nas niso premagali nazori, niso nas premagali stvarni razlogi, niso premagali naše stranke pamet, treznost, zrelost, — ne, „premagala“ je nas slepa pokorščina ljudi, ki so že davno pozabili, da jim je Bog možgane za misliti vsvaril. Tema, neizobraženost, fanatizem, izrabljanje vere, ti so nas premagali! — Zato se zopet smejimo! „Premagali“ so nas, ali — uničili nas niso! In vsak dan je svetlejši, vsaka ura pametnejša, vsaka naša beseda glasnejša, vsak klic predrami stotero novih prijateljev . . . Klerikalci, — zakaj vriskate? Rimsko cesarstvo je podjarmilo pol sveta in vendar je izginilo ter zapustilo le peščico laških beračev! Črni netopir klerikalizma bode izginil, pa če nam še tako očitno vruga na steno rišete!

Prijatelji, le smejimo se! Smejimo se svetu in smejimo se nasprotnikom, ki mislijo, da grè svet nazaj. Pa grè naprej . . .

„Ich dien“ („jaz služim“) je napis znane nemške varstvene marke, ki varuje A. Thierry'jev balzam proti ničvrednim posnemanjem. „Jaz služim blagru trpečega človeštva“, sme iznajditelj pač opravičeno reči, kajti Thierry'jev balzam in centifolij-mazilo so pri raznih boleznih pravi družinski zaklad. Njih zdravilni vpliv je od vseh zdravnikov priznan in nadomestijo pravo domačo lekarno. Izvrstna domača sredstva se dobi v apoteki angelja-varuha A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Kdor ne vè, kjer se najbolje in najceneje potrebščine za poročna, imendanska ali priložnostna darila ter rabne artikle vseh vrst dobi, naj naroči z dopisnico bogato ilustrirani glavni cenik s 4000 podobami firme c. in kr. dvornega liferanta Hanns Konrad, razp. hiša, Br ü x št. 227 (Češko). Od tam se dobi cenik zastonj in poštnine prosto.

V kmetijstvu, v mlinih in v mali obrtniji ter povsod, kjer se potrebuje ednostavno konstruirane, gotovo in ceno delujoče, ročne mašine za moč, so Wohankavi motorji za surovo olje neobhodno potrebni. Kdor svoj denar noče zapraviti za manj vredne stroje, temveč hoče imeti v vsakem oziru zanesljivo, ceno mašino, ta naj se obrne v lastnem interesu na firmo Wohanka & Comp., Budimpešta V., Váci körút 76/a.

Vsi čitatelji koledarja, ki posedujejo svinje, naj čitajo naš inzerat o krvnem krmilu „Lucullus“, kajti to krmilno sredstvo je eno tistih redkih, katerih raba se v resnici priporoča. „Lucullus“ se že od mnogo tisočev svinjerejcev z izvrstnim uspehom rabi in naj bi nikjer ne manjkalo, kjer se svinje redi in pita.

Na stotine migljajev za nakup rabnih predmetov in priložnostnih daril vseh vrst obsega 270 strani močni glavni cenik z okr. 4000 podobami, ki ga pošilja c. in kr. dvorni liferant Hanns Konrad, razpoš. hiša, Br ü x št. 227 (Češko) na zahtevo vsakomur zastonj in franko. Nikdar ne zamudi po njega pisati, kadar potrebuješ ure, blago iz zlata ali srebra, godbeno, manufakturno, usnjato, optično in jekleno blago, predmete za domačijo, za kadenje, toalete, igre, orodje itd. V tem ceniku najde vsakdo, kar želi.

Naše gorice.

(Glej slike našega koledarja!)

Krasne štajerske vinograde v vsej bujnokrasni lepoti predstavljajo slike letošnjega našega koledarja. Vrli oskrbnik „štajerske šparkase“ g. Rudl bil je tako ljubeznjiv, da nam je posodil potrebne klišeje, za kar mu izrekamo tem potom najtoplejo zahvalo. Ta zahvala mu gre tudi v splošnem; kajti ravno g. Rudl je s svojo vzorno delavnostjo, s

Trte v snegu.

(Trte Rhein-Riesling in Traminer iz goric štajerske šparkase v snegu novembra 1908).

Glej članek „Naše gorice!“

tem slučaju stoji stvar drugače:*) V krasne štajerske vinograde, ki so iz stare trte tako znamenito kapljico vstvarjale, prišel je pred par leti sovražnik — trtna uš. Posledica je bila naravnost grozovita. V neverjetni naglici so bili vinogradi uničeni in kmet je postal berač. Ves kredit je izginil in gorice so izgubile vsako vrednost. Štajerska šparkasa je imela na mnogih prizadeitih posestvih vknjižena velika posojila. Vsled padle vrednosti je morala pri razprodaji posestva obdržati, da se obvaruje velike škode. Nikdo takrat ni hotel vinogradov kupiti in tako je bila štajerska šparkasa nakrat največja vinogradniška posestnica na spodnjem

*) Deloma posneto iz knjižice „Rebkulturen d. steierm. Sparkasse“ (Selbstverlag 1910).

svojim neumornim trudom in v prvi vrsti s svojim izredno visokim strokovnim znanjem mnogo pripomogel, da je spodnještajersko vinogradništvo po celem svetu zaslovelo. Tako spada oskrbnik g. Rudl med prve in najpomembnejše pionirje racionalnega gospodarskega napredka na spodnjem Štajerskem.

Dvoje ciljev smo si postavili pri objavi teh lepih slik: pokazati smo hoteli cenjenim čitateljem moderni kmetijski, zlasti vinogradniški obrat in na drugi strani krasote spodnještajerske domovine. Naj se nam torej dovoli, k našim slikam par pojasnilnih besed izpregovoriti!

Vinogradi in kmetijska podjetja, ki jih predstavljajo slike, so last štajerske šparkase v Gradcu. Denarna podjetja sicer nimajo in ne smejo imeti namen, zbirati zemljišča in pečati se s kmetijstvom. Ali v

Štajerskem. S tem pa je postala štajerska šparkasa tudi najpomembnejša v gospodarskem razvitku vinorejskih naših pokrajin; postala je pa tudi največja dobrotnica prebivalstva v teh krajih. To mora danes vsakdo, kdor zna še pošteno misliti, temu nemškemu zavodu priznati.

S svojimi velikanskimi posestvi hoče štajerska šparkasa deželno kulturo na spodnjem Štajerskem pospeševati in to na dva načina: 1. hoče širokim kmetskim slojem v živem delu pokazati, kako se na temelju modernih idej zemljišča obdelava, meliorira, kako se z upom na dobiček goji vinogradništvo, sadjarstvo, živinorejo in mlekarstvo; izvrstni strokovnjaki, ki jih uslužbuje šparkasa, skušajo kmetskim prebivalcem povsod in vedno pomagati; 2. hoče šparkasa pridelati in oddajati izvrstna pristna narurna vina; doseči hoče najboljšo kakovost potom priprave in gnojenja zemlje, ravnanja s trto, pokončavanja škodljivcev, pravega časa in načina trgatve, vestnega in čistega gospodarstva v kleti (pri katerem je vsako dodajanje sladkorja itd. k vinu izključeno).

Na tej podlagi je štajerska šparkasa v resnici veliko uspehov dosegla. Dokazala je vsej javnosti, da je štajerska vinska kapljica imenitna. In le čuditi se je, da se v sosednih deželah, zlasti na Koroškem, še toliko ničvrednega narejenega vina popije, da se tam želodec kvari s pokvarjenimi pridelki iz Ogrske, Tirolske in bogve kje še, ko je vendar štajersko pristno, narurno zdravo vino tako blizo. Štajerska šparkasa dosegla je s svojimi izbornimi vini ob raznih prilikah (zlasti pri I. intern. lovski razstavi na Dunaju l. 1909) prve dobitke. Lahko se torej reče, da zamore štajersko vino z vsakim drugim konkurirati.

Ravno tako so velezanimiva posestva štajerske šparkase glede travništva in živinoreje vzorna. V eni meri z naprednim okrajnim zastopom ptujskim, katerega načelnik g. Jos. Ornig se je vedno tako vrlo zanimal za pospeševanje velepotrebne živinoreje, je tudi štajerska šparkasa sodelovala, da se je plemena naše živine očistilo in s tem živinorejskemu napredku pot odprlo.

Zdaj še par kratkih opazk glede slik samih! Sedež oskrbnika g. Rudl in obenem središče vseh teh posestev je v Podlehniku (Lichtenegg) pri Ptujju. Tam so tudi krasno urejeni in predelani travniki ter paše. Na strani 39 vidimo čredo čistokrvne pingavske govede na teh travnikih. — Na strani 41 je slika vinogradov v Janževem vrhu. Skupna velikost teh posestev znaša nekaj čez 18 hektarjev; od teh je 7 ha vinogradov. V romantičnem oziru ležijo ti vinogradi jako lepo; sicer prinašamo o njih še na strani 87 drugo sliko, katera nam kaže zlasti malo cerkvico s svojo okolico. — Nekdanje vinske preše so danes v velikem obratu že popolnoma izginile. Velike preše z neverjetnim pritiskom jih nadomeščajo. Take vinske preše vidimo na strani 45. Šparkasa ima namreč zdaj hidraulično vinsko prešo firme Merrem & Knötzen v Wittlichu, katero žene bencinski motor, izdelan od firme M. V. St. Aubin v Neuchâtelu. Takim prešam seveda ne moremo primerjati ročnega dela. V novejšem času si je nabavila šparkasa še močnejšo prešo. — Na strani 49 vidimo sedež oskrbništa Podlehnik (Lichtenegg)

sam. Zgoraj na griču je gosposka hišica, na desni strani vinogradi. Izgled iz Podlehnik v krasne Haloze je presenetljivo lep. Tamošnja posestva merijo okoli 42 ha, od teh čez 7 ha vinogradov. — Istotako lep je pogled na gorice v Maibergu, katere vidimo na str. 52. Zgoraj vidimo maiberško naselbino s cerkvico, od katere se razširjajo krasni vinogradi. V levem kotu je opaziti znani haložanski »klopotec«, navadna priredba za ropotanje, s katero se požrešno ptico od sladkih jagod odganja. V Maibergu ima šparkasa skoraj 21 ha, od teh pa skoraj 9 ha vinograda. — Izredno lep je tudi pogled na Gorence (Gorenzenberg); tudi tukaj (str. 55) vidimo na griču malo cerkvico, naokoli pa viničarske hišice, gospodarska poslopja itd. Tu ima šparkasa čez 19 ha posesti, od tega 8 ha vinogradov. — Živinorejo se goji seveda v Podlehniku umstveno; in pri tem se uvažuje vedno dejstvo, da je polovica pametnega gospodarstva umno računanje. Na 61. strani vidimo tehtanje in merjenje mlade živine, namenjene za plemo. — Na 62. strani pa je slika hleva podlehniške plemenske živine. — Kakor že omenjeno, udeležila se je štajerska šparkasa tudi I. intern. lovske razstave, ki se je vršila l. 1910 na Dunaju. Imela je tam svoj posebni vinski paviljon, katerega vidimo na str. 64. Ta prireditev je bila pač velepomembna za razširjenje štajerskega vina. Vzorno je seveda kletarstvo šparkase; kajti ravnanje v kleti je velevplivno na kakovost vina. Na str. 67 vidimo klet v Podlehniku (v ozadju velikanske cementne sode). — Na strani 69 vidimo sedež oskrbništva Podlehnik (Lichtenegg) iz druge strani. — Na str. 73 so vinogradi v Lippenbergu v zgornjih Halozah. Tudi tukaj človeško srce kar vriska nad lepoto božjega sveta. Posestva ima šparkasa tukaj čez 27 ha, goric pa 4 ha. — Da vidijo naši čitatelji uspehe umne živinoreje, prinašamo na str. 77 sliko mladega bikeca „Car“; ta bikec je bil kupljen na kmetijski šoli v Grottenhofu; pri rojstvu je tehtal 48 kg, v 5. letu pa 960 kg. Krasno živinče! Nadalje vidimo še na str. 81 krasne gorice šparkase v Turškem vrhu (posestva 18½ ha, vinograda 5½ ha); — na str. 84 vidimo imenitne travnike v Doleni pri Podlehniku; na str. 92 pa trte Rheinrislinga in Traminca iz l. 1908 v snegu; tudi dejstvo, da se je tukaj pozimi bralo, ni kakovosti dobljenega vina škodovalo.

S tem smo svoje potovanje skozi štajerske vinograde končali. Zlata kapljica, ki jo pusti Bog v teh goricah dozoreti, opravičuje pesen:

„Oče nebeški zdaj,
še en kozarček daj“ . . .

Zanimive vesti.

Umetnost, življenje poboljšati je zanimala že skozi stoletja učenjake, čeprav je bil ves trud zamujen. Ali sredstva pa imamo, ki ohr držijo truplo zdravo in to sta apotekarja A. Thierry balzam ter centifolij-mazilo. Poglejte tozadevni inzerat in naročite izborna ta domača sredstva pri A. Thierry, apoteka pri angelju-varuhu v Pregradi pri Rogatcu.

Najboljša kosa sveta je „Sv. Antona kosa iz srebrnega jekla“, katere edini in izključni razpošiljevalec in prodajalec je Josef

S o h r v Somogyszil št. 197, Ogrsko. Preden se kupi koso, zahteva naj se cenik te tvrdke. Nabiralci imajo prednosti. Če se naroči deset komadov, se en komad zastonj priloži.

Kdor hoče uspešno anoncirati, naj se obrne na anončno ekspedicijo Julius Leopold, kom. družba v Budimpešti, VII., Elisabethring 41, kèr se tukaj inzeriranje za vse časopise sveta in koledarje s posebnim strokovnim znanjem, vestno, natančno in po solidnih cenah preskrbi. Zastopstvo za 265 koledarjev. Centralna pisarna ogrskih provinčnih listov, upravnništvo raznih časopisov. Vsako pojasnilo se daje p. n. inzerentom brezplačno.

Nevedni zdravniki. Opetovano očitajo brezmiselni ljudje zdravnikom nevednost. Zlasti fisti to radi storijo, ki so vsled preobile jedi svoja prebavila oslabili ali uničili in ki zdaj od mož znanosti zahtevajo, da jih napravijo od danes na jutri zopet zdrave. To je seveda nemogoče. Kajti moči se dobijo po naravni postavi le polagoma nazaj. Moči brez prejšnje prebave pa sploh ni. Zato preostaja le eno: Na želodcu in v črevesju bolani morajo take substance žžiti, ki so izredno krepčilne, vendar pa prebavilam malo dela dajo. Za take slučaje priporočajo zdravniki *Diasano-zdravljenje*. Ta ceni in okusni preparat ima presenetljivi vpliv; apetit se zopet razvija, svežost in moč prihajata nazaj in organi zopet delujejo. *Diasana*, pripravljena od Fr. Kaiser v Bregenzu, se sama ali pa z mlekom, kavo, čajem in v jedilih vživa. Tudi na pljučah bolani, bledolični, na krvi revni, porodnice, starčki ter duševno delavni rabijo to imenitno sredstvo. A. H. B.

Jako priporočljivo je, ako se piše pred nakupom rabnih in darilnih predmetov vseh vrst po bogato il. cenik s 4000 podobami, katerega pošlje svetovno-znana firma *Hannskonnrad, c. in k. dvorni liferant, Brùx št. 227 (Češko)*, na zahtevo vsakomur zastonj in poštnine prosto.

Kar tiči za kašljem, to se ne more vedeti in zato je priporočati, da se nastopi takoj tudi proti najnedolžnejšemu kašlju. Kašelj, hripavost, zaslinjenje, težka sapa, bolečine v prsih, nočni pòt, so resni pojavi in celo pri nahodu bodi previden. Od mnogo zdravnikov priporočeni *Örkényjev lipov med (sirup)* se v takih slučajih jako hvali. Ena poskušna steklenica tega izvrstnega domačega sredstva košta 3 K, velika 5 K in 3 steklenice franko 15 K. Naročite edino pri glavni zalogi: *Hugo Örkény*, apoteka v Budimpešti, Thökölystr. 28 odd. 180. Tu se dobi tudi izvrstne rastlinske pilule za čiščenje krvi, izvrstne pri boli želodca, zaprtju, bledoličnosti itd. Orig. škatlja 90 vin. »*Kampfer-obrazno mazilo*« proti nečistosti kože: poskušni piskerček 70 vin.

Ali si želite krepko in močno živino za vožnjo? Lepo mlado živino? Krepke svinje? Mnogo jajc po zimi? Mnogo in boljšega mleka? Potem dajte vsak dan v krmo *Bartheljevo krmilno apno*. Teh malih izdatkov ne bodete nikdar obžalovali! Popisi zastonj. 5 kg za poizkus K 240 franko na vsako pošto. *Michael Barthel & Comp. Dunaj, X./1., Siccadsburgstrasse 44.*

Dobre in cene harmonike, najboljše ročno delo, dobite pri staroznani firmi *Anton Hlaváček*, izdelovatelj harmonik, Laun na Češkem. Špecialiteta te firme so *Helikon-harmonike*. Ali tudi vse druge godbene inštrumente dobite tam po nizkih cenah.

Odvajalnih sredstev je veliko, ravno tako rastlinskih kakor mineralnih. Mnogo zdravnikov in občinstva rabi prav rado prekuho cvetja, listja in korenin in ne marajo močnih mineralnih vod. Priporočamo tedaj odvajalni čaj Franz a Wilhelm, apotekarja, c. kr. dvornega liferanta, Neunkirchen, N. A. Sestavljen je zgolj iz vegetabilij in se ta čaj že več kot 30 let rabi kot pot povzročujoče, kašelj odstranjujoče in apetit pospešujoče, milo, zanesljivo in ceno sredstvo.

Že skozi 100 let se v Klingenthalu (Saško) in okolici godbene inštrumente vsake vrste izdeluje in v vse kraje sveta razpošilja. To dejstvo je dokaz izvrstnosti Klingenthalskih izdelkov. Firma Wolf & Comp. v Klingenthalu ima v svojem novem glavnem ceniku 300 vrst harmonik in poleg tega veliko izbero vseh drugih godbenih inštrumentov. Vsako leto dobi ta firma tisočero priznanj, ki pričajo o izvrstnosti njenega blaga. Kdor potrebuje torej harmoniko, orgljice, gosle, citre, kitare, koncertine, bandonione itd., naj se zaupljivo na to firmo obrne.

Mlin za stare babe. Povest o mlinu za stare babe je ena najveselejših iz srednjega veka. Starikava ženska, ki grè na eni strani v tak mlin, pride na drugi kot mlada devojka vun. V tej šali leži mnogo resnice. Zdravje in lepoto se da pridobiti na strogi zdravstveni način življenja. Prava hrana, prava prebava! Ali kaj naj rečejo tisti reveži, ki bolehajo na želodcu in črevesju? Za take imajo zdravniki sredstvo, krepilno hrano, ki jo izdeluje Fr. Kaiser v Bregenzu pod imenom Diasana in ki je izborni redilni preparat tudi pri bledoličnosti in pomanjkanju krvi.

A. H. B.

Vsi kmetovalci in živinorejci se tem potom opozarjajo na v tem koledarju nahajajoči se inzerat C. Richterjeve orlove apoteke v Welsu. Ta se peča že leta sem s trgovino veterinarskega blaga in za oskrbo domače živine potrebnih pomožnih sredstev. Zlasti živinozdravniki jo hvalijo, ker se danes od druge strani toliko sleparskih sredstev priporoča. Kmetovalcem in živinorejcem priporočamo torej firmo C. Richter prav toplo. Gre se zlasti za v vsakem obratu kmetije potrebne redilne praške za govedo, konje, svinje, za restitucijske fluide, porodne oglavnike, cevi za goltance, bandaže, desinfekcijska sredstva za hlev, injekcije in razna druga veterinarska zdravila.

Zanimivi inzerat o odvajalnih sredstvih najdejo čitatelji na strani 48 našega koledarja!

O pomanjkanju Tomaževe moke ni več govora. Vsled povišanja produkcije železa so se mogle tudi zaloge Tomaževe moke spopolniti, tako da zdaj ni nobenega pomanjkanja tega umetnega gnojila. Zlasti znamka »deteljica« se dobi lahko v vsaki množini. Znano je, da se potom gnojenja s Tomaževo moko zemlji rastlinske redilne snovi in apno preskrbi, vsled česar se sploh bogateje razvije; to ni vpoštevati le pri rznju in drugih plodovih, marveč tudi pri vinogradih in v sadonosnikih. Za gnojenje travnikov in deteljišč se Tomaževo moko v prvi vrsti priporoča, kajti z njo se ne samo boljše, marveč tudi mnogo več krme pridobi.

Čujemo od mnogo izkušenih kmetovalcev vedno Fellerjeve živinske redilne praške z znamko „Elsa“ kot izredno dobre hvaliti. Ednoglasno izjavljajo kmetovalci, da imajo te praške vedno doma, ker imajo od njih ognjevite konje, zdravo perutnino, mastne svinje. Njih

krave dajejo mleko, ki je dobro kakor smetana, ako dodajo vsakdanji krmí te praške. Povečajo veselje do žetja, okrepcajo želodec in muskeljne, odstranijo kašelj in krč, preprečijo kuge in so za praktične kmete neobhodno potrebni. 5 doz košta 5 kron, 1 doza 1 krono. Pristne se jih dobi od izdelovalca E. V. Feller, dvornega apotekarja v Stubici št. 574 na Hrvatskem.

Velika škoda je, da se vsa sredstva za zunanje namazanje priporoča, da ozdravijo zanesljivo giht in revmo. Ne pustite se zapeljati! Kdor trpi na gihtu in revmatičnih bolečinah, rabi naj le od zdravnikov priporočeni Kali Liniment (Zoltánovo mazilo), kèr se to sredstvo celo pri zastareli bolezni s polnim uspehom rabi, kar dokazuje brezštevilo priznanj. Cena steklenice 2 kroni le po lekarni Béla Zoltán, Budimpešta, V.—29. Poštna razpošiljatev vsak dan.

Mi vemo, da so čitatelji tega koledarja dovolj pametni, da se ne pustijo od napačnih svaril in mnogo besed preslepariti. Saj vedo iz izkušnje, kaj je dobro ter pristno. Ni torej čudno, da ljubi občinstvo prava domača sredstva iz dvorne lekarne E. V. Feller. Zato se dobi ta sredstva proti raznim boleznim v vsaki hiši na celem svetu in velikanske naročbe omogočijo tako nizko ceno, da n. p. pristni balzam 1 tucat 2 K in ne 5 K košta. Za 5 K se dobi franko 2 tucata, ako se prav naslovi na E. V. Feller, dvorni apotekar v Stubici št. 574 na Hrvatskem.

Brata Slawitsch

trgovina v Ptujju

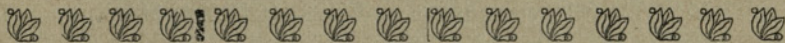
na debelo in drobno

en gros in en detail

Kratko, galanterijsko, štrikano blago, obutalo, perilo, šolsko in pisalno blago, papir, čevljarske in krojaške potreščine, gumi za cepljenje trsja (Rebengummi.)

Pravo domače platno (echte Hausleinwand).

Na zahtevo se pošljejo muštri

■ Naša filijalka pa je

pri dravskem mostu (Wagplatz)

tam se dobi vso špecerijsko, manufakturno in drobno blago.

Use po znani nizki ceni!

Solidna poštena postrežba!

Ozdravi pijančevanje, predno pijanec postavo krši.

Reši ga, predno alkohol njegovo zdravje, veselje do dela in premoženje razruši ali pa predno smrt rešitev onemogoči.

Coom je surogat za alkohol in vpliva tako, da postanejo pijancu opojne pijače gnjusne.

Coom je popolnoma neškodljiv in vpliva tako intenzivno, da tudi hudi pijanci ne padejo več v svojo bolezen nazaj.

Coom je preparat, ki se lahko raztopi, katerega n. p. lahko gospodinja svojemu soprogu v jutranji pijači daje, brez da bi ta kaj opazil. V največjih slučajih

dotičnik sploh ne razume, zakaj mu nakrat špirit več ne diši; on je mislil, da je vzrok temu preobilo vživanje pijač, kakor se dostikrat človeku jed gnjusi, ako se jo je premnogokrat vžilo.

Coom naj bi dal vsak oče svojemu sinu-dijaku, predno ta pri izkušnji pade; čeprav morda ni pijači posebno udan, oslabi alkohol vendar njegovo glavo. Sploh naj bi vsakdo, ki nima dovolj močne volje, da bi se vzdržal vživanja opojnih pijač, vzel eno dozo „**Coom**“. To je popolnoma neškodljivo. Dotičnik konzervira s tem svoje zdravje, prihrani mnogo denarja, ki bi ga drugače za vino, pivo, žganje in liker porabil.

Gospod R. F. piše: Coom Institut, Kopenhagen, Dansko.

Prosim bodite tako dobri in pošljite eno škatljico Cooma po pošt-nem povzetju à 10 K. Imam prijatelja, ki se je hudo pijači udal in bi ga rad odvadil. Z doslej poslanim Coomom sem že tri osebe odvadil in so zdaj prav pridni možje; samo nagovarjati se ljudje pri nas nočejo.

Mnogo hvale ostajam z spoštovanjem R. F. Diösgyör gyartelep 1910 XI./28, Ogrsko.

Coom-preparat košta 10 kron in se proti naprej-plačilu ali pov-zetju pošlje le po:

Coom Institut, Kopenhagen K. 610, Dansko.

Pisma se frankira s 25 vinarji, karte s 10 vin.

Sejmi.

Na Štajerskem.

Ako pade sejem na nedeljo ali zapovedan praznik, se vrši naslednji dan.

V Celju v soboto po sredpostni nedelji, 21. oktobra in 30. novembra in vsak prvi ponedeljek v mesecu živinski sejem. Sejmariji so štantnine prosti.

V Ptuj glej stran 106.

V Radgoni 3. vsakega meseca živinski sejem za vole, krave, bike, teleta, konje in drobnico.

Januar: 2. v Št. Jurju ob južni železnici; pond. po sv. treh kraljih pri Novi cerkvi v Šmarju blizu Celja; 5. v Konjicah (za živino); 4. nedeljo po božiču v Marenbergu; 11. v Planini; 14. pri Sv. Filipu v Veračah; 17. v Kapeli pri Brežicah in v Pletrovčah; sv. Boštjana dan pri Sv. Andražu (pri Ptuj), v Arnžu pri Sv. Mohorju (Podčetrkom), v Bučah in Vrenskagorci, sv. Neže dan na Teharjih; sv. Vincenca dan v Št. Ilju in v Mozirju; sv. Pavla dan v Gomilnici, v Artičah in Slovenjem Gradcu; 14 dni pred' pustom na Ponikvi; 25. v Studenicah; 29. v Rajhenburgu, v Št. Jurju ob Tabru za živino in blago; 31. v Dobovi.

Februar: pond. pred svečnico v Vojniku, soboto pred svečnico v Mariboru; sv. Blaža dan pri Sv. Mariji v Jarenini (v Slov. Goricah) in v Trbovljah; pond. po svečnici na Dobrni, v Lipnici; 3. v Št. Jakobu pri Kolbiji in v Vidmu; 5. pri Sv. Petru pod Sv. Gorami; 6. v Gornjem Gradcu; 9. v Pilštajnu in Konjicah (letni in živinski); 10. v Šent Jurju ob južni železnici; sv. Valent. d. v Brežicah, Ponikvi, Središču in Žalcu; 14. v Sevnici (na Savi); četrtek pred pustno ned. v Šoštanju za živino; pusti ponedeljek na Vidmu; kvat. torek v Ljutomeru; sv. Julijane dan v Bučah in Vrenskagorci; 19. v Pišecah; v četrtek po pepelnici živinski sejem v Velenju; 22. pri Sv. Filipu v Veračah ulimske fare na Teharjih; pond. pred sv. Matijem v Braslovčah; sv. Matija dan v Arnžu, Bistrici, Rogatcu, Wildonu in na Laškem; sv. Marka dan v Lavbeku; 2. soboto v postu v Slov. Gradcu.

Marec: 1. konjski sejem v Konjicah; na Planini in v Cirkovcah; sredpostno sredo v Vitanju; v soboto po sredpostu v Celju; 2. v Pišecah; 3. na Vrnskem in na Gor. Ponikvi; poned. po sredpostni nedelji v Lembergu; 4. v Pletrovčah pri Celju; 8. na Pilštajnu; 10. v Št. Jurju ob Tabru za živino, v Kapeli pri Brežicah, v Spod. Polskavi; v Dolu pri Hrastniku in v Kostrivnici, sv. Gregorja dan Št. Jurju ob južni železn. ; 15. v Zdolah v soseski Pleterje; 16. Peklo pri Poljčanah; sv. Jederte dan v Mureku, Podčetrkom; na Rečici, v Frankolovem za živino; v Trbovljah; pond. po kvatrnj ned. v postu v Poljčanah; 18. pri Novi Štifti (na Ptujski Gori) in v Vidmu; 19. na Jožefovo v Svečini; dan po sv. Jožefu pri Sv. Barbari, v Št. Jerneju na Tinskem, pri Sv. Barbari v Halozah; sv. Benedikta dan v Rogatcu, Sv. Jederti; 20. v Šmarjah (pri Jelšah); 21. v Pernovu blizu Žalca in na Žigerskem Vrhu pri Sevnici, sv. Ruperta dan v Spodnji Kostrivnici; 4. in 6. soboto v postu v Slov. Gradcu; na tiho soboto v Podsredi; Marije Device 7 žalosti dan v Bistrici, v Arnžu in Ormožu; dan po Mar. Dev. 7 žalosti v Strassu; dan po Mar. oznanjenju na Teharjih in v Dobovi; pond. pred cvetno nedeljo v Sevnici (na Savi); četrtek pred cvetno nedeljo v Artičah; cvetni ponedeljek v Marnbergu; cvetni petek v Braslovčah in v Lembergu; vel. četrtek pri Sv. Mariji v Jarenini (v Slov. Goricah), v Konjicah (letni in živinski), na Laškem in v Rajhenburgu.

April: 2. v Dramlji pri Mariji Magdaleni; 3. v Št. Pavlu pri Preboldu za živino; 4. pri Sv. Primožu (pri Blagovni); vel. pond. v Celnici (na Dravi); vel. torek pri Sv. Barbari v Wildonu, Podčetrkom, Šoštanju, v Luči, na Muti, pri Novi Štifti (na Ptujski Gori), pri Sv. Duhu v Ločah; sredo po veliki noči v Framu; četrtek po vel. noči pri Novi Cerkvi; 13. v Loku pri Žusmu (Šmarski okraj); beli torek v Ljutomeru; belo soboto v Dobju; ponedeljek po beli nedelji pri Sv. Lenartu (v Slov. Gor.), pri Sv. Mohorju (Podčetrkom), v Rogatcu, Vojniku; sredo po beli nedelji na Vrnskem; 17. v Kapeli pri Brežicah; 20. pri Sv. Tilnu; 23. v Ptuj; svetega Jurja dan v Hočah, v Št. Jurju ob južni železnici, Št. Jurju (v Hrastovcu), v Št. Jurju (v Svični), v Kaniži, na Laškem in v Zdolah v soseski Pleterje; sv. Marka dan v Kostrivnici; 25. v Št. Jurju ob Tabru za živino in blago, v Dobovi; poned. po sv. Jurju v Konjicah in Dolu pri Hrastniku, 3. poned. po vel. noči pri Sv. Vidu blizu Sv. Eme in Šmarju (blizu Celja); 2. sredo po vel. noči v Sevnici (na Savi); 4. pon. po vel. noči na Ponikvi in v Studenicah; 28. v Pišecah.

Maj: 1. na Ljubnem in pri Sv. Filipu v Veračah ulimske fare; svetega Filipa dan na Hajdini, pri Sv. Barbari, v Halozah, v Lipnici, na Muti, v Velenju; o križevem v Podsredi, pri Svetem Roku (pri Ptuju), v Celnici (na Dravi), pri Sveti Mariji v Jarenini (v Slovenskih Goricah); 2. Peklo pri Poljčanah; 3. v Loki; 4. na Vidmu; 5. soboto po veliki noči na Hajdini; križev ponedeljek v Arnužu, Rogatcu in Velenju; križovo sredo v Braslovčah in Konjicah; svetega Florijana dan 4. v Bistrici, Št. Jurju ob južni železnici, Sv. Lovrencu, Svičini, v Gornjem Gradu in pri Sveti Trojici (v Goricah); v ponedeljek po svetem Florijanu v Brežicah; drugi dan po svetem Florijanu pri Sv. Barbari, drugi pond. v mesecu v Bregu niže Ptuja (za živino); 7. v spod. Kostrivnici; 8. na Polju; sv. Pankr. dan v Lembergu, na Planini, v Slov. Gradcu, v Teharjih; sv. Janeza Nepom. dan v Gornji Sušici, Mureku, soseski Vojniku; ponedeljek pred binškošmi v Rajhenburgu; 16. na Pilštajnu; 22. v Loki; 24. pri Sv. Filipu v Veračah; 25. v Svetini, celj. okraj, sv. Urbana dan v Rogatcu in Vitanju, v Slivnici (okraj Maribor); 28. pri Sv. Trojici (v Gorici); kvatrti terek v Ljutomeru; ponedeljek po kvatrti nedelji v Št. Jurju ob južni železnici; sredo pred vnebohom pri Sv. Lorencu (v Slovenskih Goricah); ponedeljek pred binškošmi v Olimju, Rajhenburgu, Velenju in v Poljčanah; četrtek pred binškošmi v Artičah; bink. terek v Središči, pri Sv. Emi, v Radgoni, Lučanah, Marenbergu in na Laškem; binškošna sobota v Podsredi; ponedeljek po sv. Trojici pri Sv. Jurju (pod Rifn.); poned. po sv. Rešnjem Telesu v Novi Cerkvi, 10. dan po binškoših na Tinskem; četrtek po sv. Rešnjem Telesu v Loki; 31. na Rečici in v Cirkovcah.

Junij: Četrtek po binškoš. pri Sv. Urbanu pri Slivnici pri Celju; 4. v Sl. Bistrici za živino; v sredo pred sv. R. Tel. v trgu Lemberg; 6. na Gornji Ponikvi; sv. Primoža dan pri Sv. Primožu (pri Blagovni), na Bregu niže Ptuja (za živino); 7. v Kapelah pri Brežicah; 9. na Pilštajnu; sv. Antona dan v Brežicah, pri Sv. Duhu v Ločah, v Št. Janžu (pri Taberzi), v Rogatcu, v Žalcu in na Zigerskem Vrhu pri Sevnici; sv. Vida dan pri Sv. Barbari, v Kostrivnici, Mozirji, Lembahu, na Planini, pri Sv. Rozaliji in pri Sv. Vidu (blizu Ptuja), 21. Peklo pri Poljčanah, v Bučah, Vreňskagorcah in Šmarju pri Jelšah; 22. v Št. Jurju ob južni železnici, Sevnici (na Savi), Šoštanj: soboto pred sv. Janezom Krstnikom v Poličanah; kresni dan v Št. Jurju (pod Tabrom), Konjicah, na Laškem, pri Sv. Lenartu (Slov. Gor.), v Podsredi, Žetalah, Strassu in na Ljubnem; 27. na Ponikvi za živino; sv. Pet. dan v Gomilnici; po sv. Petra dnevu v Olimji, Rajhenburgu in Spod. Polskavi; 30. v Zrečah.

Julij: Dan obisk. Device Marije pri Novi Tišti (na Ptujski gori), v Pletrovcah, na Tinskem, pri Sv. Tilnu in v Wildonu; 4. v Vidmu; sv. Urha dan v Mariboru, v Vojniku; na Rečici in v Sp. Kostrivnici; 5. Peklo pri Poljčanah; ponedeljek po sv. Urhu v Lembergu, sv. Kilijana dan pri Sv. Jurju v Svičini in v Pišecah; drugi ponedeljek na Bregu niže Ptuja (za živino); 10. v Dobovi; 12. v Rogatcu, Šoštanj. pri Sv. Marjeti (v Goricah na Planini); 15. v Zdolah v soseski Pleterje; 16. v Dobju; 17. na Muti in pri Svetem Filipu v Veračah; 18. v Velenju živinski sejem; ponedeljek po škapulirski nedelji pri Sv. Barbari; 20. v Arnužu, v Vitanju in v Loki pri Žusmu (Šmarski okraj); svete Magdalene dan pri Sveti Magdaleni (v Mariboru), pri Svetem Mohorju (Podčetrkom), v Wildonu in pri Sv. Urbanu pri Slivnici pri Celju; sv. Jakoba dan v Bistrici, Kozjem, Lipnici, Selih in pri Sv. Urbanu pri Ptuju ter v Žalcu; sv. Ane dan v Framu, pri Sv. Križu (pri Ljutomeru), na Tinskem, na Teharjih; pond. po sv. Jakobu v Ormužu; 30. v Kostrivnici; 31. v Konjicah in v Dolu pri Hrastniku.

Avgust: 1. na Ponikvi in v Pišecah za živino; Porcijunk. dan pri Sv. Lenartu (v Slov. Gor.); 5. sv. Ožbalta dan v Trbovljah, v Ptuju, v Loki in v Lembergu; v poned. po Mar. Snež. v Svetini; sv. Lovrenca dan v Lučanah, Brežicah, Podčetrkom, Radgoni, Slov. Gradcu, pri Sv. Barbari, pri Sv. Mariji v Jarenini, pri Sv. Lovrencu (Ptuj. polje) in pri Sv. Lovrencu (v Puščavi); 12. pri Sv. Jurju ob južni žel.; sv. Roka dan v Lembahu, Mozirju, Soseski, pri Sv. Roku (pri Ptuju), pri Sv. Trojici (v Goricah), v Sevnici (na Savi); ponedeljek po Sv. Roku na Pilštajnu; ponedeljek pred vel. Šmarnom v Mureku; Vel. Šmarn pri Mariji v Jarenini; ponedeljek po Vel. Šmarnu v Žetalih; pond. in soboto po Vel. Šmarnu pri Materi Božji (v Puščavi); pond. po prvi nedelji po Velikem Šmarnu v Št. Jakobu pri Kalobji; 17. v Kapeli pri Brežicah in v Šmarju pri Jelšah; 19. Peklo pri Poljčanah; sv. Jerneja dan v Arnužu, Bistrici, Rogatcu, Središču, Velenju; dan po sv. Jerneju na Tinskem in v Loki pri Žusmu (šmarski okraj); ponedeljek po sv. Jerneju v Št. Jerneju; 26. na Ljubnem in v Rajhenburgu, na Bregu niže Ptuja (za živino); sv. Avgušтина dan pri Sv. Trojici (v Goricah); 29. na Muti, v Poljčanah, Žalcu, pri Sv. Filipu v Veračah in v Zagorju ob Savi; ponedeljek po angeljski nedelji v Zrečah; 30. na Hajdini; angeljski ponedeljek na Tinskem; 31. konjski sejem v Konjicah.

September: 1. Na Žigerskem Vrhu pri Sevnici; v sredo po prvem pondeljku pri Sv. Ilju v Konjicah; soboto pred angeljsko nedeljo v Planini; pondeljek po angeljski nedelji pri Sv. Lovrencu v Prežinu; sv. Rozalije dan v Št. Ilju in pri Sv. Rozaliji; 6. pri Sv. Vidu (blizu Ptuja); pondeljek pred Mal. Šmarnom v Mozirju; dan pred Mal. Šmarnom v Kozjih; pondeljek, četrtek in soboto po Mal. Šmarnu v Rušah, Št. Pavel pri Preboldu za živino; 7. pri Sv. Petru na Sv. Gori, v Slivnici (okraj Maribor), Sv. Jederti; v sredo pred sladkim imenom Marije Device v Dobju; drugi ponedeljek v mesecu na Bregu niže Ptuja (za živino); 12. Loka pri Žusmu (šmarnski okr.); 13. v Dobovi; v pondeljek po nedelji imena Marije Device v Loki, v Št. Janžu (pri Trabrzu) in v Šmarju (blizu Celja); 14. v Pletrovčah pri Celju, v Rogatcu in v Mancu v kozjanskem okr.; kvatrni ponedeljek v Št. Jurju ob južni železnici; kvatrni torek v Ljutomeru; 15. v Zdolah v soseski Pleterje; kvatrni četrtek na Dobrni; 17. v Kapeli pri Brežicah; pondeljek pred svetim Matevžem v Braslovčah; svetega Matevža dan v Framu, na Laškem, v Luči in v Podsredi; svetega Ruperta dan v Bistrici, pri Sv. Rupertu, pri Sveti Trojici (v Goricah), v Frankolovem za živino; 27. pri Svetem Urbanu pri Ptuj; svetega Mihaela dan pri Sveti Barbari, pri Sv. Lovrencu (Ptujsko polje), v Marenbergu, Mureku, Šoštanju, Veržeju, Wildonu in na Pilštajnu; ponedeljek po Sv. Mihaelu v Arnužu, v Konjicah in v Dolu pri Hrastniku.

Oktober: Soboto pred roženvensko nedeljo pri Sv. Lovrencu (v Slov. Gor.) v Kostivnici; roženv. nedeljo pri Sv. Mariji v Jarenini; pondeljek po roženv. nedelji pri Sv. Urbanu pri Slivnici pri Celju; prvo nedeljo po roženkr. nedelji na Ponikvi za živino, soboto po roženv. nedelji v Poljčanah; 4. v Artičah; v Žalcu; 6. v Pišecah; sv. Brigite dan v Lavbeku; 10. v Rajhenburgu; 12. na Teharjih; sv. Terezije dan na Planini; 15. pri Sv. Lovrencu nad Mariborom; 16. pri Svetem Filipu v Veračah; sv. Luka dan v Mozirju, v Podsredi (če je sv. Luka praznik, dan poprej), v Trbovljah, v Vojniku; pondeljek po svetem Lukežu v Vidmu; soboto po svetem Lukežu v Mariboru; 21. sv. Uršule dan v Sevnici (na Savi), pri Svetem Petru pod Sv. Gorami in v Celju; 22. v Dramlji pri Mariji Magdaleni; 24. v Velenju; 25. v Lembergu; 28. v Št. Jurju ob južni železnici, v Bistrici, v Strassu, v Št. Lovrencu v Murinem dolu in v Gornjem Gradu.

November: Pondeljek po vseh svetnikih v Lesični pod Pilštajnom; 3. v Pišecah; 4. konjski sejem v Konjicah; sv. Lenarta dan v Brežicah, na Rečici, pri Sv. Lenartu v slov. gor., pri Novi Cerkvi, v Celnici (na Dravi) in pri Sv. Vidu (blizu Ptuja), Peklo pri Poljčanah in Št. Pavel pri Preboldu; soboto pred sv. Martinom na Ponikvi; dan pred sv. Martinom v Slov. Gradu; sv. Martina dan na Laškem, v Marenbergu, pri Sv. Mohorju (Podčetrtkom), v Ormožu in v Lipnici; dan pred sv. Leop. v Gomilici; sv. Leopolda dan v Polčanah, na Vranskem in v Radgoni; sv. Elizabete dan v Podsredi in pri Sv. Jurju ob južni železnici; Marijinega darov. dan Podčetrtkom, pri Sv. Barbari v Haložah; 21. v Št. Jurju ob Tabru za živino in blago; pond. pred sv. Katarino v Šoštanju za živino; 23. v Slov. Bistrici za živino; 25. sv. Katarine dan v Kanižu, Ptuj, Dobju, Wildonu, Lembergu in v Trbovljah; 30. sv. Andreja dan pri Sv. Andražu (pri Ptuj), v Celju, Rogatcu in Svičini.

December: Sv. Frančiška Kšav. dan na Planini in v Konjicah (s blagom); sv. Barbare dan v Gomilski, na Polju, Šmarju (blizu Celja); sv. Miklavža dan v Trbovljah; v Sevnici (na Savi), na Dobrni, v Lučanah in v Mureku, dan po čistem spočetju Marije Device pri Sv. Lovrencu v Prežinu; 9. v Bučah, Vrenskagorci, v Dobovi; 10. pri Sv. Jurju ob južni železnici; kvatrni torek v Ljutomeru; 18. v Studenicah in v Žalcu; 19. na Teharjih; sv. Tomaža dan na Laškem, pri Sv. Tomažu na Dolenskem; soboto pred božičem v Brežicah.

Na Koroškem.

Januar: Pondeljek po sv. 3 kraljih v Pliberku za živino in blago; 11. v Savodju (Gmündu) (vsako kvatrno soboto pa živinski sejem); 13. v Beljaku (vsako kvat. sredo pa živinski sejem), v Milstattu in Strazberzi; pondeljek od 2. nedelje po svetih 3 kraljih v Št. Vidu.

Februar: 3. v Friesah, v Paterjonu; pustni ponedeljek v Kutarčah; pepelnično sredo v Zgor. Dravogradu; vsak ponedeljek v postu živinski sejem v Št. Lenartu; 24. v Zgornji Beli; 25. v Tribingju; 26. v Zgor. Dravogradu.

Marec: 4. v Milstattu in v Spittalu; 10. v Št. Mohorju; 12. v Labodu (Lavamündu); 13. v Savodju; pond. po sredp. nedelji v Pliberku za živino in blago; tihi četrtek v Cobercah; 14. v Št. Andreju; 17. v Pusarnici; 20. v Gribeni; veliki petek v

Strazberzi; velikonočni pondeljek v Zg. Dravogradu; 25. v Št. Lenartu; na sv. Ruperta dan v Velikovcu; 31. v Gradišah; zadnji pondeljek v Ukvah.

April: 1. v Renvigi; 6. v Trbižu; 23. v Milstattu; na sv. Jurju dan v Guštanju in v Blatogradu.

Maj: 2. v Friesah, v Kaplji, v Redendolu in Saksenberzi; 3. v Št. And. in v Terzi, v Zgor. Dravogradu in v Labodu (Lavamünd); pond. po sv. Florijanu v Črni pri Pliberku; 13. pri Sv. Hemi, v Št. Lenartu in Št. Mohorju; pond. po sv. Janezu Nep. v Šmihelu pri Pliberku; 19. v Celovcu (14 dni); 20. v Zgornjem Mozelu; 26. v Wolfsbergu (14 dni), na binkoštni torek pa v Podgorjah.

Junij: 9. v Paterjonu; pondeljek po sv. Medardu v Pliberku za živino in blago; 14. v Zg. Dravogradu; 16. v Traberku in Grajfenberzi; 24. v Guštanji; 28. v Grajfenberzi; 30. v Pontablju.

Julij: 2. v Kaplji; v ned. po sv. Marjeti v Gradišah; na sv. Jakoba dan v Strazberzi; na sv. Ane dan v Kutarčah in v Saksenberzi.

Avgust: Na sv. Ožbalta dan v Črni pri Pliberku; 11. Beljaku, v Št. Lenartu in v Štrazberzi; 20. v Friesah; 26. v Labodu (Lavamündu) in v nemškem Pliberku; 28. pa v Št. Andreju.

September: Pondeljek po sv. Egidiju v Pliberku; 9. Althofen; prvi pondeljek po Malem Šmarnu v Jezeru (kapelsk. k.) za živino in blago; 14. v Gradišah; 15. v Tribinji; 18. v Renvigi; 22. v Zgor. Belj in v Traberku; 29. v Grajfenberzi, Pusarnici, Redendoli, Rožeku in v Št. Pavlu; v Št. Vidu pri Sv. Mih. sejem 4 ted. t. j. 14 dni pred in 14 dni po sv. Mih.; zadnji pond. v mesecu v Šmihelu pri Pliberku in v Ukvah.

Oktober: 4. v Trbižu; 13. v Wolfsbergu in Cobercah; 16. v Pontablju in Trbižu; v Doberli vasi v pondeljek pred sv. Lukom, ako ne pade na pondeljek; 18. v Guštanji, Sv. Hemi in Milstattu; 20. v Blatogradu in Savodju; 21. v Kutarčah in v Črni pri Pliberku; 27. v Celovcu; 28. v Friesah, Kaplji, Št. Lenardu, Št. Mohorju in v Saksenberzi.

November: 8. v Malborgetu; 10. v Althofen, v Zgor. Dravogradu in v Paterjonu; 11. v Zgor. Beli in Šmartnu pri Beljaku; pondeljek po sv. Lenardu v Pliberku; 18. v Althofen; 24. v Zg. Dravogradu; 25. v Grajfenberzi; pondeljek po sv. Katarini v Cobercah; 28. v Zgor. Dravogradu.

December: 1. v Št. Andreju; na sv. Miklavža dan v Strazberzi in v Velikovcu; 17. v Milstattu; kvat. pondeljek (v adventu) v Paterjonu in 27. v Labodu.

Firma

Mich. Trummer,

valjni mlin, Prentlhof-Radgona (Prentlmilin)

kupuje vedno

po najvišji dnevni ceni. Tudi se vse vrste žitja na ta način izmenja, da se na množino žitja odpadajoči produkt moke takoj kot retur-vožnja naloži in seboj vzame. Denarja za moko (Mehlgeld) ni treba plačati, temveč vzame se le splošno vpeljana mitnina (Maut). Vedno **bogato skladišče** vseh vrst

moke in krmilnih sredstev

pri vsakem letnem času nam daje zmožnost, da zadoščamo najširšim zahtevam takoj. Dobiva se vedno po **najnižjih dnevni cenah mlinске produkte najfinejše vrste** kakor tudi **slamnate-krmilne moke in otrobi.**

Konec brejosti

ako je začetek		nastopi pri							
		svinji		ovci		kravi		kobili	
januar	1.	aprila	23.	junija	4.	oktob.	8.	decem.	2.
"	15.	maja	7.	"	18.	"	22.	"	16.
"	30.	"	21.	julija	3.	novem.	5.	"	31.
februar	5.	"	28.	"	9.	"	12.	januar	6.
"	15.	junija	7.	"	19.	"	22.	"	15.
"	25.	"	17.	"	29.	decem.	2.	"	26.
marca	1.	"	21.	avgust	2.	"	6.	"	30.
"	10.	"	30.	"	11.	"	15.	februar	8.
"	20.	julija	10.	"	21.	"	23.	"	18.
aprila	1.	"	22.	septem.	2.	januar	6.	marca	2.
"	10.	"	31.	"	11.	"	15.	"	11.
"	20.	avgust	10.	"	21.	"	25.	"	21.
maja	1.	"	21.	oktob.	2.	februar	5.	aprila	1.
"	10.	"	30.	"	11.	"	14.	"	10.
"	20.	septem.	9.	"	21.	"	24.	"	20.
"	30.	"	19.	"	31.	marca	3.	"	30.
junija	10.	"	30.	novem.	11.	"	17.	maja	11.
"	20.	oktob.	10.	"	21.	"	21.	"	21.
"	30.	"	20.	decem.	1.	aprila	6.	"	31.
julija	10.	"	30.	"	11.	"	16.	junija	10.
"	20.	novemb.	9.	"	21.	"	26.	"	20.
"	30.	"	14.	"	26.	maja	1.	"	25.
avgust	1.	"	21.	januar	1.	"	8.	julija	2.
"	10.	"	30.	"	11.	"	17.	"	11.
"	20.	decem.	10.	"	21.	"	17.	"	21.
"	25.	"	15.	"	26.	junija	1.	"	26.
septem.	1.	"	22.	februar	2.	"	8.	avgusta	2.
"	10.	"	31.	"	11.	"	17.	"	11.
"	20.	januar	10.	"	21.	"	27.	"	21.
"	30.	"	20.	marca	3.	julija	7.	"	31.
oktob.	5.	"	25.	"	8.	"	12.	septem.	5.
"	15.	februar	4.	"	18.	"	22.	"	15.
"	25.	"	14.	"	28.	avgust	1.	"	25.
novemb.	1.	"	21.	aprila	4.	"	8.	oktobr.	2.
"	10.	marca	2.	"	13.	"	17.	"	11.
"	20.	"	12.	"	23.	"	27.	"	21.
"	30.	"	22.	maja	3.	septem.	6.	"	31.
decem.	10.	aprila	1.	"	13.	"	16.	novem.	10.
"	20.	"	11.	"	23.	"	26.	"	20.
"	26.	"	16.	"	28.	oktob.	1.	"	25.
"	31.	"	21.	junija	2.	"	7.	"	30.

Poštnine, brzojavi in koleki.

V naslednjem prinašamo glavne določbe glede pošte in njenih pristojbin, glede telegramov in kolekov. Črka „g“ pomeni pri temu „gram“, črka „kg“ pomeni kilogram, črka „km“ kilometer (1000 m), črka „K“ krono in črka „h“ vinar.

V kateri kraj	Pisma in trgovski papirji			Dopisnice		Tiskovine ¹⁾		Muštri blaga		Rekomandirano Povratni list Vprašanje Povzetje Poštni nalog	Ekspres		
	teža	frankirano	nefrankirano	navadne	z odgovor.	teža	porto	teža	porto				
												g	h
Avstro-Ogrska	20	10	20	5	10	—	50	3	250	10	25	30	
Bosna in Hercegov.	250	20	40			51	100	5					
Lichtenstein	20	10	20			101—250	10	350					20
Lokalni promet	250	20	40			251—500	20	501—1000					30
Sandžak Novibazar	po 15	25	50	10	20	po 50	5	po 50	5 ²⁾	25	—		
Nemčija	20	10	20	5	10	—	50	3	250	10	25	30	
						51—100	5						
						101—250	10	350					20
						251—500	20	500 - 1000					30
Črnagora	po 15	10	20	5	10	po 50	5	po 50	5 ²⁾	25	30		
Švica	po 20	25	50	10	20	po 50 ³⁾	5	p.50 ²⁾	5 ²⁾	25 ⁶⁾	30		
Srbija	po 15	15	30	10	20	po 50	5	po 50	5	25	30		
Svetovna pošta ³⁾	po 15 ²⁾	25	50	10	20	po 50 ⁴⁾	5	p.50 ⁵⁾	5 ²⁾	25 ⁶⁾	—		

¹⁾ V zavojih 75×10 cm; drugače 45 cm velikost — ²⁾ Najmanje 10 h. — ³⁾ V vse dežele sveta (razven Nemčije, Lichtenstein, Črnagora in Srbija). — ⁴⁾ Teža do 2 kg. — ⁵⁾ Velikost 30×20×10 cm; zavoji 39×15 cm. Trgovski papirji za vsakih 50 g 5 h, najmanje 25. Velikost kakor tiskovine. Tiskovine do 2 kg, trgovski papirji do 300 g teže. — ⁶⁾ Samo v dežele, ki so v poštni zvezi.

Poštno povzetje (Nachnahme). Pošiljatve s poštnim povzetjem se pošiljajo lahko v vse kraje Avstro-Ogrske in to z uradnim spremljevalnim listom (Begleitadresse), ki košta 12 h. Za te pošiljatve se ima poleg poštnine še plačati: za povzetje do 24 K se plača 12 h, za vsakih nadaljnjih 4 K pa 2 h več. Tudi pisma se lahko s povzetjem pošlje. Frankira se jih kot rekomandirana pisma.

Bosna-Hercegovina. Za denarna pisma in blago se plača do 500 g = 60 h, do 5 kg = 80 h. Za pošiljatve z označeno vrednostjo do 100 K = 11 h, do 600 K = 22 h, za vsakih nadaljnjih 300 K = 11 h.

Tarifa poštnih nakaznic v vinarjih.

V	Pošlje se lahko K	Do 20 K	Do 100 K	Do 300 K	Do 600 K	Do 1000 K
Avstro-Ogrska	1000	10	20	40	60	100
Bosna-Hercegovina Novibazar, Črnagora Srbija	1000	do 40 K 20	30	60	90	150
Nemčija Turčija Luksenburg	1000	do 40 K = 20 h, nadalje za vsakih 20 K še 10 h več				
Severna Amerika Anglija in kolonije	500	Za vsakih 25 K se plača 25 h.				
Drugo inozemstvo	500 1000					

Tarifa denarnih pisem v vinarjih.

Pristojbine za težo in vrednost 250 gr.

Avstro-Ogrska in Nemčija					Bosna-Hercegovina	
K	po naznanilu		Šteto		Do vrednosti K	h
	1. cona do 10 milj.	2.—6. con. čez 10 milj.	1. cona do 10 milj.	2.—6. con. čez 10 milj.		
1 milja je 7 ¹ / ₂ km.						
100	30	54	Samo za Avstrijo in Ogrsko čez 1000 K		100	71
300	36	60			300	77
600	36	60			600	82
900	42	66			900	93
1200	48	72	60	84	1200	104
1500	54	78	69	93	1500	115
1800	60	84	78	102	1800	126
2100	66	92	87	111	2100	137
2400	72	86	96	120	2400	148
2700	78	102	105	129	2700	159
3000	84	108	114	138	3000	170
za vsakih 300 K	več 6	več 6	več 9	več 9	za vsakih 300 K	več 11

Tarifa vožne pošte v vinarjih.

Avstro-Ogrska in Nemčija								
Pristojbine za težo							Vrednostna pristojbina	
Do inkl. kg	1. cona	2. cona	3. cona	4. cona	5. cona	6. cona	Do vrednosti K	h
	10	20	50	100	150	čez 150		
milj.								
5	30	60	60	60	60	60	100	6 ¹⁾
6	36	72	84	96	108	120	600	12
7	42	84	108	132	156	180	900	18
8	48	86	132	168	204	240	1200	24
9	54	108	155	204	252	300	1500	30
10	60	120	180	240	300	360	1800	36
11	66	132	204	276	348	420	2100	42
12	72	144	228	312	396	480	2400	48
13	78	156	252	348	444	540	2700	54
14	84	168	276	384	492	600	3000	60
15	90	180	300	420	540	660	3300	66

¹⁾ Velja le za Avstro-Ogrsko.

Telegrami.

V Avstro-Ogrsko, Bosno-Hercegovino, Lichtenstein in Nemčijo va vsako besedo 6 h; beseda sme obsegati 15 črk ali 5 števil; najmanje se plača za telegram 60 h. — Kdor brzojavi, plača ob enem lahko pristojbino za telegrafični odgovor.

Inozemstvo: Za vsako besedo (15 črk ali 5 števil) se plača: v Belgijo 19 h; Bulgarija 6 h, Danska 21 h, Francoska 16 h, Grška 19 h, Anglija 26 h, Italija 16 h, Črnagora 8 h, Nizozemska 16 h, Norveška 32 h, Portugal 33 h, Rumunija 8 h, Rusija 24 h, Švica 8 h, Švedija 24 h, Srbija 8 h, Španija 28 h, Turčija 38 h.

Seznamek

sejmov z žrebetami, konji, govedo in svinjami v Ptujju 1912.

Sejmi s konji in govedo.

- Dne 2. in 16. januarja
- » 6. in 20. februarja
- » 5. in 18. marca
- » 2., 16. in 23.*) aprila
- » 7. in 21. maja
- » 4. in 18. junija
- » 2. in 16. julija
- » 5.*), 6. in 20. avgusta
- » 3. in 17. septembra
- » 1. in 15. oktobra
- » 5., 19. in 25.*) novembra
- » 3. in 17. decembra

Svinjski sejmi.

- Dne 3., 10., 17., 24., in 31. januarja
- » 7., 14., 21. in 28. februarja
- » 6., 13., 20. in 27. marca
- » 3., 10., 17. in 24. aprila
- » 1., 8., 15., 22. in 29. maja
- » 5., 12., 19. in 26. junija
- » 3., 10., 17., 24. in 31. julija
- » 7., 14., 21. in 28. avgusta
- » 4., 11., 18. in 25. septembra
- » 2., 9., 16., 23. in 30. oktobra
- » 6., 13., 20. in 27. novembra
- » 4., 11., 18. in 24. decembra

Sejmi z žrebetami: Dne 1. in 15. okt., 5., 19. in 25. nov., 3. in 17. dec.

*) Ta dan se vršijo tudi letni in lesni sejmi.

Tarifa za koleke (štampeljne).

I. Za menice (Wechsel)				II. Za pravne stvari, potrdila itd.				III. Za pogodbe itd.			
Za Avstro-Ogrsko				Za Avstro-Ogrsko				Za Avstro-Ogrsko			
Čez	do	Pristojbine		Čez	do	Pristojbine		Čez	do	Pristojbine	
		K	h			K	h			K	h
— K	150 K	—	10	K	— 40	—	14	— K	20 K	—	14
150	300	—	20	40	80	—	26	20	40	—	26
300	600	—	40	80	120	—	38	40	60	—	38
600	900	—	60	120	200	—	64	60	100	—	64
900	1200	—	80	200	400	1	26	100	200	1	26
1200	1500	1	—	400	600	1	88	200	300	1	88
1500	1800	1	20	600	800	2	50	300	400	2	50
1800	2100	1	40	800	1600	5	—	400	800	5	—
2100	2400	1	60	1600	2400	7	50	800	1200	7	50
2400	2700	1	80	2400	3200	10	—	1200	1600	10	—
2700	3000	2	—	3200	4000	12	—	1600	2000	12	50
3000	6000	4	—	4000	4800	15	—	2000	2400	15	—
6000	9000	6	—	4800	6400	20	—	2400	3200	20	—
9000	12000	8	—	6400	8000	25	—	3200	4000	25	—
12000	15000	10	—	8000	9600	30	—	4000	4800	30	—
15000	18000	12	—	9600	11200	35	—	4800	5600	35	—
18000	21000	14	—	11200	12800	40	—	5600	6400	40	—
21000	24000	16	—	12800	14400	45	—	6400	7200	45	—
24000	27000	18	—	14400	16000	50	—	7200	8000	50	—

in tako dalje za vsakih 3000 K za 2 K več.

čez 16000 K za vsakih 800 K več 2 K 50 h.

za vsakih 400 K čez 8000 K za 2 K 50 h več.

Trgovski računi in potrdila so do 20 K prosti koleka; od 20 K do 100 K se plača 2 h, čez 100 K pa 10 h koleka.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo

gluhoto, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost

tudi ako je že zastarano.

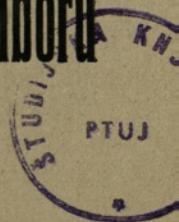
Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni

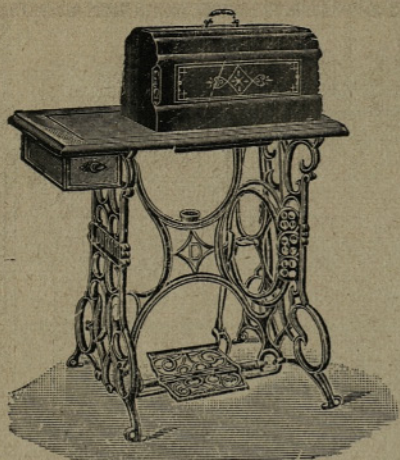
„zur Sonne“, Jakominiplatz 24, Gradec.

Najboljše zmesi ptičje krme

čisto presejane, košta en poštni zavoj z enim kosom ribje kosti franko od vsake poštno postaje po povzetju **K 3.60** pri

Hans Sirk v Mariboru
Hauptplatz.

Brata Slawitsch

≡ v Ptuju ≡

Florianiplatz in Ungartorgasse

„priporočata“

šivalne stroje (Nähmaschinen)

po sledeči nizki ceni:

Singer A. ročna mašina	K	50'—	
Singer A. „ „ „ „ „ „ „ „ „		60'—, 70'—	
Dürkopp-Singer		70'—, 80'—	
Dürkopp-Ringschiff za šivilje „ „		130'—	
Dürkopp-Zentralbobbin „ „		140'—	
Dürkopp-Ringschiff za krojače „ „		160'—	
Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattung „ „		160'—	
Dürkopp Zylinder-Elastik za čevljarje „ „		160'—, 180'—	
Minerva A. „ „ „ „ „ „ „ „ „		120'—	
Minerva C. za krojače in čevljarje „ „		160'—	
Howe C. za krojače in čevljarje „ „		90'—	

Deli in igle za mašine (Nähmaschinenbestandteile) vse sorte v zalogi.

Naše cene so zategadelj tako nizke, ker nimamo agentov tedaj cenejše kot vsaka konkurenca.

Za vsako mašino se garantira. — Ceniki brezplačno, tistim kateri želijo kupiti. — Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.

Styria bicikeljni

(Styria-Fahrräder mit Freilauf)

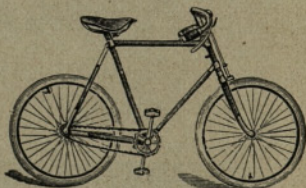
danes največja fabrika na Avstrijskem

veljajo 140'—, 160'—, 180'—, 200'—, 240'— kron.

Vsi deli za bicikeljne. — Luftšlauhi po 4, 5, 6 K, laufmanteljni 8, 10, 12 K.

Prodaja se tudi na rate zanesljivim kupcem.

Ceniki brezplačno! Kupujte edino ta imenitna *Styria-kolesa*, ker le s temi boste zadovoljni; pa tudi cena je nizka.

Vozički za otroke

(KinderWagen)

imamo veliko zalogo po 12'—, 16'—, 20'—, 24'—, 30'—, 40'—, 50'— kron.

V vsaki hiši kjer so otroci, naj bo taki vozek, ker je zdravo za ležati in praktično za peljati.

Javna zahvala

gospodu Franz Wilhelm, apotekarju, c. in kr. dvornemu liferantu, Neunkirchen, Nižjeavstrijsko, iznajditelju

Wilhelm-čaja.

Ako stopim tukaj v javnost, storim to zaradi tega, kër smatram prvič kot dolžnost, da gospodu Wilhelm, apotekarju v Neunkirchenu svojo iskreno zahvalo izrazim za dobroto, ki mi jo je izkazal potom svojega Wilhelm-čaja v mojih

hudih revmatičnih bolečinah

ter tudi zato, da tudi druge, ki trpijo na tej grozni bolezni, na ta izvrstni čaj opozarjam. Po 4 tedne dolgi rabi zgoraj imenovanega čaja nisem bil samo od svojih bolečin popolnoma oproščen in sem jih še danes prost, ko že več kot 6 tednov čaja ne pijem več; a tudi vse moje telesno stanje se je izboljšalo. Jaz sem trdno prepričan, da bode vsakdo, ki v podobni bolezni pomoči pri temu čaju išče, iznajditelja čaja, gospoda Franz Wilhelm, blagoslovil.

Z odličnim spoštovanjem

grofica Butschin-Streitfeld

soproga oberstlajtnanta.

Cena zavoja 2 K, 6 zavojev 10 K.

Kjer se ne dobi v apotekah in drožerijah, se direktno razpošilja.

Ceno češko posteljno perje!

5 kil novo, dobro, šlisano perje brez prahu K 9'60, 5 kil bolj-ših K 12'—, 5 kil belo, mehko kot daune, šlisano K 18'—, 24'—; 5 kil snežno-belo, mehko kot daune, šlisano K 30'—, 36'—; 5 kil pol-daun K 12'—, 14'40, 18'—. Daune (flaum) sive à K 3'60, bele à K 5'40, snežno-bele à K 6'60 za pol kile.

Gotove napolnjene postelje

iz rdečega postelnega inleta, dobro napolnjene, 1 tuhna ali 1 spodnja postelj 180 cm dolga, 116 cm široka K 10'—, 12'—, 15'—, 18'—. 2 metra dolga, 140 cm široka K 13'—, 15'—, 18'—, 21'—. 1 glavna blazina 80 cm dolga, 58 cm široka K 3'—, 3'50 in 4'—. 90 cm dolga, 70 cm široka K 4'50 in 5'50. Se napravi tudi po vsaki poljubni meri. 3 delne lasne matrace na postelj à K 27'—, boljše K 33'—.

➡ Pošlje franko po povzetju od K 9'— naprej. ➡

Posteljno blago od 15 K naprej franko zavoj zastonj.

1 flanelna odeja ca 190×140 cm, karirana K 2'90, rožasta K 3'60, 1 tigerska odeja ca 200×125 cm K 2'40, 1 posteljna odeja s franžami, se da prati, ca 200×150 cm, bela K 2'80, 3'25, barvasta K 2'50, 3'05, 3'30. 1 rjuha brez šivanja, platno, ca 200×140 cm K 2'20, 2'40. 1 flanel-rjuha barvasta K 2'10. 1 vojaška odeja, se ne da uničiti, čisto platno z štempeljnom ca 200×140 cm K 2'75, prazni inleti šivani ter šlep-odeje glasom cenika. — Kar ne dopade, se izmenja ali denar nazaj. — Natančni cenik povsod zastonj in franko.

Heeres-
Ausrüstung

Arthur Wollner, Lobes b. Pilsen št. 745 (Češko).

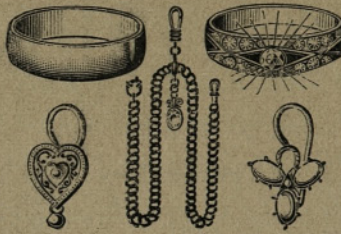

Železniška

Roskopf - patent - ura

ima rubinsko kamenje, emajlno cifernico, pravo niklasto ohišje, ki ostane belo, šarnirski pokrov za odpreti, 36 urno s steklom krito anker-kolesje s patent-aufcugom, grè gar. na minuto.

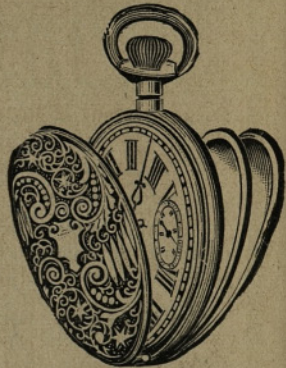
Cena 1 kosa K 4' -
s švicarskim kolesjem 5' -
dvojni mantelj 6' -
Original-„Omega“ 20' -
amerik. Roskopf 3' -
radij rem. ura, ki sveti 12' -
z anker-kolesjem, plošča 20' -

14 karat. zlati verižice

in prstane kupite najbolje po teži, tehtano čisto zlato (brez priveskov) per gram 2 K brez facije.

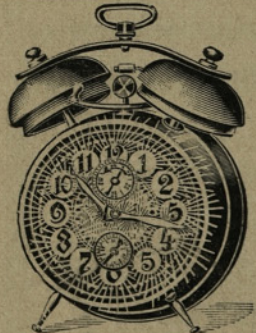
14 kar. zlate pancer-verižice	K 20' -
14 kar. zlate „Durchzug“ verižice 24' -
14 kar. zlate dvojne verižice 30' -
14 kar. zlati damski kolje 12' -
14 kar. zлата damska vratna veriga 30' -
14 kar. zlati poročni prsta- ni K 6' - , 8' - 10' -
14 kar. zlati uhani 4' -
14 kar. zlati srčni uhani 5' -
14 kar. zlati deteljični uhani 6' -

Prava srebrna remontoar-ura

c. k. puncirana.

Prava srebrna remontoar-ura	K 6' -
pravi srebrni dvojni mantelj 8' -
prava srebrna anker, plošča 10' -
prave srebrne pancer-verižice 2' -
prave srebrne dvojne verižice 4' -
pravi srebrni priveski 1' -
pravi srebrni prstani 60' -
pravi srebrni uhani 60' -
Kina-srebrne doze za cigarete 5' -
Kina-srebrni „Feuerzeug“ 2' -

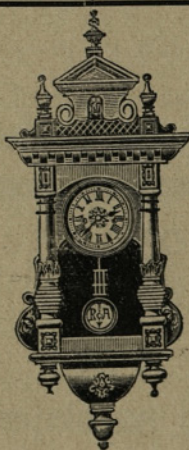
Najnovjša iznajdba!

Radium-

budilnica, ki sveti

20 cm visoka, nikelj, cifernica in kazalci obdelani z radijsko tvarino, sveti krasno v temi, tako da se lahko čas čita. Svetilna moč večna (ni fosfor).

Cena 1 kosa K 4' -
z dvojnimi zvonci 5' -
s štirimi zvonci 6' -
z godbeno budilnico 8' -
Baby-budilnica brez radija 2' -

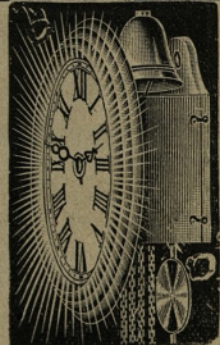

Najnovjša

ura na pendelj

z godbeno budilnico in kolesjem ki bije v krasnem natur-orehovem-barvanem ohišju, 75 cm visoka, bije pol in cele ure, budi in igra najlepše godbene komade.

Cena 1 kosa K 14' -
ista brez godbe 10' -
podobna stolpovem zvoncu 11' -
ista 100 cm visoka 14' -
Zgorajšne ure z radijem, ki svetijo, za 2 K vsaka več.	

Budilnica s stolpovim zvoncem, kolesje,

ki bije, la kakovost, 3 oteži, bije pol in cele ure, budi z glasnim stolpovim zvoncem, cifernica iz stekla, polirano okroglo okvirje, v sredi 30 cm.

Cena za 1 kos K 6' -
ki sveti 6' 50' -
ista ura, namesto stekla lepo lakirana švarcvaldska lesena cifernica 5' -
ista brez budilnice 4' -
Švarcvaldska kukavica 5' -
ista z 2 oteži 7' -

Le dobro, solidno blago! Kdor kupi enkrat, kupi zopet! Riziko popolnoma izključen!
3 leta pismene garancije. — Pošiljatev po povzetju! — Za kar ne dopade, denar nazaj.

Max Böhnel, Dunaj, IV., Margaretenstraße 27/163.

Največna in najstarejša eksportna hiša ur v monarhlji. Osnovana 1840. V lastni hiši.
Zahtevajte moj orig. fabrični cenik s 5000 podobami, katerega pošiljam vsakomur brez kupne obveznosti zastonj in franco.

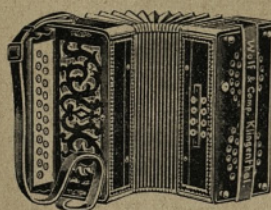
Dopisnica z natančnim naslovom zadostuje!

Colnine prosto! Colnine prosto!

300 vrst harmonik!

Direktna ugodna pošiljatev iz fabrike.

Garancija:
Se vzame nazaj, denar nazaj.
Mnogobor. uradno potrjenih
priznanj.

Centralna fabrikacija harmo-
nik z čez 7000 delavcev,
lastna polna pošiljatev v fabriki.

WOLF & Comp., Klingenthal Sa. 481

je prva fabrika godbenih instrumentov na Nemškem, ki harmonike in vse druge instrumente v Avstro-Ogrsko **colnine prosto** pošilja. Mi razpošiljamo direktno vsakomur proti povzetju naše od umetnikov in stanovskih godbenikov odlikovane koncertne harmonike v več kot 300 raznih številkah.

10	tast 2 reg.	50 gl. K	5.—	1, 2, 3 in 4	vrstne harmo-
10	" 2 "	50 "	"	5:80	monike od K 3:85 do
10	" 3 "	70 "	"	7:60	K 160.—
10	" 4 "	90 "	"	9:15	
10	" 6 "	130 "	"	17:75	Harmonike na dunajski način
21	" 2 "	108 "	"	12.—	solidno narejene od 13
21	" 4 "	108 "	"	15.—	kron naprej. Žavoj, šola
21	" 6 "	158 "	"	26:50	za harmoniko k vsakem
21	" 8 "	200 "	"	45.—	komadu zastoj.

V citrah, kitarah, goslih in vseh drugih godbenih instrumentih velikanska izbira po nizkih cenah.

Veliki krasni cenik v nemškem, češkem, poljskem in ogrskem jeziku vsakomur zastoj

težke svinje

dosežete lahko v 11 mesecih edino z dodatkom

Barthelovega krmilnega apna.

Najboljše in najcenejše sredstvo da se prepreči otrpljenje pri žrebetih, teletih in prašičkih, za izrejo mlade živine, zvišanje pridelka mleka, proti glodanju lesa, popivanju gnojnice itd.

5 Kil 2 kroni od Dunaja. 50 kil 11 kron od Mariboru. Nadalje

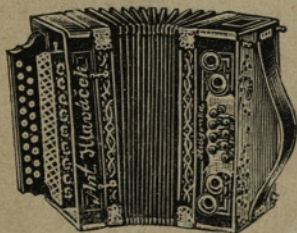
Vaselin-mast za usnje,
olje za stroje, mast za vozove
itd. najceneje. Cenik zastoj

M. Barthel & Co. Dunaj X., Siccardsburggasse 44.

Dopisuje se slovenski.

Češke harmonike

ter kromatične instrumente češko rokodelstvo harmonik

Antonin Hlaváček, Louny, Češko

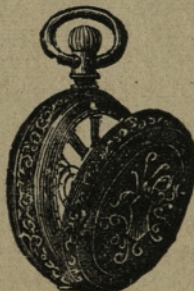
2000 heligonk, harmonik, gosel i. t. d. v zakladi.

Češke šole za harmoniko 1 kom. 80 vin., 2 kom. K 1.—, 3 kom. K 2.—, za kromatikon K 5.—

Ceniki zastoj.

Redki priložnostni nakup!

Ali že imate dobro uro?

Ako ne, potem naročite takoj mojo najnovejšo ameri. 14 kar. **zlato duple-uro.**

„Čudež nove dobe“ ki jo, dokler traja zaloga, tudi privatnim po en-gros-ceni razpošiljam in ki samo

K 4:25 za kom. košta.

Ravnokar iznajdena ta ura ima izvrstno 36 urno kolesje in krasno moderno izpeljavo

1 kos K 4:25. — 3 kosi K 12'—.

Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena ali denar nazaj. — Garancija 3 leta.

Pošlje po povzetju ali naprej-pošiljatvi denarja (tudi v znamkah)

Michael Horowitz, Krakova

razpošiljalna hiša ur

Dietelsgasse št. 57/S.

Kot primerno darilo za dečke priporočam nadaljnjo moje krasne imit. **Gloria-srebrno rem-ure,** ki grejo na minuto natanko.

Cena za kom. K 3:50. — 3 kom. K 9:50.

Vsaki uri se doda zastoj primerno verižico.

Zaloga šivalnih strojev in koles

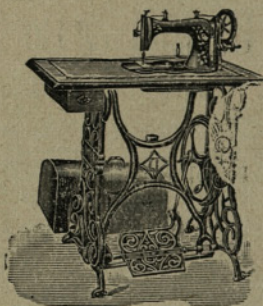
S. DADIEU

mehanik

== **Maribor** ==

Viktringhofgasse št. 22, glavna zaloga I. nadstropje.

Največja in najboljše urejena delavnica za reparature z obratom moči.

Reparature vseh vrst na
kolesih, motorjevih kolesih,
avtomobilih, šivalnih in pi-
salnih strojih, izvršijo se
najnatančneje in strokov-
njaško.

Prvi galvanični zavod za zaniklanje, za prevlačenje z bakrom ali mesingom z dinamo-obratom.

Bogata zaloga vseh delov, ki slišijo k temu in nadomestnih delov ter potrebnih predmetov.

Najsolidnejša postrežba. ☒ ☒ ☒ ☒ Nizke cene.

~~WARRER~~

Edina prodaja.

Najboljše kolo cele
monarhije.

Gicht, revmatične bolečine?

Zdravniško priznano, v tisočeri zahvalnih in priznanjevalnih pismah hvaljeno izvrstno sredstvo

,Kali Liniment‘

(imenovano **Zoltán-mazilo.**)

Pri gihtičnih, revmatičnih bolečinah, trganju v rokah in nogah, bolečinah v hrbtu in križu itd. je to sredstvo tudi tam izvrstne uspehe doseglo, kjer so bila razna druga sredstva in celo zdravilne kopelji brezuspešna. Naročite eno steklenico za 2 kroni pri edinem izdelovalcu

apotekarju Béla Zoltán, Budimpešta V—29.

Poštna razpošiljatev vsak dan. Tisočera zahvalna in priznanjevalna pisma, podobna sledečemu :

Velecenjeni gospod!

Zopet se obrnem do Vas, da mi pošljete zdravila, kakor ste mi jih že enkrat poslali. In sicer jaz Vaša zdravila visoko cenim. Odkar jaz Vaša zdravila nucam, se veliko boljši čutim pri zdravju. Tako imam upanje, da mi bodo zdravila pomagala. Zavoljo tega Vas prosim, da mi pošljete še 4 flaše ali lončke zdravila proti revmatizmu in trganju ravno taka, kakor ste mi jih zadnjič poslali. Moj naslov je: *Martin Begus, Post Arnoldstein, Kärnten.*

Rogaški

Tempel

vrelec. Dietetična namizna pijača z obilno ogljikovo kislino. Pospešuje prebavo in izmeno snovi.

Styria

Zelo koncentriran medicinalen vrelec, priporočljiv pri kroničnem želodčnem kataru, zaprtju, Brightovih ledicah, vrančnik oteklinah, jetrni trdnini, zlati, snovoizmenjskih boleznih, katarih dihalnih organov.

Donati

Zdravilen vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem črevesnem kataru, obstipaciji, ž lčnih kamenih, toliščici trganju, sladkovni bolezn.

**Najmočnejši
prirodni vrelec magnezijo-
glauberske soli.**

Zastopstvo in glavna zaloga za Štajersko :

Ludwig Appl, Graz,
„Landhaus“, Schmiedgasse.

Eduard Heidegger

Linz a. D.

fabrika godbenih inštrumentov in strun

priporoča svoje izdelke *godbenih inštrumentov*, kakor: *citer, violin, kitar, mandolin, mandolas, cello, kontrabasse* itd., vse vrste *lesenih* in *kovinastih trobilnih inštrumentov, bobnov, činel, harmonik* in *orgljic, gramofonov* in vseh *mehaničnih godbenih inštrumentov* po najnižjih cenah. — Polna garancija. — *Ceniki* s podobami inštrumentov zastonj in franko.

Delavnica za popravila
za vse obstoječe godbene inštrumente.

Odlikovana na 37 razstavah.

Ustanovljena
leta 1829.

Ustanovljena
leta 1829.

C. kr. privileg. vzajemna

zavarovalna **proti po ognju povzročeni škodi**

(Wechselseitige Brandschaden-Versicherungs-Anstalt)

☒ ☒ ☒ **v Gradcu** ☒ ☒ ☒

prevzame zavarovanja:

Proti škodi, ki jo povzroči požar ali strela, parna ali plinska razstrelba, nadalje gašenje, podiranje, izpraznjenje na stanovalnih in gospodarskih poslopih, fabrikah, mašinah, orodju, perilu, pohištvu, obleki, skladišču blaga, poljskemu, gospodarskemu, živinskemu orodju, poljskih in travniških pridelkih vseh vrst, za kmetijske pridelke proti po toči povzročeni škodi.

Proti škodi, ki jo povzroči ogenj ali druga nesreča na zrcalnem steklu (Spiegelgläser).

Zavarovalne predloge

sprejema ravnateljstvo v Gradcu v lastni hiši

Herrengasse Nr. 18|20,

kakor tudi vsi distriktni komisarijati po Štajerskem, Koroškem in Kranjskem; tam se tudi radovoljno daje vsa potrebna pojasnila!

W. BLANKE v PTUJU

glavni trg število 6, nasproti nemški cerkvi.

Tiskarna, knjigarna, knjigoveznica in trgovina s papirjem, šolskimi in pisalnimi potrebščinami na debelo in drobno.

Č. kr. zaloga šolskih knjig

in zaloga kvart.

Vsaki čas velika zaloga vseh *šolskih knjig* v najnovejši izdaji kakor tudi *trgovskih vpisovalnih knjig* za trgovce, vseh *pisalnih in šolskih potrebščin, pisank in risank, pisanega papirja* v vseh barvah, *pisalnega papirja* in *papirja za pisma* v mapah in kasetah, prav po ceni; *zavítkov, papirnatih vrečic, papirja za zavijanje* itd., najboljše kakovosti in po nizkih cenah.

Velika zaloga svilnatega papirja

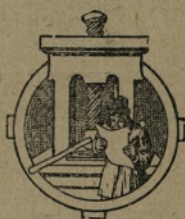
v najlepših barvah, po najnižjih cenah, istotako *listja* in *vejic*, sploh vseh potrebščin za izdelovanje *umetnih cvetljic* in zaloga okrasov in *nakitov za rakve* (*truge* itd.)

— Na debelo in na drobno. —

◆ Zaloga vseh tiskovin ◆

za prečast. *župnijske urade*, slavna *šolska vodstva, obč. predstojništva* itd., v dvojnem jeziku in vseh vrst *kancelijskih potrebščin* po najnižjih cenah.

Izdelujejo se po ceni in hitro: *trgovske tiskovine* za trgovce in obrtnike in sicer: *pisma zavítki* z natisom tvrdk, *računi, vizitnice, naslovne karte, pečatne znamke* za steklenice in pisemske zaklepe, *štamplije* iz kavčuka in kovine.

Najbogatejša zaloga katoliških od škofijstva potrjenih

molitvenikov

v jako lepem vezanju po raznih cenah.

== Vsakovrstna knjigovezna dela ==

izvršijo se v lastni knjigoveznici jako solidno in po najnižjih cenah.

Pripovedne knjige

v zabavo in pouk z lepo ozaljšanimi platnicami v veliki izbiri. — Vsaka zahtevana knjiga v vsakem jeziku, katera se v zalogi ne nahaja, se nemudoma preskrbi.

Ravnokar je došla:

Graška nemška pratika à 14 h. — *Slovenska pratika à 20 h in 24 h.*
Družinska pratika à 24 h. — Za prodajalce mnogo ceneje.

== Razglednice ==

v *najfinejši svetlotiskovni izvršitvi* razpošilja zgoraj zabilježeni že za K 24 do 30, *najfinejši tisk z barvami* K 40 do 50 in sicer do 1000 komadov. Za izvršitev razglednic treba je vposlati samo dobro fotografijo. Razglednice se tiskajo po zahtevi v nemškem ali pa tudi v slovenskem jeziku.

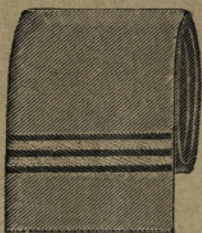
Dopisnice

s *cvetljicami*, z voščilom: *h godu, k novemu letu, k božiču, k veliki noči, binkoštam* itd.

jako fino in lepo izdelane, *sortirane* veljajo do 4 K in sicer 100 komadov.

Gospodom trgovcem dovolim *pri cenah veliki popust* ter prosim za prav mnogoštevilna naročila.

Tigrske spalne odeje dobre, trpežne kakovosti.

Št. 2461. *Okazij. tigrska flanelna odeja*, debela kakovost, melirana, z pasasto borduro, 175×100 cm velika K 2'20. Št 2051 $\frac{1}{2}$. Ista 114×200 cm velika K 2'60. Št. 2050. *Izredno cena spalna odeja*, temnosiva, s pisano borduro, 175×100 cm K 1'70. Št. 2050 $\frac{1}{2}$. Ista, boljše kakovosti 190×130 cm K 2'40. Največja izbira v mojem glavnem ceniku.

Nikak riziko!

Zamena dovoljena ali denar nazaj

Razpošiljatev direktno na privatne po priznano jako zmožni svetovni firmi

c. in kr. dvor. založ. HANNS KONRAD, razpošiljal. Brūx št. 227 (Češko).

Glavni cenik z okroglo 4000 slikami na zahtevo zastonj in franko.

Gospodinjski in reformni predpasniki

v najbogatejši izbiri in solidni izvršitvi po najnižjih cenah.

Št. 195. *Krasen priložen reformni predpasnik našit*, v moder-
nih vzorcih in barvah z volanco in robom okrašen, ca. 120 cm dolg,
K 2'80. — *Reformni predpasniki* v elegantni izvršitvi K 3'20,
3'80, 4'20, 4'80. *Reformni predpasniki iz klota* K 3'80, 4'20,
4'80, 5'50. *Gospodinjski predpasnik* K —'90, 1'30, 1'90, 2'20,
3'—, 3'80.

Nikak riziko!

Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja po poštnem povzetju ali če se denar pošlje naprej

HANNS KONRAD, c. in kr. dvor. založ. Brūx, št. 227 (Češko).

Bogato ilustrovani cenik z okr. 4000 slikami brezplačno.

Smirna imit. preproge za steno

št. 2097 v la kval. na obeh straneh povsem ednake, v raznih desincih kakor: družina srn, tiger, lisica, švan, gnom, lev, 2 papigi, v lepih barvah, ca 100 cm široke, ca 200 cm dolge, 1 kos samo K 5'60.

Št. 2098 iste z deseni, kakor: srna, jelen, lev, ležeči pes, ca 90 cm široke, ca 180 cm dolge, samo K 4'80. Najbogatejša izbira v garniturah za mizo in postelj, flanelne spalne odeje, štep-odeje itd. **Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!**

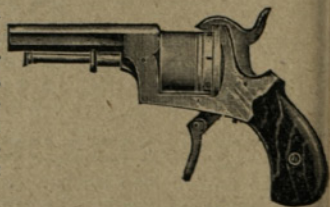
☛ Pošlje proti povzetju ali naprej-plačilu c. in kr. dvorni liferant

HANNS KONRAD, razpoš. hiša, BRÜX šte. 227, (Češko).

Glavni cenik z okroglo 4000 podobami vsakomur zastonj in franko.

Revolver za kolesarje.

Štev. 112 (Randfeuersystem), zelo priljubljeni model za 6 strelav, svitlo poliran, držalo iz orehovega lesa, »abzug« se potisne nazaj, 12 cm dolg K 7'50. *Revolver-patrone (Randfeuer)* št. 500 p. 100 k. K 3'15. Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! Največja izbira vseh vrst orodja v mojem glavnem ceniku s ca 4000 podobami, katerega pošlje na zahtevo vsakomur zastonj in franko priznano izvanredno zmožna svetovna tvrdka c. in kr. dvorni liferant

HANNS KONRAD, razp. hiša, Brūx šte. 227, Češko.

Če kašljate,

če ste hripavi,
če se po noči potite,
če ste zaslizeni,
če težko dihate,
če ste nahodni,
če čutite bolečine

v prsih, če vas mučijo kataralične bolesi, potem je to znak, da ste se prehladili ali si nakopali influenco, vendar pa ima kašelj, zaslize-
nje, hri-
pavost, težko rohneče dihanje, kataralično obolenje bolečine v prsih, brez-
tečnost, nočni znoj itd.

tudi lahko resnejši pomen, kajti iz teh hudih pojavov bolezní nastale so že mnoge težke bolezni. Priporo-

roča se torej najbolje, malemu zlu priti v okom s tem, da se pravočasno vmes poseže. V to svrho se splošno hvali v angleški razstavi z zlato kolajno in počastno diplomo odlikovani, od mnogih zdravnikov priporočevani **Örkényev sirup**

iz lipovega medu.

Nebroj zahvalnih pism potrjujejo blagodejni učinek tega izbornega zdravila. Steklenica za poskušnjo **Örkényevega sirupa iz lipovega medu** stane 3 K, velika steklenica 5 K, 3 steklenice se za 15 kron franko vpošljejo, in sicer proti povzetju. Edina glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:

Hugo Örkény-jeva apoteka, Budapest, Tököly-str. 28. odd. 180.

Tudi naslednji izborni preparati se tukaj naročijo:

Železni likér	proti pomanjkanju krvi in slabosti	R 3'—	Antireumatikum	proti gihtu reumat.	R 1'—
Prašek proti migrèni	proti glavobolu	R 1'—	Antisudor	proti potu na nogah in rokah	R 1'—

Občinska hranilnica

(šparkasa)

≡ v Ormožu. ≡

Ustanovljena leta 1879. — Konto poštne hranilnice
št. 832.036

jemlje

vsak dan hranilne vloge,

izposojuje domače hranilne pu-
šice ali štedilnice (Heimsparkassen),

≡≡≡ dovoljuje posojila ≡≡≡

na zemljišča, poslopja, menice in vrednost-
ne papirje

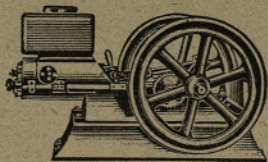
in daje vsak dopoldan radovoljno in brez-
plačno pojasnila v vseh zadevah, ki se
tičejo hranilnice.

Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za vloge te
šparkase jamči mestna občina ormožka z vsem svo-
jim premoženjem. Ona je podvržena državnemu nad-
zorstvu in državnim revizijam, torej za vloge najza-
nesljivejši in najvarnejši denarni zavod.

Ravnateljstvo.

B. DÉNES

motorski specialist
Reka (Fiume).

Glavno zastopstvo
Waterloo-gasolinov
Engine Co. v Ame-
riki in Fieldingove
fabrike motorjev na
Angleškem.

Najcenejši in najboljši nakupni vir za

stabilne in vozne motorje

za bencin, surovo olje ali „Sauggas“ za industrijo in kmetijstvo. Original ameriksanski **Waterloo**, angleški **Fielding**, original Diesel-motorji za surovo olje, z električno iskro (Zündung), cilindrska cev (Hülse), ki se da izmenjati, okroglim mazanjem (Ring-schmierung) v glavnih lagrah, se lahko povsod postavi in rabi brez izkušenege mašinista.

Waterloo-motorska fabrika obstoji 30 let sem z 3500 delavci,
Fielding „ „ „ „ = 45 „ „ „ 1600 „

Te številke garantirajo za brezmadežni fabrikat in se same dovolj priporočajo, torej ne potrebujejo kričeče reklame.

==== Katalog pošljem na zahtevo zastonj in franko. ====

Ugodna plačila na obroke. Osebni obisk brez troškov. Lastna delavnica in izurjeni monterji.

Generalna agentura v Gradcu ogrsko-
franc. zavarovalne družbe

Franko-Hongroise

ki obstoji že od leta 1879.

==== Zavaruje: ====

1. proti po **ognju** in **strel**i povzročeni **škodi** na poslopjih, inventarju, pohištvu, živini in pridelkih; 2. proti po **toči** povzročeni **škodi** na poljskih plodovih in vinogradih po **najnižjih** premijah. Tudi pride strankam glede plačila premij in glede obračunjenja škode najbolj nasproti.

Pisarna: GRADEC, Kaiserfeldgasse 21.

Zlate besede za staro in mlado,

ki jih je zbral za leto 1912 star praktik.

Ponatis prepovedan.

Upanje je goljufigva, vendar se mu človek rad podaja.

Velike skrbi povzročajo protinske, revmatične boli, trganje v udih, bodljaji, trganje v ledjih, izpahljenje, influenza in vsake vrste bol v glavi, v vratu in križu. Od vseh strani se nam hvali kot zdravilo Fellerjev blagodišeči rastlinski esenčni fluid s znamko „Elsa-Fluid“, ki je postal tako sloveč in se dobi pristen le pri E. V. Fellerju, dvornem lekarnarju v Stubici št. 574 (Hrvatska). 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 5 kron franko, 24 malih ali 12 dvojnih steklenic 8 kron 60 vin. Varuje naj se pred oblastveno ne dovoljenimi balzami in balzami stolistnic ter pazi na ime „Feller“, da se dobi pristne preparate.

Zgodaj k počitku, zgodaj po konci podaljša življenje. Veselo srce, zdrava kri je več vredno kot mnogo denarja in blaga.

Često nas vprašajo za dobro zdravilo zoper kašelj, hripavost, nahod, zasliženje, bolečine v vratu in v prsih. Splošno se hvali: Vnanja in notranja raba po navodilu priloženem vsaki steklenici Fellerjevega pristnega fluida s znamko „Elsa-Fluid“ (12 malih ali 6 dvojnih steklenic franko 5 kron, 36 malih ali 18 dvojnih steklenic 12 kron 40 vin. franko), dalje pristnega zagorskega sirupa zoper kašelj in za prsi, 2 steklenici 5 kron franko in prsni čaj porcija 1 krono. Dobiva se pristen od E. V. Fellerja, Stubica št. 574 (Hrvatska).

Bolj ko si človek olajša življenje v mladosti, težje mu je ono dostikrat v starosti.

Želodec je že mnogim ljudem zagrenil življenje, če ni bil zdrav. Zoper bol v želodcu, breztečnost, malokrvnost, tiščanje v želodcu, grče, slabost, motive prebave, napenjanje, kislodpehovanje, stud, kozlanje, zgago, zapeko, zaprtost vsi ljudje hvalijo sloveče Fellerjeve odvajalne rabarbarine kroglijice s znamko „Elsa-kroglijice“; 6 škatljic stane 4 krone, 12 škatljic 7 kron 60 vin. franko in ojačene švedske kapljice 3 velike steklenice 5 kron franko, pristne samo pri E. V. Fellerju, dvornemu lekarnarju, Stubica št. 574 (Hrvatska).

Ne samo solnca sij in dež z neba, tudi radost in žalost sta blagoslov od Boga.

Od mnogih strani nam hvalijo zares reelnega, preskušenelega gospoda Fellerja v Stubici št. 574 (Hrvatska), kjer stane 12 steklenic samo 2 K in jako velika steklenica 1 K 80 vin.

Ni dosti, da nisi storil krivo, dolžnost je tvoja pravo postopati.

Zanimivo pismo je bilo to, ki smo ga čitali baš o božiču od nekega Josipa Drexlerja iz Kanyanke. Pismo se je glasilo: Bil sem dolgo bolan, ko nekoč čitam o Fellerjevem fluidu s znamko „Elsa-Fluid“. Mislil sem si, naj poskusim še to zdravilo, in ni mi žal, kajti vzlic slabosti, umornosti, omotici in vsakojaki mrzlici sem kmalu ozdravel. Naduha, utripanje srca, nervoznost so pri meni popolnoma nehali, tudi ne kašljam več. Moji znanci me začudeni vprašajo, kje sem našel to pomoč, jaz sem odgovarjal vsakemu, da me je popolnoma ozdravil Fellerjev fluid s znamko „Elsa-Fluid“, ki se dobi pristen le pri E. V. Fellerju v Stubici,

št. 574 (Hrvatska). Moj sosed Kajetan Huber zopet hvali razkuževalni, očiščujoči, zdravilni, hladilni učinek Fellerjevega fluida s znamko „Elsa-Fluid“ pri ranah, zmečkaninah, uljesih, izpuščajih, žlezah in se čudi, kako hitro isti vročino vun potegne in bolečine prežene. Fran Mayr, strojnik v Mihalkovitzu, Avstr. Šlezko, je leta in leta bolehal na slabosti oči, živčnih, kitnih in mišičnih bolečinah; njegov sin Josip je venomer tožil kako ga zobje bole, tudi ta dva sta naročila Fellerjev fluid s znamko „Elsa-Fluid“ 48 malih steklenic za 16 kron franko in po preteku nekaj časa sta bila ozdravljena svojih bolečin. Mi torej lahko vsakomur Fellerjev fluid s znamko „Elsa-Fluid“ najtopleje priporočamo, samo se je čuvati ponareditev in nasloviti naročila na E. V. Fellerja v Stubici št. 574 (Hrvatska).

Navadi se na lastnih nogah stati, z lastnimi očmi videti, lastne misli v glavi imeti, lastno mnenje povedati.

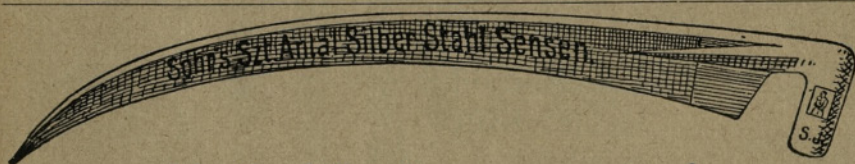
Zoper škrofelne, malokrvnost in izpuščaje naj se rabi pristno Fellerjevo ribje olje, 2 steklenici 5 kron franko. Istočasno se rabi življenska esenca, od katere se dobi 12 steklenic za 3 krone, 24 steklenic za 5 kron, kar baje posebno dobro vpliva.

Izbor dobrega domačega zdravila je čedalje bolj težak, ker se od vseh strani oglašajo vsi mogoči preparati. Kdor je Fellerjev „fluid“ in „kroglice“ poskušal samo enkrat, se ni še kesal, in da se ta zdravila razširijajo v najširjih slojih, izdana je ta odlična uredba, da ni treba plačati prav nobene poštnine, če se naroča direktno pri E. V. Fellerju, dvorni lekarnar v Stubici št. 574 (Hrvatska).

Upamo, da ti blagohotni nasveti v korist in hasek naših dragih čitateljev padejo na rodovitna tla in da se po njih ravnaajo ter hočemo to v prihodnjem letu znatno razširiti.

Zdaj želi najboljšega zdravja in srečno novo leto 1912

zvesti svetovalec.

Najboljša kosa sveta je

„Sohr-ova Sv. Antona srebr. jekl. kosa“ katere edini in izključni razpošiljatelj in prodajalec je

Jos. Sohr v Somogy-Szill-u št. 197, Ogrsko.

„Sv. Antona srebr. jekl. kosa“ se izdeluje iz neke posebne, z najplemen. kovino meš. srebr. jekl. zmesi, koje izdelovanje je tajnost tovarne.

500 kron plačam vsakemu, kdor more pokazati „Sv. Antona srebr. jekl. koso“ kake druge trvdke.

1000 kron plačam vsakemu, ki more izmed 100 „Sv. Antona srebr. jekl. kosa“ dve slabi pokazati. — **Kdor si hoče nabaviti popolno zanesljivo dobro koso,** naj ne naroči nobene kose, dokler ni zahteval ilustrovanega cenika gornje slovite trvdke, ki ga pošlje vsakemu **gratis in franko.**

Var. znam.

Vsak naj zahteva cenik z dopisnico. Zimski meseci so najbolj ugodni za nabiranje naročnikov. Nabiralci imajo prednost! Popolno jamstvo. — Pri naročbi 10 komadov se doda ena brezplačno. Vestna postrežba. Več tisoč priznalnih pisem in priporočil je na željo v vpogled.

Diamant-jekl. britev

s 5 letnim jamstvom K 3.—

Max Straschill

premiirana štajerska žgalnica finega domačega
žganja in veledestilacija

≡≡≡ **v Ptuj** ≡≡≡

priporoča svojo najfinejšo, doma žgano garantirano
pristno fino domače žganje:

Slivovka.

—
Droženka (Geläger)

zdravilno sredstvo.

—
Franz-žganje

zdravilno sredstvo.

Kognak

zdravilno sredstvo.

—
Brinjevec.

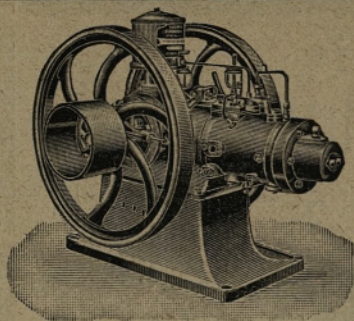
—
Tropinovka
(Treber).

Prava droženka (Geläger) in pravo Franz-žganje so za
namazanje itd. mnogo vplivnejša, boljša in cenejša kakor
z velikansko reklamo pod raznimi imeni za dragi denar
ponujena Franz-žganja; nadalje:

Kaiserbirn-likèr	-	-	-	-
kimljev likèr	-	-	-	-
anis-likèr	-	-	-	-
alaš	-	-	-	-
paprika-likèr	-	-	-	-
poprov (Pfeffermünz-) likèr	-	-	-	-
vaniljni likèr	-	-	-	-
višnjev likèr	-	-	-	-
rum za čaj	-	-	-	-
Kuba-rum	-	-	-	-
Jamaika-rum	-	-	-	-

kakor tudi vsa cena žganja za iztoč v najboljši kakovosti.

**Cene so vedno najnižje! Zahtevajte vzorce in
proračune cen!**

Wohanka-motorji za surovo olje
in
lokomobili.

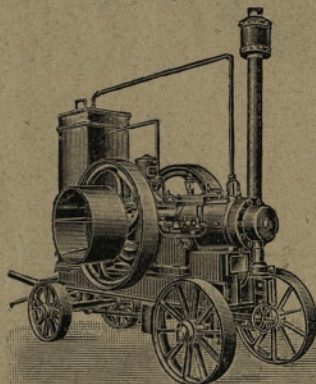

Najcenejši obrat.
Nobene nevarnosti ognja ali eksplozije.

Brez finančno-oblastvenega dovoljenja ali kontrole.

Popolna mlinska pohištva.

Wohanka & Comp. Budimpešta
V. Váci-körut 76/a.

SINGER

„66“

šivalni stroj 20. stoletja.

Kupujte le v naših prodajalnah ali skozi naši agente.

Singer Co., akc. dr. za šivalne stroje

Ptuj, Hauptplatz 1.

Svarilo pred posnetki! Vsi od drugih prodajalen šivalnih strojev pod imenom »Singer« ponujani stroji so izdelani po imenu naših starejših zistemov, ki zaostaja v trajnosti, delazmožnosti in konstrukciji daleč za našimi novejšimi zistemi.

Na pr. vprašanja vsakokrat zaželjeno pojasnilo!

Vzorci vezenja, šivanja in štopfanja zastonj in franko. — Reparatore vsake vrste se napravijo hitro in obračunajo najceneje.

Zakaj je **DIANA** francosko žganje

kot domače sredstvo tako priljubljeno?

1. Kèr obribanje z njim v jutru človeka za celi dan **okrepča.**
2. Kèr je **izvrstni osvežujoči dodatek k vodi za umivati.**
3. Kèr kot **umivalno sredstvo za glavo** lasno podlago **okrepča.**
4. Kèr daje najboljšo **ustno vodo**, ki **desinfecira** ter **osveži.**
5. Kèr se je izkazalo izborno proti **potu na nogah** in **rokah** ter v **ramskih votlinah.**
6. Kèr odstrani bolečine pri boleznih kit in musklov.
7. Kèr umivanje z **Diana francoskim žganjem** truplo proti mrazu otrdi.
8. Kèr se je izkazalo izborno za masažo.

Te in še mnogo drugih blagonosnih lastnosti priznali so brezštevilni dopisi.

☞ „Diana“ francosko žganje se dobi povsod, tudi v konzumnih društvih. ☜

Cene: Steklenica št. I. K — 50, št. II. K 1 20, št. III. K 2 40.

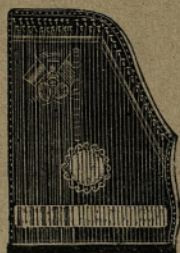
Produkcijska družba za „DIANA“ francosko žganje

Z. Z O. Z.

DUNA J I., Rengasse 5.

Ni 'treba [glasbenega znanja!!!

Št. 32. „Columbia kitare-citre“ vsakdo igra lahko takoj brez poduka, velike 49×35 cm. 41 strun, 5 akordnih skupin, z 12 podloženimi polami not, z šolo in vsem kar treba **K 11'—**. Št. 33. iste z 6 akord. skupinami, 49 strun 55×42 cm vel. kompl. **K 13'50**. **Mandoline-kitare-citre** natanko kot št. 32, ali 62 strun, **K 12'50**. Pole not per kos 15 h, 6 kosov 80 h, 12 kosov **K 1'50**. **Akordne citre** vsake kval. per kos **K 3'50, 4'—, 6'—, 7'50, 9'—** in naprej.

Bogato izbero v godbenih inštrumentih vseh vrst najdete v mojem glavnem ceniku.

Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Pošlje po povzetju c. in kr. dvorni liferant

Hanns Konrad razpošilj. hiša glasbil Brūx 227 (Češko).

Glavni cenik z okr. 4000 podobami na zahtevo vsakomur zastonj in franko.

Gosle za šolarje in koncert.

Le najboljši izdelki v breznapačni izpeljavi.

Gosle za šolarje brez loka K 4'80, 5'50, 6'—, 6'80, 7'60, 8'60, 9'60, 11'—, 12'50, 14'—.
Koncertne gosle po K 14'—, 17'—, 20'50 in 24'—.
Gosle za oršeter močno glasne, po K 28'—, 32'—, 40'—.
Lok za gosle po K —80, 1'—, 1'40, 1'80, 2'—, 2'40, 2'80 in naprej.
Etui za gosle K 2'80, 4'20, 5'60, 6'—, 8'50, 10'50.
Citre, harmonike, orglice, okarine, klarinete, inštrumente za trobiti, gramofone itd. v najbogatejši izberi. *Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! Pošlje po [povzetju ali naprej-plačilu po priznано jako zmožni svetovni firmi c. in kr. dvorni liferant*

HANNS KONRAD. Brūx št. 227 (Češko).

Zahtevajte glavni cenik z okr. 4000 podobami, ki se vsakomur zastonj in franko pošlje.

Cena dobra denarnica.

Št. 7202 zložena iz enega kosa močnega usnja, 4 predali, predal za biljete, 3 ključavnice, 9 cm dolga, 6 cm široka **K 1'20**. Boljše denarnice po **K 1'80, 2'—, 2'50** in naprej v zalogi.

Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem ceniku.

Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!

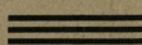
Pošlje proti naprej-plačilu (20 h več za poštnino) priznано jako zmožna svetovna firma, c. in kr. dvorni liferant

HANNS KONRAD, razpr. hiša, Brūx št. 227 (Češko).

Glavni cenik z okr. 4000 podobami na zahtevo zastonj in franko.

Prima orodje za žagico

Izdelovanje del s to žago je podučno in lepo opravilo za mlade in stare v prostih urah. — Štev. 9307. Prima-orodje žagica na močnem kartonu, 7 kosov orodja in predlogo, kompletno **K 3'—**. — Št. 9308. Isto, 10 prima orodje in predlogo **K 4'60**. — Št. 9310. Ia žagična garnitura v škrinjci iz smrekovega lesa s pokrovom za porivati, s 9 Ia orodje **K 7'20**.

Največja izbira vsega tega orodja v glavnem ceniku.

Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!

Pošlje po povzetju izredno zmožna svetovna firma

c. in k. dvor. lifer. HANNS KONRAD, razp. hiša Brūx 227 (Češka).

Glavni cenik z okr. 4000 podobami na zahtevo zastonj in franko.

Mag. pharm. drogerija in kosmetični laboratorij

K. WOLF

Odlikovanja: Zlata medalja, Dunaj 1902. Liferant c. in kr. dvorne
apoteke Dunaj.

„Pri črnem orlu“ **MARIBOR** Herrengasse 17.

Prosim čitajte: Pri nakupu v moji prodajalni ima vsakdo lepe dobitke z vpeljavo novega **šekovno-blagajniškega zistema z rabatnim listom**; s tem je **zanesljiva kontrola** za izdatke in **prihranjenje** celo pri **najmanjšem** nakupu. Pri nakupu **kirurških potrebščin, obvez, drož, medicinalnih vin, čaja, ruma, kognaka, parfumov, mila, toaletnih predmetov, fotografičnih aparatov in potrebščin, sadnih tekočin**, dobi vsak kupec pri gotovem plačilu od blagajne avtomatično tiskani **rabatni list**, ki služi kot **štedilna znamka**. Ta list daje sledečo **dovoljenje rabata**:

Karl Wolfova orlova-drožerija

plača za tak šek ob koncu leta **2%** rabata!

Celo pri **najmanjšem** nakupu **štedite** in zaslužite denar. Naj bi to, vezano z zagotovilom strogo reelne in dobre postrežbe, Vas napotilo, da mi postanete zvesti kupec.

Fabrika za pivo

Thomas Götz

Maribor.

Izdelovanje piva v sodih in
steklenicah. Vsako leto se iz-
dela 60.000 hektolitrov.

Domača pijača

narejena iz

Mostina

da izvrstno pijačo in je najboljše nadomestilo za pristni sadni mošt. „Mostin“ je sestavina naravnih substanc in vsled tega neškodljiv ter vpliva ta pijača za človeka oživljajoče in pospešuje prebavo. 300 l. te pijače, narejene iz „Mostina“ stane 9 K 60 h. Mostin se dobi pri

Janezu Posch

trgovina „pri belem križu“ MARIBOR,
Koroška ulica 20.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Svari se pred ponaredbami!

Ali živi človek po smrti dalje?

Na to vелеvažno vprašanje daje resni odgovor knjižica, v katerej je naše življenje po smrti na eksperimentalni podlagi neovrgljivo dokazano in popolnoma prepričevalno zasigurano. Knjižica se dobi pri

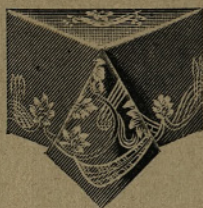
T. Kunstiču v Konjicah

in velja 50 vin. v poštnih znamkah.

Knjižica je prepotrebna za vse sloje človeške družbe, za bogatine kakor siromake, za mlade kakor za stare ljudi, daje sladke tolažbe nesrečnežem in obvaruje obupanega človeka pred samoumorom.

NB. Požurite se, zaloga gre h koncu; druge izdaje ne bo. Enake knjige se prodajajo le še na Nemškem, Francoskem, v Angliji in Ameriki.

Posteljne in namizne garniture

v najsolidnejši in najmodernejši izpeljavi.

Št. 2081. **Bourette garnitura** (2 post. odeji ca. 140×190 in namizna preproga ca. 138×138 cm z lepo vtkanim cvetličn. robom na bordo-rdečem ali olivnem temelju, prav cena, konkurenčna kakovost **K 11·50**. Posamezne posteljne odeje **K 4·20**, posamezne namizne preproge **K 3·10**. — Št. 2165. Ista v boljši kakovosti **K 13·—**, posamezne posteljne odeje **K 4·75**, posamezne namizne preproge **K 3·50**. — Garniture v prima izvršitvi z bogatimi vzorci **K 15, 16, 18, 20** in višje v mojem glav. ceniku.

Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj!

Pošilja po povzetju priznano jako zmožna svetovna trdka

G. in kr. dvor. založ. HANNS KONRAD

Razpošiljalnica v Brüxu št. 227 (Češka).

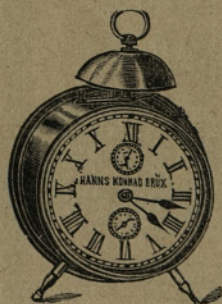
Zahtevajte moj glavni cenik z okr. 4000 podobami na zahtevo zastonj.

Ura-kukavica K 6·80.

Štev. 4598. Lepo rez. šild, zgoraj ptič, številke in kazalci iz kosti, kliče na uro in na pol ure, 32 cm visoka, kompletna, natančno regulirana, la „Schotten“-kolesje, samo **K 6·00**. Št. 4599, ista s ptičjim nastavkom **K 7·50, 8·50, 9·80**; z bogato rezanim šildom z nastavkom (jelenova glava) in z veriverico okrašena **K 10·50, 14·50**. Glej glavni cenik! — **Za vsako uro 3 leta pismene garancije. Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.** Pošlje po povzetju ali naprej-plačilu priznano zmožna svetovna firma v Brüxu

Hanns Konrad, c. in kr. dvorni literant Brüx št. 227 Češko.

Bogato ilustr. glavni katalog z okr. 4000 podobami na zahtevo zastonj in franko.

Konkurenčna budilka

št. 3946 po amer. zistemu, idoča v vsaki legi, zanesljivo kazoča, za službo rabna, dobre kakovosti; s 3 letnim pismenim jamstvom, **K 2·90, 3 komadi K 8·—**, št. 3946½ z v temi svetlikajočo se kazalčevo ploščo **K 3·30, 3 komadi K 9·—**.

Nikak riziko! Zamenjava dopustna; vrne se tudi denar.

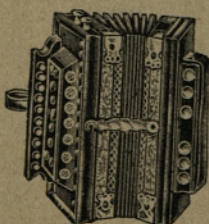
Razpošilja po poš. povzetju ali če se denar naprej pošlje
prva tvornica ur

Hanns Konrad, c. kr. dvor. zal. v Brüxu št. 227 (Češko).

Bogato ilustr. glavni seznam. z okr. 4000 pod. zastonj in franko.

Dobre harmonike kron 4·40

50.000 kosov prodanih!

Nobenih colninskih izdatkov! **Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!**

št. 300¾: 10 tast., 2 registra, 28 glasov, vel. 24×12 cm **K 4·40**

št. 654¾: 8 tast., 1 register, 24 glasov, vel. 28×14 cm „ 4·80

št. 656¾: 10 tast., 2 registra, 28 glasov, vel. 30×15 cm „ 5·40

št. 305¾: 10 tast., 2 registra, 50 glasov, vel. 24×12 cm „ 6·—

št. 663¾: 10 tast., 2 registra, 50 glasov, vel. 31×15 cm „ 8·—

Šola za lastni poduk k vsaki harmoniki zastonj. — Razpošiljatev direktno prvatnim po povzetju ali naprej-plačilu skozi priznano izbornu svetovno firmo

c. in kr. dvorni literant Hanns Konrad,

razpošiljevalna hiša za godbeno blago, BRÜX št. 227 (Češko).

Zahtevajte bogato ilustrirani glavni cenik z okr. 4000 slikami, ki se takoj vsakomur zastonj in poštne prosto vpošlje.

PROSTO ne košta prav nič

vsakdo, ki za to prosi, dobi ZASTONJ škatljico sigurnega ZDRAVILNEGA SREDSTVA proti REVMA-TIZMU in GIHTU.

Jaz sem leta dolgo na **revmatizmu** in gihtu trpel in nobeno zdravilo mi ni dalo najmanjše olajšave: zdravniki so obupali nad ozdravljenjem. Kar nakrat se mi je posrečilo, da sestavim mešanico 5 popolnoma nedolžnih ingredientij in to sredstvo me je v najkrajšem času ozdravilo. Poskusil sem to zdravilo potem pri znancih in sosedih, ki so trpeli na **revmatizmu**, tudi na hospitalnih bolnikih, s tako čudežno presenetljivo ugodnimi uspehi, da so morali celo odlični doktorji priznati, da je moje sredstvo pozitivno uspešno.

Pohabljenje roke pri splošnem, akutnem artikularnem revmatizmu.

Od tedaj sem z njim stotero popolnoma brez pomoči se nahajajočih oseb, ki brez pomoči niti jesti niti se oblačiti niso mogli, ozdravil in sicer take v starosti od 60 do 75 let, ki so mnogokrat čez 30 let pod to boleznijo trpele. Jaz sem se odločil, da razdelim več sto škatljic **prosto**, da bodejo imeli od tega tudi drugi vbogi trpeči dobiček. To je čudežno sredstvo in ni dvoma, da bolniki, ki so jih celo doktorji in bolnišnice za nevzdravljive proglasili, postanejo zopet popolnoma zdravi.

Zapomnite si, jaz ne zahtevam nobenega plačila, temveč vas le opozarjam, da mi vpošljete svoje ime in naslov z zahtevo po **prosti poizkusni škatljici**. Ako potem več potrebujete, je cena jako nizka. Moj namen ni, da bi si pridobil iz moje iznajdbe veliko premoženja, temveč jaz hočem le trpeče ozdraviti. Obrnite se s svetovno poštno dopisnico na: M. E. Trayser, št. 919, Bangor House, Shoe Lane, London, Angleško. Poštna karta stane 10 vinarjev, pismo pa 25 vinarjev poštne.

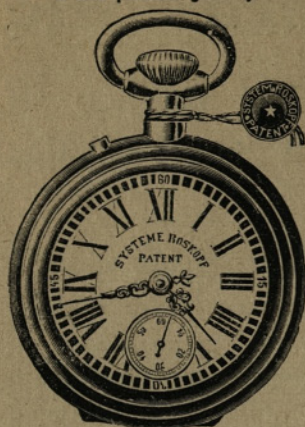
NB. Ako bi to zdravilno sredstvo še nadalje potrebovali, dobite je lahko od kakšnega zdravnika ali pa v tamošnji apoteki.

5 kron

3 leta pismene garancije.

košta moja prava *švicarska zistem Roskopf-pat.-anker-remontoar-ura št. 4060 z masivnim, solidnim, anti-magnetičnim anker-kolesjem*, prava cifernica iz emajla, (ni papir), nikelnasto pravo ohišje z *varstveno plombo, šarnir-pokrovom* čez kolesje, gre 36 ur (ni 12 urna ura), okinčani in pozlačeni kazalci, *natanko regulirana*, 3 letni garancijski list, en kos K 5.—; št. 4062 s sekundnim kazalcem K 5.50; št. 4098 v pravem srebrnem ohišju brez sekundnega kazalca K 11.50; št. 4101 s sek. kazalcem K 12.50; št. 4079 ista v jeklenem ohišju K 6.—.

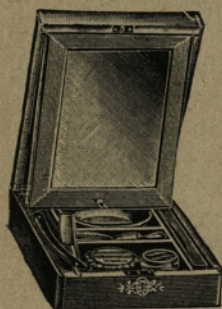
Najbogatejša izbira vseh vrst ur v mojem glavnem ceniku. *Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.* Pošlje po povzetju ali naprej-plačilu

prva fabrika ur

HANNS KONRAD, c. in kr. dvorni liferant Brūx 227 (Češko).

Glavni cenik z okr. 4000 podobami na zahtevo gratis in franko.

Brivska garnitura št. 8730 jako praktična

v *lepo polirani leseni škrinjici*, ki se da zapreti, 20 cm dolga, 15½ cm široka, 6 cm visoka, *zrcalo za briti*, ki se da premikati, vsebuje vse brivske potrebščine: 1. Eno britev iz la Solinger-srebrnega jekla, 4/8 široka, ¼ votlo brušena, primerna za vsako brado in gotova za rabo. 2. En dobri jermen za brusiti. 3. Ena doza mase za brusiti. 4. Ena doza antisept. mila za briti. 5. En zaniklani piskerček za briti. 6. En čepič z zaniklanim držajem. Kompletna v *prima-kakovosti*

samo K 5.— samo.

Ista garnitura, ali z *varstveno priredbo* za nevajene (ranjenje izključeno) z navodilom K 5.60. Št. 8740 najnovejša garnitura za briti, ima namesto britev zaniklani varnostni aparat s 5 dvo-reznimi klinami, jako priporočljivo za nevajene K 4.80.

Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!

Razpošiljatev direktno na privatne po povzetju ali naprej-plačilu skozi priznano jako izborno svetovno firmo

HANNS KONRAD, c. in kr. dvor. lif., Brūx št. 227 (Češko).

Zahtevajte glavni cenik z okr. 4000 podobami, ki se takoj vsakomur zastonj in franko vpošlje.

Dobre, srebrne cene ure!

K 8.40!

Prava srebrna remontoar-ura, štempljana od c. kr. oblasti, z emajl cifernico, kazalcem za sekunde, natanko regulirana, ohišje, ki se dobro zapira, K 8.40, z dvojnimi manteljnomo K 12.—, z anker-kolesjem zistem Roskopf, odprta K 11.50. Ista s 3 srebrnimi manteljmi K 12.—. Prava srebrna premilirana anker-remontoar-ura z dvojnimi manteljnomo (3 srebrni manteljni in poskočni pokrov), la kolesje, 15 rubinskih kamenjev, fina emajl-cifernica, kazalec za sekunde, natanko regulirana

K 16.50.

Vse ure so najnatančneje regulirane in repasirane. Za vsako uro strogo realno pismeno 3 letno garancijo.

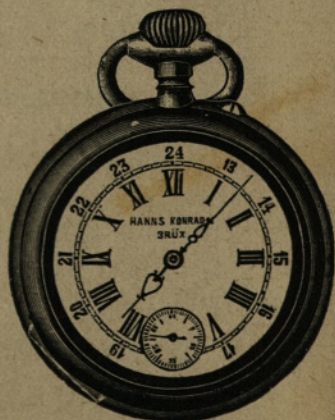
Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! Razpošiljatev po povzetju skozi priznano zmožno svetovno firmo prvo fabriko ur

Hanns Konrad

c. in kr. dvorni liferant, **Brūx**, številno 227 (Češko).

Glavni cenik z okroglo 4000 podobami na zahtevo zastonj in franko.

Zaloga blaga v vrednosti okoli pol milijona kron.

Lekarnar A. Thierry-jev balzam

postavno zavarovan

je pristen samo, ako je steklenica opremljena z zeleno redovnico kot varstveno znamko.

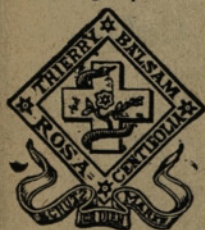
Vsako ponarejanje in razprodaja drugih balzamov s znamko, katera lahko moti, se bo postavnim potom zasledovalo in kaznovalo. Ta balzam služi zunaj in znotraj. On je: 1. **Nedosegljivo zdravilno sredstvo proti vsem pljučnim in prsnim boleznim, olajša katar in ustavi izpljuvanje, odvrne boleštni kašelj in enake zastarele bolezni.** 2. Posebno dobro uspeva pri vnetju vrata, hripavosti itd. 3. Odstrani mrzlico. 4. Ozdravi vse bolezni jeter, želodca in črev, posebno želodčni krč, koliko in trganje v trupu. 5. Odstrani bolečine in ozdravi zlato žilo. 6. Čisti ledvice, odvzame hipohondrijo in melanholijo, ojači tek in prebavo, razredčuje slez in čisti kri. 7. Je posebno dobro sredstvo proti zobobolu,

volim zobem, gnilobi v ustih, odstrani riganje in neprijeten duh iz ust in želodca. 8. Odpravi črve, trakuljo in utešuje padavico. 9. Od zunaj dobro služi proti ramam, progam, šenu, krastam, **opeklinam, zmrzlim udom**, odvzame glavobol, šumenje, trganje, ušesno bol itd. Več pove navdilo. 10. Je sredstvo, ki se rabi zunaj in znotraj in brezdvomno pomaga, ni drago in ne škoduje nikdar, zaradi tega naj bi se rabilo v vsaki družini, posebno ob času influence, kolere in drugih nalezljivih boleznih. — **Paziti je treba na postavno zavarovano zeleno znamko z nuno.** 12 malih ali 6 podvojnih steklenic ali pa ena velika posebna steklenica stane K 5.—. Manj kot 12 malih ali 6 podvojnih steklenic se ne razpošilja. Pošilja se samo proti predplačilu ali povzetju.

Naslov natanko:

Lekarna Adolf Thierry „pri angelu varuhu“ v Pregradi pri Rogatcu.

Schutzensengel-Apotheke

des A. THIERRY in
PREGRADA.

Moč in uspeh

pristnega centifolijskega mazila

preje imenovano „čudežno mazilo.“

Stem mazilom se je ozdravilo 14 let obstoječo bramorko (Beinfrass), katero se je smatralo kot neozdravljivo, v novejšem času celo 22 let trajajočo, raku podobno bol.

Zabrani in odpravi zastrupljenje krvi in so po rabi tega mazila boleče operacije in amputacije nepotrebne.

Pristno centifolijsko mazilo se rabi: proti bolezni prs porodnic, šenu, vsakovrstnim zastarelim poškodbam, odprtim, obribanim in oteklim nogam, vsakovrstnim ranam, bramorki, opeklinam in ozeblinam, prsnemu črvu, oteklini nohtov, mehurjem, oteklini vratu, žuljem in otiskom vsake vrste, raku, preležanju bolnikov, zaušesnim in drugim ranam otrok itd. — Razpošilja se najmanj po dva lončka po 3 K 60 vin., izključno proti predplačilu ali poštnem povzetju.

Edini nakupni vir:

Lekarna „pri angelj-varuhu“ A. THIERRY
v Pregradi pri Rogatcu.

Zavarovane depozite 6 milijonov!

Najstarejša banka v deželi.

Srečke, ki obdržijo vrednost!
Gotovi dobitki!

Avstr. 3% zemljiško-kreditne srečke od leta 1880.

4 srečkanja na leto! Vsaka srečka dobi
176 glavnih dobitkov, vsak po 90.000 kron.
Mi odajamo 3 procentne zemljiško-kreditne srečke
od l. 1880 proti kasi po dnevnem kurzu ali me-
sečnemu plačilu po K 9.—.

Velike dobitne šanse dajo

Turške 400 Fr. državne srečke.

6 srečkanj na leto! Vsaka srečka dobi!
219 glavnih dobitkov po 400.000, 219 glavnih do-
bitkov po 200.000 Fr. Mi oddajamo turške 400 Fr.
srečke proti gotovini po dnevnem kurzu ali po
mesečnemu plačilu po 8 kron.

Jako ugodne so tudi

ogr. državne premijske srečke od l. 1870.

Vsako leto 2 srečkanji! Vsaka srečka dobi!
10 glavnih dobitkov po 240.000, 10 glavnih dobit-
kov po 200.000 K. Do leta 1920 se mora vse srečke
z dobitki vleči. Mi oddajamo ogrske državne pre-
mijske srečke o. l. 1870 proti kasi ali 1 cela srečka
proti mesečnemu plačilu po 16 K, pol srečke
proti mesečnemu plačilu po 8 K. Pri naro-
čilih vpslati je prvi obrok. Igralna pravica na vse
dobitke takoj. Vsak kupec zamore glavni dobitke
popolnoma za deti. Nobena družba.

Bančna in veletrgovska hiša

L. Herber, Brno (Brünn), Großer Platz 3.

Pismene naročbe se takoj izvrši. Nakup in pro-
daja državnih rent, obligacij, akcij po
dnevnem kurzu. Posojila na srečke do polne
kurzne vrednosti proti mesečnih obrokih nazaj-pla-
čilno. Liste srečkanja vseh srečk z. l. K 1'60. Pri
nas izplačilni dobitki čez 10 milijonov.

Preje
18 K.

Zdaj
6 K.

Krasna anker-remontoar

Gloria-srebro

ura za gospode, 3 krasno gravirani
kapseljni in pokrovi (Sprungdeckel), li-
medajli (Medaillenprägung), „15 rubi-
natanko idoča, 3 leta pismene garancije
proti povzetju samo 6 K.

Fabrika ur J. König

Dunaj VII, 463, Kaiserstraße 101.

Lekarna pri „Marija pomagaj“

(poleg župne cerkve)

Otto Schwarzl & Comp., Celje.

najcenejši nakupni vir vseh potrebščin za bolnike in otroke. Domače in inozemske šp-
cialitete. Priznana domača sredstva. Medicinalna vina: Kina-vino, Condurango-vin-
Kina-železno-vino, Malaga, Marsala, Pepsin-vino, Sagrada-vino in kognak. Bru-
bandi, obveze, blago iz gumijs. Medicinalno milo, parfumi in toaletno blago. Zdra-
vilo za živali. — Homeopatična lekarna.

Menthol-želodčne kapljice priznane proti krču in bolečinah v želodcu à K 1'—.

Köllerjev odvajalni čaj, najboljši čaj proti zapiranju à K 1'50.

Rabarber in rastlinska esenca (apetitne kapljice) proti motenju prebave in pomanjka-
appetit à K 1'40.

Sok iz planinskih rastlin (Alpenkräutersaft) štajerski, proti kašlju, hripavosti in zaslinjen-
à K 1'76.

Univ. želodčni in jedilni prašek proti kislemu kovčanju, sodbrennen itd. à K —80.

Mangan-železni Pepton aromat. zdravniško priporočan pri bledosti, pomanjkanju krvi, slabosti i-
à K 2'—.

Mentol francosko žganje, za obribanje, odstrani bolečine in okrepča, priznano domače sreds-
à K 2'— in K 1'20.

Odvajalne pilule, rdeče zacukrane, pomagajo gotovo pri zapiranju, trdemu truplju, boleznim črevesja i-
à K 1'— in K —50.

Eter proti krofu, najboljšo sredstvo proti krofu in napihnjenemu vratu à K 1'—.

Fluid proti gihu arom., priznano sredstvo proti bolečinam v križu, gihu in revmatiz-
à K 2'— in K 1'—.

Lasna tinktura za okrepčanje lasne rasti, proti nastajanju šup in izpadanju las à K 2'—.

Salol-ustna voda za negovanje zob in desinfekcijo ust ter goltanca à K 2'— in K 1'—.

Zdravila za živali:

Restitucijski fluid za konje, okrepčanje in obribanje udov itd. à K 1'60.

Svinjski prašek } pospešuje veselje do krme in prebavo ter obvaruje pred boleznijo à K —50

Konjski prašek

Prašek za govedo

Homeopatične svinjske kapljice à K 1'— in K —50.

Vsak dan poštna pošiljatev, proti povzetju!

Kar ni v zalogi se hitro preskrbi!

KIDOR?

hoče lepega in cenega, vsakovrstnega blaga za poletni in zimski čas, kakor: **Za moške:** štof za obleko, pravi koroški domači loden, cajn za hlače in obleko. **Za ženske:** volneni štof, damentuh, loden, satin, druk, platno za srajce in rjuhe, oksfort, gradl, bele in barvane mizne prti, tepihe, vsakovrstni barhent, šivane odeje, kocne za konje, volnene kocne za hišno porabno. **Za mlinarje:** vsakovrstne volnene in židane pajtelne, **pravo domačo platno** (Hausleinwand). **Veliko zalogo židanih, štrikanih in volnenih robcev,** (Kumethauben für Pferde und wasserdichte Plachenstoffe) in še mnogo drugega blaga, ta se naj obrne v zaupno zalogo

L. F. Slawitsch in Heller v Ptuj
(na Ferschovem)

trgovska štacuna z manufakturnim blagom.

Vsaki naj obiše našo trgovino, saj se mu bo muja izplačala.

== Pain-Expeller ==

se sme le zunanje rabiti.

Sigurno vplivajoče namazanje pri gihtu, trganju v udih, akutni in kitni revmi, bolečinah v hrbtu in križu, Hexenschuss, otrpljenju, zunanjemu prehlajenju, izpahnenju udov, oteklim udom, vnetju itd. ter kot zunanje okrepčalno sredstvo po vsakem naporu. Manj kot 2 steklenici se ne more razpošiljati in stanejo proti povzetju ali naprej-plačilu svote **3 kron 60 vin.**

Pristno angleško mazilo za varstvo kože

1.

brez vseh škodljivih in prepovedanih snovi, učinkuje ugodno in gotovo proti vsaki boleznici kože. Odstranja čudežno vse nečistosti kože, obraza in telesa, kakor: **pege na lici, jetrne fleke, Mittesserje** itd., mozole, gube in trdo kožo, napravi rdečo roko čisto in nežno in podeli obrazu pri neprestani uporabi mladostno nežnost. Vsak večer prej ko se gre spat, naj se namaže obraz ali

2.

tisti del trupla, kateri se hoče, da se pomladi ali da nežen postane, na roke naj se natakne rokavice in tako naj se pusti čez noč sredstvo učinkovati. Zjutraj naj se z mrzlo vodo in nevtralnimi milom (najbolje je moje boraksovo milo) zmije. Vsak lonček mora imeti na pokrovu ponatisnjeno: **Lekarna „Pri angelu varuhu“ A. Thierry, Pregrada pri Rogatcu.** 1 lonček pristnega angleškega mazila za varstvo kože in boraksovo milo velja 4 krone.

Hematin-krogeljice so najzanesljivejše sredstvo proti bledici in malokrvnosti in tem sledečim boleznim. Učinkujejo redilno in pospešujejo rast krvi. Kakor hitro se opazi pri komu znamenje slabe krvi in bledice, kateri sledi utrujenost, slabost živcev, srčno utripanje, težko dihanje, motenje prebave, želodčni krč, omotica, neznosni glavobol itd., naj se takoj naročijo **Hematin krogeljice**, katere so zanesljivo sredstvo proti bledici in malokrvnosti. Hematin krogeljice se napravijo sveže na vsako naročilo v **lekarni Adolfa Thierry „Pri angelu varuhu“ v Pregradi pri Rogatcu.** Škatlja stane 4 krone. **Vsaka škatlja mora imeti lastnoročen podpis izdelovalca.**

Zagorjanski prsni sirup

je prijetno in lahko užitno sredstvo za odraščene in otroke vsake starosti. Učinkuje utešljivo proti kašlju, davici, prsnem in pljučnem kataru, zasliženju, boleznem pljuvanju, bolečinam v prsih itd. Vpliva pomirljivo in bolečine odstranjajoče tudi pri starejših prsni in pljučnih boleznih. 1 cela steklenica stane 3 K 30 v.

Pristne angleške kaskara-sagrada kričistilne krogeljice.

Zavitek s 6 škatljami stane iranko 4 krone. Manj kot en zavitek se ne razpošilja. Priporočajo se za pospeševanje odvajanja brez škodljivih nasledkov.

Johann Steudte

sodar v Ptuju

priporoča vse vrste sodov najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

== Nakupuje vse vrste lesa po najvišjih cenah. ==

Stara, reelna trrdka.

FRANZ SCHÖNLIEB

Gewehrfabrikant und Feinbüchsenmacher
Ferlach (Kärnten).

Direktni nakupni vir mod. lovskih pušk, lancastre-pušk, (Büchslinten) od K 58— naprej. Werdnl-puške od K 14'— v kalibru 28 Lankaster; vse vrste orodja, municije, blago za lovski šport po najnižjih cenah. 1 dvojna Hammerles-šrot-puška od 85 K naprej, vse vrste autom. pištol, Browning, Steyr, Pieper, kal. 6'35 m/m, cena od K 44'— naprej. Popravila, prenavredbe strokovnjaško, zlasti nove cevi z nedosežnim uspehom in nove šafte.

Ill. ceniki brezplačno.

ALOISIA ZELAN

trgovina z apnom in cementom

== Pragerhof ==

priporoča

apno in cement najboljše kakovosti in po najnižjih cenah v malem in velikem.

Sloviti 200 letni

Pressburški Seehofer balzam iz rastlin

proti zaprtju, slabemu prebavljanju, bolesi na jetrah,

slabosti črev, koliki, zlati žili itd. je edino pristen z znamko rdeči rak. Dobi se v vseh apotekah ali direktno pri edino opravičenemu izdelovalcu

Ladislav Földes, apoteka „rdeči rak“

Pozsony 141/137 (Preßburg) Ogrsko.

Ponaredbe se sodnijsko zasleduje! — Cena 1 steklenice 70 vinarjev — Po povzetju 6 steklenic franko K 4'60.

Generalni depôt za Avstrijo! Paul Redtenbacher, apoteka „Genfer Kreuz“, Dunaj XIII., Auhofstr. 141/137.

Varšvena znamka.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — **Tekočina za prsa in pljuče**, steklenica K 1·20 proti kašlju, težki sapi itd. — **Čaj in pilule za čiščenje krvi** à 80 vin. — **Čaj proti gihtu** à 80 vin. — **Balzam za giht, ude in živce** steklenica 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — **Bleiburški živinski prašek** à K 1·20. — **Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi** à K 1·60. — **Izvrstni strup za podgane, miši, ščurke** à K 1.—. Razpošiljatev

L. HERBST, apoteka,
Bleiburg na Koroškem.

☞ **Pozor pred manjvrednim blagom!** ☞

Tomaževa moka

je ob vsakem času in za vse kulture najboljše in najcenejše gnojilo s fosforjevo kislino. Za čistost, vsebino na skupni in v citronski kislini raztopivši fosforjevi kislini ter finost zmeljenja pod znamko

„deteljice“

znane in še več kot 30 let rabljene splošno priznane Tomaževe moke jamči

Prodajalna pisarna fosfatove moke čeških Tomaževih tovarn

Dunaj I., Bauernmarkt 13.

Najboljši pemski vir za nakup!
Ceno perje za posteljo in daune!

S. Benisch

1 kila sivega, dobrega, šlisanege perja za posteljo 2 K, boljšege 2:40 K, prima pol-belega 2:80 K, belega 4 K, belega flavmastega 5:10 K, 1 kilo snežno-belega, šlisanege najfinejšega perja za gospódo 6:40 K in 8 K, 1 kila belega, nešlisanege, flavmastega perja (Rupfedern) 4:80 K in 5:20 K, Kaiserrupf 5:80 K, 1 kila sivega daunastega flavma 6 K in 7 K, snežno-belega 10 K, najfinejši prsni flavm 12 K.

☛ Ako se 5 kil odvzame franko. ☛

Gotove, napolnjene postelje

iz tesnonitnega rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga (Inlettstoff), 1 tuhent 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema blazinoma vsaka 80 cm dolga in 60 cm široka napolnjena z novim, slvim, zelo trajnim, flavmastim perjem za posteljo 16 K; poldavne 20 K; davne 24 K; posamezne tuhente 10 K, 12 K, 14 K in 16 K; posamezne blazine za glavo 3 K, 3:50 K in 4 K; tuhente za dva 200 cm dolge, 140 cm široke 13 K, 14:70 K, 17:80 K in 21 K; blazine za dva 90 cm dolge, 70 cm široke 4:50 K, 5:20 K, 5:70 K; spodnje tuhente iz lepo pisanega gradla za posteljo, 180 cm dolga, 116 cm široke 12:80 K, 14:80 K. Otroške postelje, štepdeke, matrace po nizkih cenah razpošilja proti povzetju od 12 K naprej franko.

☛ Zavoj zastoj. ☛ Zamenjava dovoljena, ako

se ne dopade, plačam svoto nazaj.

S. Benisch v Deschenitzu 642, Čechy.

Bogato ilustrirani cenik se dobi zastoj na zahtevo.

Wenzel Schramm

izdelovatelj godbenih inštrumentov

CELJE, Grazerstrasse 14

priporoča svoje priznane dobre in cene izdelke i. s. fine šolske violine, citre, gitare, harmonike, vse inštrumente za trobenje iz lesa in pleha, največja izbira v violinskih lokih, koncertne strune (quintenrein), strune za citre z luknjami. Vse reparateure se takoj izvršijo in najceneje računijo. Stare, čeprav defektne violine in cello se izmenja. K vsakemu inštrumentu dam eno „šolo“ zastoj.

Najcenejši in najboljši nakup!

R. Pölzl, Leitersberg
 pri Mariboru.

Najcenejši nakupni vir v špecerijskem blagu.

Razprodajalnica

Mauthnerjevih semen.

☛ Nakup vseh deželnih pridelkov. ☛

Važni nauki za kmetovalce, živinorejce !

Richterjev
staroznani in
priznani

Welser živinski prašek

za konje, go-
vedo
in svinje !

Ti praški so najboljše pitalno in izrejno sredstvo, zvišajo množino mleka pri kravah, služijo za okrepcanje in razvitek živalskih kostij, povečajo veselje za žreti in pospešujejo prebavo.

Richterjevi Welser-živinski redilni praški niso nobeno tajno sredstvo, marveč blago, ki se, kakor je to zlasti oblastveno priznано, sme splošno prosto prodajati. P. n. kmetovalci bodejo dobro storili, da v slučajih obolenja svojih domačih živali živinozdravniški nasvet in pomoč poiščejo.

Stanejo le **pri zavoju 60 vinarjev; 4 zavoji stanejo dve kroni** in se dobijo povsod v boljših trgovinah, tam kjer visijo Richterjevi plakati. **Pazite na znamko pristnosti!** Kjer se ne dobijo, obrnite se naravnost na

C. Richter orlovo apoteko

Wels, O. Ö.

Ustanovljena l. 1700.

 Trgovina z medicinalnim, drožijskim in sanitetnim blagom.

Nadalje si usojam opozarjati na od mene v promet dane praktične **veterinarske-rojstne-vezi (Kälberzieher)**

veterinarski rojstni oglavnik (Geburtshalfter)

(postavno varovani z avstrijskim patentom št. 34.975, z ogrskim patentom št. 42751, D. R. G. M. št. 326.377)

obstoji iz dveh posebnih zanj za noge in ene zanjke za glavo. Ta oglavnik je že skozi leta pri mnogo graščakov in kmetov v rabi in so mnogoštevilna hvaležna priznanja na razpolago, zlasti tudi od živinozdravnikov. **Kdor je ta oglavnik le enkrat poizkusil, ne rabil bode nikdar več štrika.** Ta vez olajša rojstvo pri napačni legi na glavi in sploh pri težki poroditvi. Glavno zanjko se prav lahko čez ušesa teleta dene (kar zamore vsaka hlevska dekla storiti); s tem se teleta na dolgo potegne in krava steleti mnogo lažje.

Izredno nizka cena tega „oglavnika“ omogoči njegovo nabavo tudi najmanjšim kmetovalcem. **Celotna garnitura** košta pri **frankodopošiljlatvi** samo **3 K**, dve garnituri **koštajo K 5·60**, 10 garnitur **K 25** — **franko po povzetju**. Da se večjih poštnih stroškov prištedi, se prosi, da naj se najmanje dve garnituri nakrat naroči. En sosed se bode dal lahko prigovoriti, da skupno naroči. Kmetijska društva se opozarja zlasti na ceno za 10 komadov.

Svari se pred manjvrednimi posnemanji in se **iste tudi sodnijsko zasleduje**.

Izvedeniško spričevalo

gospoda dr. **Karl Keller**, profesorja na porodno-pomožni kliniki c. k. živinozdravniške visoke šole na Dunaju:

Takozvani „oglavnik“ so napravljene iz čistega materijala, ki omogoči prav temeljito steriliziranje; vključno temu obdržijo, v nasprotju z drugimi mnogo rabljenimi porodnimi štriki, na popolni način svojo mehkoost in dobrost. Rabijo se vsled tega lahko in zanesljivo in jamčijo največje varstvo teleta kakor krave potom porodne zanjke. Po rabi se dajo te zanjke prav lahko z umivanjem sčistiti in se prav hitro posušijo.

Ta „oglavnik“ se je v nekaterih slučajih na porodno-pomožni kliniki poizkusno v polno zadovoljstvo rabil in se njegovo rabo v slučaju potrebe pri ekstrakcijah v porodnih slučajih pri velikih domačih živalih najbolje priporoča. Te porodne zanjke se bodejo i zanaprej zaradi njih izvrstnosti zlasti v higieničnem oziru na imenovani kliniki rabile.

i. r. prof. dr. **Karl Keller**.

C. k. ekonomijsko okrajno vodstvo Horelic piše:

9. decembra 1909.

Prosim za vpošiljatev dveh garnitur „oglavnika“ za poizkus. V slučajih primernosti nadaljnoro naročilo.

18. decembra 1909.

Prosim za takojšno vpošiljatev desetih garnitur „oglavnika.“ Bil sem v prijetnem položaju izvedeti in videti Vaš koristni izdelek, ki ste ga našemu ekonomu vposlali in prosim za takojšno vpošiljatev garniture.

Stephan Csiki

prezident kmetijskega kazina Szent Gericze, komitat Maros Torda, Ogrsko.

Najboljšo zadovoljnost v Teplitzu in celem okraju najdejo Vaši izdelki, dobro ime celo na Saškem

Wenzel Rehwald

načelnik kmetijske družbe, Moldava, Češko.

Naznanjam Vam, da imam z Vašo garnituro porodnih štrikov dobre uspehe in da se je na nekem kmetijskem zborovanju 20 članov oglasilo, ki jo hočejo kupiti. Naročam torej tem potom 20 garnitur tega „oglavnika.“

Josef Billey

upravni vodja kmetijske družbe za severno-vzhodni del srednjih gorav političnem okraju Ustje.

Prosim za vpošiljatev 10 garnitur Vašega patentiranega „oglavnika.“ Isti se je prav dobro obnesel.“

Franz Absolon

živinozdravnik, Auscha, Češko.

☐ ☐ **Straschill'ova grenčica iz zelenjave** ☐ ☐

(Straschill's Kräuter-Bitter)

iz premiirane štajerske žgalnice finega domačega žganja in veledestilacije

Max Straschill v Ptuj

☐ * je izdelek najvišje dovršenosti in nedosežen v dobroti ter vplivu.

☐ ☐ **Straschill'ova grenčica iz zelenjave** ☐ ☐

je dvojna želodčna grenčica iz zelenjave in korenin. Izdeluje se iz najboljših kot domača ter želodčna sredstva znanih dobro vplivajočih zdravilnih zelenjav in korenin ter iz najfinejših temeljnih snovi.

☐ ☐ **V Straschill'ovi grenčici iz zelenjave** ☐ ☐

vporni se le izbrane najfinejše aromatične zdravilne zelenjave in korenine najizbornejše vrste. Ekstrakcija, t. j. dobava in izsesanje vplivajočih snovi iz zelenjav in korenin, zgodi se po najnovejšem, znanstveno izkušenem ekstrakcijskem načinu. S posameznimi zelenjavami in koreninami se različno ravna in sicer na ta način, da se porabi za vsako rastlino (Droge) ono ekstrakcijsko metodo, po kateri se iz iste najboljše zahtevano snov izvleče.

☐ ☐ **Straschill'ova grenčica iz zelenjave** ☐ ☐

je čisti, naravni izvleček (ekstrakt) najfinejših zdravilnih zelenjav in najbolj vplivajočih korenin.

☐ ☐ **Straschill'ova grenčica iz zelenjave** ☐ ☐

vplova vsled svoje sestave milo na prebavljanje, okrepeča želodec in truplo in je jako prijetna.

☐ ☐ **Straschill'ova grenčica iz zelenjave** ☐ ☐

je domače in želodčno sredstvo, napravljeno z ozirom na namen. — V nobeni domačiji naj je ne manjka!

☐ ☐ **Straschill'ova grenčica iz zelenjave** ☐ ☐

je neobhodno potrebna pri večjem telesnem naporu in štrapacah. Posebno priporoča se Straschillovo grenčico iz zelenjave za turiste, lovce, potnike na morju, vojaštvo, romarje itd.

☐ ☐ **Straschill'ova grenčica iz zelenjave** ☐ ☐

je izvrstna dvojna želodčna grenčica iz zelenjave in korenin (garantirano prosta od vseh esenc in ostrih, zdravju škodljivih snovi).

☐ ☐ **Straschill'ova grenčica iz zelenjave** ☐ ☐

dobi se v vseh boljših tozadevnih trgovinah, kavarnah itd.

Zahteva naj se povsod izrecno

☐ ☐ **Straschill'ovo grenčico iz zelenjave** ☐ ☐

(„Straschill's Kräuter-Bitter“)

in zavrne naj se vsako drugo manjvredno blago.

Max Straschill v Ptuj

premiirana štajerska žgalnica finega domačega žganja in veledestilacija.

Digestiv

pristni angleški prašek za jed in prebavo

je neprekosljivo domače sredstvo, učinkuje in pospešuje prebavo in tek, krepča želodec, čisti kri in zabrani napredovanje boleznih prebavil. Priporoča se posebno po užitku preobilne, mastne hrane in pijače. Vpliva proti kovčanju (Sodbrennen), želodčni kislini. Čisti kri in zabranjuje početek in napredovanje boleznih prebavil. Četrť ure po zaužitku hrane se vzame eno ali dve majhni žličji tega praška na vodi ali vinu in se izpije na vrh pol kozarca vode ali vina. — Škatlja stane 3 K.

Pristna angleška

Tannochinin-pomada za rast las

prepreči izpadanje las, prerano osivljenje las, je absolutno neškodljiva in jo je priporočati pred vsako slično pomado. En piskerček stane **4 kron.**

Prašek proti hemeroidam

zanesljiva pomoč, ozdravi in odstrani hemeroide, (zlato žilo, krvotok iz črevesja, vozle). Se rabi le zunanje brez motenja pri delu.

Več pove rabno navodilo. — Ena škatljica stane **8 kron.**

Naslovi se pri naročbi ali pošiljatvi denarja:

A. THIERRY, lekarna „pri angelj-varuhu“,

Pregrada pri Rogatcu.

Lekarnarja A. Thierry balzam in centifolij-mazilo

itd. so tako splošno kot domača sredstva priznana in razširjena in se jih povsod odlikuje, da sploh nadaljnega priporočila ni potrebno.

Kose in srpi iz vlitega jekla

režejo boljše kot britva.

1 kosa, 1 brusni kamen, 1 kosir
K 3.—, 10 kos K 20.—, 10
brusnih kamnov K 5.—.

Pošilja franko

Johan Oder

Sv. Lovrenc pri Mariboru.

Zaloga vsakovrstnega jeklenega blaga,
kakor: kos, srpov, sekir, cepinov,
motik.

Vsak trgovec

ki hoče uspešno inzerirati, naj
se obrne na

✉ ekspedicijo anons ✉

Julius Leopold

kom. dr. BUDIMPEŠTA VII., Elisabetring 41
kèr se tam inzeriranje v vseh
listih in koledarjih sveta s po-
sebnim strokovnim znanjem
vestno, natanko in hitro, ter
po solidnih cenah priskrbi.
Zastopstvo čez 265 koledar-
jev, centralna pisarna ogrskih
provinčnih listov, uprava raz-
nih listov. Vsako pojasnilo
daje se p. n. inzerentom brez-
plačno.

 Po zelo znižanih cenah!

Ivan Berna

v Celju, Herrengasse šte. 6

priporoča svojo bogato zalogo **obuval** za pomladansko letno in zimsko sezijo, vse vrste moških, damskih in otroških **čevljev** lastnega in tujega izdelka. **Gumi** za pete, vrvice, zaponke, vedno v **največji izberi**. Priporočam tudi specialistom prave **gorske in lovske čevlje**. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila. **Postrežba točna, cene solidne**. Zunanja naročila proti povzetju.

Pohištvo

v veliki izberi, politirano, mat in lakirano, vloge za postelj, matrace, blazine, tuhne, posteljske odeje, preproge iz špic itd., divani, zofo, stoli po najnižjih cenah tudi na obroke priporoča **P. Srebre, Maribor, Tegetthoffstr. 23.**

Cepljene trte

dobro raščene z bogatimi koreninami, **Burgunder, Risling, Gutedel, Silvaner, Traminer, Mosler, Portugiser, Muskateler** in **Ruländer** v velikem in malem se dobijo pri **P. Srebre v Mariboru.**

Slatine zdravilnega zavoda Radince

ki se razpošiljajo, so

„Radinska zdravilna slatina“

(„Radeiner Heilquelle“)

najmočnejša vseh natron-lit-ion-slatin, podobna znani Bilinski slatini, katero pa s svojo vsebino prekaša.

Radinska Jurjeva slatina

(„Georgsquelle“)

srednjo močna kislá voda v karakterju Preblauske slatine.

Radinska „Gisela-slatina“

(„Giselaquelle“)

voda, ki ima mnogo proste oglene kisline, ki je pa glede vsebine soli lahka, podobna „Gießhübler-slatini.“

Zdravilišče Radince

poštna, brzojavna in železniška postaja Radinska kopelj (Bad Radein).

 Pitno in kopeljno zdravljenje.

Sezija od 1. junija do 15. septembra.

1000 kron plačila

za take, ki so plešasti
in nimajo brade.

Elegantno rast brade in las
zamore se tekom 8 dnij z rabo
Cara lasnega balzama povzročiti.
Ta balzam prinese lase in brado
vseh plešastih in redko z lasmi
obrašenih oseb v rast.

Cara je najboljši izdelek mo-
derne znanosti na tem polju in je
priznan kot edini balzam, ki za-
more res lase in brade (tudi pri
starcih) povzročiti.

Cara lasni balzam se vsled
tega tudi od vseh mladih in starih gospodov in dam po celem svetu
rabi.

Cara pripelje izumrle lasne papile zopet v rast in sicer po rabi
malo dnij in dobi se vsled tega v jako kratkem času krepko rast las.
Za neškodljivost se garantira.

Ako to ni res, plačamo

1000 kron netto

vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obraščene
in ki so Cara balzam brez uspeha štiri tedne dolgo rabile.

✎ Mi smo edina tvrdka, ki zamore kupcem tako garancijo ponuditi.

Gospod Josef Silhavy piše:

Veledenjena tvrdka!

Ker je moj prijatelj z Vašim balzomom tekom 3 tednov lepo rast brade dobil,
prosim da mi pošljete en zavoj Cara à 6 kron po povzetju.

Z velespoštovanjem

Josef Silhavy, Erszebetfalva, Ogrsko.

Cara-Haus, Kopenhagen.

Za mi poslani zavoj Cara zahvalim se iskreno. Rabim zdaj Vaše lasno sredstvo
tekom 12 dnij in sicer z dobrim uspehom; moji lasi ne izpadajo, marveč postajajo
debelejši in težji; tudi niso tako malo rasli, odkar sem pričel Vaš lasni balzam rabiti.
Tudi moja brada postane brezdvomno krepkejša kakor preje. Jaz sem že mnogo lasnih
sredstev poizkusil, a brez uspeha in zahvaljujem se Vam torej iz vsega srca za Vaše
krasno lasno sredstvo. V bodoče bodem to sredstvo vsem priporočal, ki imajo zanj
rabo. Z najboljšo zahvalo ostajam Vaš

O. V. M., Kopenhagen.

Cara daje lasem in bradi svitli, valjčkom podobni izgled in padajo lasi potem
lahko in mehko. Razpošilja se proti naprej-plačilu ali povzetju po celem svetu, ako se
piše na največjo špecialno trgovino. — En zavoj Cara stane 6 kron, dva zavoja 10 kron.

Cara-Haus, Kopenhagen K. 125, Dansko.

(Pisma treba frankirati s 25 vinarji, poštne karte pa z 10 vinarji).

I. JAX & SIN

Ljubljana

≡ Dunajska cesta 17 ≡

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“

Vozna kolesa.

— Geniki zastonj in franko. —

ŠTAJERČEVI
1912

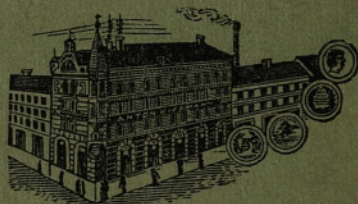
17584/1912

050.9(497.4Ptuj)

0300036

COBISS

Srebrne	
" s 3 sreb. mantelj	" 9-30
Prava tula dvoj. m.	" 13-—
Ploščavn. jekl. ure	" 6-—
Amer. zlato-dublè	" 10-—
Goldin Roskopf-ure	" 4-—
Nikelj	" 3-—
14 kar. zlate damske	" 19-—
14 " " gospods.	" 40-—
Srebr. Omega la kv.	" 28-—
" Schaffh. la kv.	" 48-—
obe s pričevalom o teku.	
Srebrne pancer veriže	K 2-—
14 kar. zlate veriž.	" 20-—
14 " " prstani	" 4-—
Ure na pend. bijejo	" 9-50
" za steno	" 2-40
Budilnice	" 2-40
" sveti po noči	" 3-—

Železniške Roskopf Pat.

K 5

dvojni mantelj K 7

v 6 kamenjih, pravo nikelj-nasto ohišje, 2 mantelja za prah, lepa emajl cifernica, gre 32 ur, garantirano gre na 1/2 minute.

Budilnica

K 2-70

ista z 2 zvoncema in naj-boljše vrste 3-50.

A. Kiffmann

● največja zaloga urških fabrik. ●

Špecialist boljših ur, zlatega in srebr. blaga

"MARIBOR na Štajerskem, št. 322, (kršč. firma).

Garancija 3 leta!

denar nazaj!

Torej 14 dni na izkušnjo in brez rizike!

Garancija 3 leta!

Št. 1651, 14kar. zlato, zelo močno, s kam K 4-50, zlato na srebru K 2-—.

Št. 1582, 14kar. zlato masiv K 5-—, novo zlato K 3-—.

Št. 1613, 14kar. zlato močno kot slika K 14-—, novo zla o K 5-40, v srebru K 1-90, 14kar. zlato malo tanjše kot slika K 8-—, v novem zlato K 3-70.

Št. 1213. Ura na pendelj, samo la kak. z masivnim kolesjem iz mesinga, bije cele in pol ure K 9-50; igra 2 godbena komada K 14-—; le vsakih 8 dni naviti več K 3-—. Srebrne ure K 6-50. Ure za steno K 2-40.